

KONSOLIDOVANÉ ZNĚNÍ
SMLOUVY
O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

OBSAH

TEXT SMLOUVY

	<i>Strana</i>
Preambule	43
Část první — Zásady	44
Část druhá — Občanství Unie	49
Část třetí — Politiky Společenství	51
HLAVA I — Volný pohyb zboží	51
Kapitola 1 — Celní unie	52
Kapitola 2 — Zákaz množstevní omezení mezi členskými státy	52
HLAVA II — Zemědělství	53
HLAVA III — Volný pohyb osob, služeb a kapitálu	57
Kapitola 1 — Pracovníci	57
Kapitola 2 — Právo usazování	59
Kapitola 3 — Služby	62
Kapitola 4 — Kapitál a platby	63
HLAVA IV — Vízová, azylová a přistěhovalecká politika a jiné politiky týkající se volného pohybu osob	65
HLAVA V — Doprava	70
HLAVA VI — Společná pravidla pro hospodářskou soutěž, daně a sblížování právních předpisů	73
Kapitola 1 — Pravidla hospodářské soutěže	73
Oddíl 1 — Pravidla platná pro podniky	73
Oddíl 2 — Státní podpory	76
Kapitola 2 — Daňová ustanovení	78
Kapitola 3 — Sblížování právních předpisů	79
HLAVA VII — Hospodářská a měnová politika	82
Kapitola 1 — Hospodářská politika	82
Kapitola 2 — Měnová politika	87
Kapitola 3 — Institucionální ustanovení	90
Kapitola 4 — Přechodná ustanovení	93

HLAVA VIII	— Zaměstnanost	101
HLAVA IX	— Společná obchodní politika	103
HLAVA X	— Spolupráce v celních věcech	106
HLAVA XI	— Sociální politika, všeobecné a odborné vzdělávání a mládež	106
Kapitola 1	— Sociální ustanovení	106
Kapitola 2	— Evropský sociální fond	111
Kapitola 3	— Všeobecné a odborné vzdělávání a mládež	112
HLAVA XII	— Kultura	113
HLAVA XIII	— Veřejné zdraví	114
HLAVA XIV	— Ochrana spotřebitele	115
HLAVA XV	— Transevropské sítě	116
HLAVA XVI	— Průmysl	117
HLAVA XVII	— Hospodářská a sociální soudržnost	118
HLAVA XVIII	— Výzkum a technologický rozvoj	120
HLAVA XIX	— Životní prostředí	123
HLAVA XX	— Rozvojová spolupráce	125
HLAVA XXI	— Hospodářská, finanční a technická spolupráce se třetími zeměmi	127
Část čtvrtá	— Přidružení zámořských zemí a území	128
Část pátá	— Orgány Společenství	130
HLAVA I	— Ustanovení o orgánech	130
Kapitola 1	— Orgány	130
Oddíl 1	— Evropský parlament	130
Oddíl 2	— Rada	135
Oddíl 3	— Komise	138
Oddíl 4	— Soudní dvůr	141
Oddíl 5	— Účetní dvůr	150
Kapitola 2	— Ustanovení společná pro více orgánů	153
Kapitola 3	— Hospodářský a sociální výbor	157
Kapitola 4	— Výbor regionů	160
Kapitola 5	— Evropská investiční banka	162

HLAVA II — Finanční ustanovení	163
Část šestá — Ustanovení obecná a závěrečná	170
Závěrečná ustanovení	180
Příloha I — Seznam podle článku 32 Smlouvy	183
Příloha II — Zámořské země a území, na něž se vztahuje část čtvrtá Smlouvy	186

JEHO VELIČENSTVO KRÁL BELGIČANŮ, PREZIDENT SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO, PREZIDENT FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY, PREZIDENT ITALSKÉ REPUBLIKY, JEJÍ KRÁLOVSKÁ VÝSOST VELKOVÉVODKYNĚ LUCEMBURSKA, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA NIZOZEMSKA ⁽¹⁾,

ROZHODNUTI položit základy stále užšího svazku evropských národů,

ODHODLÁNI zabezpečit společným postupem hospodářský a sociální růst svých zemí odstraněním překážek, které rozdělují Evropu,

POTVRZUJÍCE za základní cíl svého úsilí neustálé zlepšování životních a pracovních podmínek svých národů,

UZNÁVAJÍCE, že odstranění stávajících překážek vyžaduje dohodnutý postup, aby byl zabezpečen trvalý rozvoj, vyvážený obchod a korektní hospodářská soutěž,

SNAŽÍCE SE posílit jednotu hospodářství svých zemí a zajistit jejich harmonický rozvoj zmenšováním rozdílů mezi jednotlivými regiony a odstraněním zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů,

PŘEJÍCE SI přispět společnou obchodní politikou k postupnému odstraňování omezení v mezinárodním obchodě,

HODLAJÍCE potvrdit solidaritu, která spojuje Evropu a zámořské země, a přejíce si zajistit rozvoj jejich blahobytu v souladu se zásadami Charty Spojených národů,

ROZHODNUTI zachovat a upevnit tímto spojením svých zdrojů mír a svobodu a vyzývajíce ostatní národy Evropy, které jejich ideál sdílejí, aby se k jejich úsilí připojily,

ODHODLÁNI podporovat dosažení co nejvyšší úrovně vzdělanosti svých národů prostřednictvím širokého přístupu ke vzdělání a neustálého doplňování znalostí,

ROZHODLI SE vytvořit EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ, a za tím účelem byli jmenováni tito zplnomocnění zástupci:

(seznam zplnomocněných zástupců není přetištěn)

KTERÍ SE po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli na těchto ustanoveních:

(¹) Členy Evropského společenství se od té doby staly Česká republika, Dánské království, Estonská republika, Řecká republika, Španělské království, Irsko, Kyperská republika, Lotyšská republika, Litevská republika, Maďarská republika, Republika Malta, Rakouská republika, Polská republika, Portugalská republika, Republika Slovinsko, Slovenská republika, Finská republika, Švédské království a Spojené království Velké Británie a Severního Irsku.

ČÁST PRVNÍ

ZÁSADY

Článek 1

Touto smlouvou zakládají VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY mezi sebou EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ.

Článek 2

Posláním Společenství je vytvořením společného trhu a hospodářské a měnové unie a prováděním společných politik nebo činností uvedených v článcích 3 a 4 podporovat v celém Společenství harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj hospodářských činností, vysokou úroveň zaměstnanosti a sociální ochrany, rovné zacházení pro muže a ženy, trvalý a neinflační růst, vysoký stupeň konkurenceschopnosti a konvergence hospodářské výkonnosti, vysokou úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářskou a sociální soudržnost a solidaritu mezi členskými státy.

Článek 3

1. Činnosti Společenství pro účely vymezené v článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou:

- a) zákaz cel a množstevních omezení dovozu a vývozu zboží mezi členskými státy, jakož i všech ostatních opatření s rovnocenným účinkem;
- b) společnou obchodní politiku;
- c) vnitřní trh, který se vyznačuje odstraněním překážek volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu mezi členskými státy;
- d) opatření týkající se vstupu a pohybu osob v souladu s hlavou IV;
- e) společnou politiku v oblasti zemědělství a rybolovu;
- f) společnou politiku v oblasti dopravy;
- g) systém zajišťující, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž;
- h) sbližování právních předpisů členských států v míře nutné pro fungování společného trhu;

- i) podporu koordinace politik zaměstnanosti členských států s ohledem na posilování jejich účinnosti rozvíjením koordinované strategie zaměstnanosti;
- j) politiku v sociální oblasti zahrnující Evropský sociální fond;
- k) posilování hospodářské a sociální soudržnosti;
- l) politiku v oblasti životního prostředí;
- m) posilování konkurenceschopnosti průmyslu Společenství;
- n) podporu výzkumu a technologického rozvoje;
- o) podporu zřizování a rozvoje transevropských sítí;
- p) přínos k dosažení vysoké úrovně ochrany zdraví;
- q) přínos ke kvalitě vzdělání a výchovy a k rozkvětu kultur členských států;
- r) politiku v oblasti rozvojové spolupráce;
- s) přidružení zámořských zemí a území za účelem zvýšení obchodu a společné podpory hospodářského a sociálního rozvoje;
- t) přínos k posílení ochrany spotřebitele;
- u) opatření v oblasti energie, civilní obrany a cestovního ruchu.

2. Při všech činnostech uvedených v tomto článku usiluje Společenství o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy.

Článek 4

1. Činnosti členských států a Společenství ve smyslu článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou zavedení hospodářské politiky, která je založena na úzké koordinaci hospodářských politik členských států, na vnitřním trhu a na vymezení společných cílů a která je prováděna v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

2. Souběžně s tím zahrnují tyto činnosti za podmínek, v harmonogramu a v souladu s postupy stanovenými v této smlouvě neodvolatelné stanovení měnových kurzů vedoucí k zavedení jednotné měny – ECU, jakož i vymezení a provádění jednotné měnové a devizové politiky, jejímž prvořadým cílem je udržet cenovou stabilitu, a aniž je dotčen tento cíl, podporovat obecnou hospodářskou politiku ve Společenství v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

3. Tyto činnosti členských států a Společenství zahrnují dodržování následujících hlavních zásad: stabilní ceny, zdravé veřejné finance a měnové podmínky a trvale udržitelná platební bilance.

Článek 5

Společenství jedná v mezích pravomocí svěřených mu touto smlouvou a cílů v ní stanovených.

V oblastech, které nespádají do jeho výlučné pravomoci, vyvíjí v souladu se zásadou subsidiarity Společenství činnost pouze tehdy a do té míry, pokud sledovaných cílů nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu či účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství.

Činnost Společenství nepřekročí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů této smlouvy.

Článek 6

Požadavky na ochranu životního prostředí musí být zahrnuty do vymezení a provádění politik a činností Společenství uvedených v článku 3, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje.

Článek 7

1. Uskutečňování úkolů svěřených Společenství zajišťují tyto orgány:

- EVROPSKÝ PARLAMENT,
- RADA,
- KOMISE,
- SOUDNÍ DVŮR,
- ÚČETNÍ DVŮR.

Každý orgán jedná v mezích působnosti, kterou mu svěřuje tato smlouva.

2. Radě a Komisi jsou nápomocny Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů, které mají poradní funkci.

Článek 8

Postupy stanovenými v této smlouvě se zřizují Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) a Evropská centrální banka (dále jen „ECB“), které jednají v mezích působnosti svěřené jim touto smlouvou a statutem ESCB a ECB (dále jen „statut ESCB“) připojeným k této smlouvě.

Článek 9

Zřizuje se Evropská investiční banka, která jedná v mezích působnosti svěřené jí touto smlouvou a statutem připojeným k této smlouvě.

Článek 10

Členské státy přijmou veškerá vhodná obecná i zvláštní opatření k plnění závazků, které vyplývají z této smlouvy nebo jsou důsledkem činnosti orgánů Společenství. Uspadňují mu plnění jeho posláním.

Zdrží se jakýchkoli opatření, jež by mohla ohrozit dosažení cílů této smlouvy.

Článek 11

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci v některé z oblastí uvedených v této smlouvě, podají žádost Komisi, která může v tomto smyslu předložit návrh Radě. Pokud návrh nepředloží, sdělí Komise důvody dotčeným členským státům.

2. Zmocnění k navázání posílené spolupráce uvedené v odstavci 1 udělí Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou v souladu s články 43 až 45 Smlouvy o Evropské unii. Týká-li se posílená spolupráce některé oblasti, na kterou se vztahuje postup uvedený v článku 251 této smlouvy, je nezbytný souhlas Evropského parlamentu.

Člen Rady může požádat, aby byla věc předložena Evropské radě. Poté, co byla věc předložena Evropské radě, může Rada rozhodnout v souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce.

3. Na akty a rozhodnutí nezbytné k provádění činností v rámci posílené spolupráce se vztahují všechna příslušná ustanovení této smlouvy, nestanoví-li tento článek a články 43 až 45 Smlouvy o Evropské unii jinak.

Článek 11a

Každý členský stát, který si přeje podílet se na posílené spolupráci navázané na základě článku 11, oznámí svůj záměr Radě a Komisi, jež podá Radě stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne obdržení oznámení. Ve lhůtě čtyř měsíců ode dne obdržení oznámení rozhodne Komise o žádosti a o případné zvláštní právní úpravě, kterou považuje za nezbytnou.

Článek 12

V rámci použití této smlouvy, aniž jsou dotčena její zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.

Rada může postupem podle článku 251 přijímat předpisy zakazující takovou diskriminaci.

Článek 13

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy a v rámci pravomocí svěřených Společenství touto smlouvou, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijmout vhodná opatření k boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

2. Odchylně od odstavce 1 rozhoduje Rada postupem podle článku 251, pokud přijímá podpůrná opatření Společenství, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států, jako základ pro činnosti, které přijímají členské státy, aby přispěly k naplnění cílů uvedených v odstavci 1.

Článek 14

1. Společenství přijme do 31. prosince 1992 opatření vedoucí k postupnému vytvoření vnitřního trhu v souladu s tímto článkem a články 15 a 26, čl. 47 odst. 2 a články 49, 80, 93 a 95, aniž jsou dotčena jiná ustanovení této smlouvy.

2. Vnitřní trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu v souladu s ustanoveními této smlouvy.

3. Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou stanoví obecné zásady a podmínky nezbytné k zajištění vyváženého pokroku ve všech dotyčných odvětvích.

Článek 15

Při přípravě návrhů směřujících k dosažení cílů stanovených v článku 14 vezme Komise v úvahu úsilí, jež budou muset vynaložit některá hospodářství, která se liší stupněm vývoje, při vytváření vnitřního trhu, a může navrhnout vhodné předpisy.

Pokud budou mít tyto předpisy podobu výjimek, musí být jen dočasné a mohou narušovat fungování společného trhu co nejméně.

Článek 16

Aniž jsou dotčeny články 73, 86 a 87 a s ohledem na místo, které zaujímají služby obecného hospodářského zájmu mezi společnými hodnotami Unie, a na jejich význam při podpoře sociální a územní soudržnosti, pečují Společenství a členské státy v rámci svých pravomocí a v oblasti působnosti této smlouvy o to, aby zásady a podmínky pro fungování těchto služeb umožňovaly naplnění jejich úkolů.

ČÁST DRUHÁ

OBČANSTVÍ UNIE

Článek 17

1. Zavádí se občanství Unie. Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Unie. Občanství Unie doplňuje státní příslušnost členského státu, ale nenahrazuje ji.

2. Občané Unie mají práva a povinnosti stanovené touto smlouvou.

Článek 18

1. Každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených v této smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení.

2. Pokud se k dosažení tohoto cíle ukáže činnost Společenství jako nezbytná a pokud tato Smlouva pro takovou činnost nestanoví nezbytné pravomoci, může Rada přijímat předpisy k usnadnění výkonu práv uvedených v odstavci 1. Rozhoduje postupem podle článku 251.

3. Odstavec 2 se nevztahuje na předpisy upravující cestovní pasy, průkazy totožnosti, povolení k pobytu a jiné obdobné doklady ani na předpisy týkající se sociálního zabezpečení nebo sociální ochrany.

Článek 19

1. Každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má právo volit a být volen v obecních volbách v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou přijatou Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

2. Aniž je dotčen čl. 190 odst. 4 a pravidla přijatá k jeho provedení, má každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou přijatou Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

Článek 20

Každý občan Unie má na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Členské státy mezi sebou sjednají nezbytná pravidla a zahájí mezinárodní jednání potřebná pro zajištění této ochrany.

Článek 21

Každý občan Unie má petiční právo k Evropskému parlamentu v souladu s článkem 194.

Každý občan Unie se může obracet na veřejného ochránce práv ustanoveného v souladu s článkem 195.

Každý občan Unie se může písemně obracet v jednom z jazyků uvedených v článku 314 na každý orgán nebo instituci, který je uveden v tomto článku nebo v článku 7, a má právo obdržet odpověď ve stejném jazyce.

Článek 22

Komise podá zprávu o používání této části Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru každé tři roky. Tato zpráva přihlédne k vývoji Unie.

Na tomto základě, a aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, může Rada jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout ustanovení k posílení nebo rozšíření práv stanovených v této části, jež členskými státem doporučí k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

ČÁST TŘETÍ

POLITIKY SPOLEČENSTVÍ

HLAVA I

VOLNÝ POHYB ZBOŽÍ

Článek 23

1. Společenství je založeno na celní unii, která pokrývá veškerý obchod zbožím a která zahrnuje jak zákaz vývozních a dovozních cel a všech poplatků s rovnocenným účinkem mezi členskými státy, tak i přijetí společného celního sazebníku ve vztahu ke třetím zemím.

2. Článek 25 a kapitola 2 této hlavy se týkají výrobků, které pocházejí z členských států, jakož i těch výrobků pocházejících ze třetích zemí, které jsou v členských státech ve volném oběhu.

Článek 24

Za výrobky ve volném oběhu v členském státě se pokládají ty výrobky, které pocházejí ze třetích zemí, u kterých byly v tomto členském státě splněny dovozní náležitosti a zaplacen cla a poplatky s rovnocenným účinkem a u kterých nedošlo k plnému ani částečnému navrácení těchto cel a poplatků.

KAPITOLA 1

CELNÍ UNIE

Článek 25

Dovozní nebo vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázány. Tento zákaz se vztahuje také na cla fiskální povahy.

Článek 26

Společný celní sazebník stanoví Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 27

Při plnění úkolů, které jí byly svěřeny na základě této kapitoly, Komise vychází:

- a) z nutnosti podporovat obchod mezi členskými státy a třetími zeměmi;
- b) z vývoje podmínek hospodářské soutěže uvnitř Společenství, pokud tento vývoj vede ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků;
- c) z požadavků zásobování Společenství surovinami a polotovary, přičemž Komise dbá, aby mezi členskými státy nedošlo k narušení podmínek hospodářské soutěže u konečných výrobků;
- d) z nutnosti vyvarovat se vážných poruch v hospodářství členských států a zajistit racionální rozvoj výroby a rozšíření spotřeby ve Společenství.

KAPITOLA 2

ZÁKAZ MNOŽSTEVNÍCH OMEZENÍ MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

Článek 28

Množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou zakázána.

Článek 29

Množstevní omezení vývozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázána.

Článek 30

Články 28 a 29 nevylučují zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu odůvodněné veřejnou mravností, veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností, ochranou zdraví a života lidí a zvířat, ochranou rostlin, ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví. Tyto zákazy nebo omezení však nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy.

Článek 31

1. Členské státy upraví státní monopoly obchodní povahy tak, aby byla vyloučena jakákoli diskriminace mezi státními příslušníky členských států, pokud jde o podmínky nákupu a odbytu zboží.

Tento článek se vztahuje na každý subjekt, jehož prostřednictvím členský stát právně nebo fakticky, přímo nebo nepřímo kontroluje, řídí nebo významně ovlivňuje dovoz nebo vývoz mezi členskými státy. Tato ustanovení platí i pro monopoly, jež stát svěřuje jiným subjektům.

2. Členské státy se zdrží zavádění jakéhokoli nového opatření, které by bylo v rozporu se zásadami stanovenými v odstavci 1 nebo které by omezovalo dosah článků týkajících se zákazu cel a množstevních omezení mezi členskými státy.

3. V případě státního monopolu obchodní povahy, s nímž je spjata právní úprava, jež má usnadňovat odbyt nebo zhodnocení zemědělských produktů, musí být pravidla stanovená tímto článkem používána tak, aby byly zajištěny rovnocenné záruky zaměstnanosti a životní úrovně příslušných výrobců.

HLAVA II

ZEMĚDĚLSTVÍ

Článek 32

1. Společný trh se rozšíří na zemědělství a obchod zemědělskými produkty. Zemědělskými produkty se rozumějí produkty rostlinné a živočišné výroby a rybolovu, jakož i výrobky po prvotním zpracování, které mají s těmito produkty přímou souvislost.

2. Pravidla stanovená pro vytváření společného trhu se vztahují i na zemědělské produkty, nestanoví-li články 33 až 38 jinak.
3. Produkty, na něž se vztahují články 33 až 38, jsou zahrnuty do seznamu v příloze I této smlouvy.
4. Fungování a rozvoj společného trhu se zemědělskými produkty musejí být doprovázeny zavedením společné zemědělské politiky.

Článek 33

1. Cílem společné zemědělské politiky je:
 - a) zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku a zajišťováním racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly;
 - b) zajistit tak odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, a to zejména zvýšením individuálních příjmů osob zaměstnaných v zemědělství;
 - c) stabilizovat trhy;
 - d) zajistit plynulé zásobování;
 - e) zajistit spotřebitelům dodávky za rozumné ceny.
2. Při vypracovávání společné zemědělské politiky a zvláštních metod, které může zahrnovat, se bude přihlížet:
 - a) ke zvláštní povaze zemědělské činnosti, vyplývající ze sociální struktury v zemědělství a ze strukturálních a přírodních rozdílů mezi různými zemědělskými oblastmi;
 - b) k nutnosti provádět vhodné úpravy postupně;
 - c) ke skutečnosti, že v členských státech zemědělství představuje odvětví, které je těsně spjato s celým hospodářstvím.

Článek 34

1. K dosažení cílů vymezených v článku 33 je zřízena společná organizace zemědělských trhů. Tato organizace má v závislosti na dotyčných produktech jednu z těchto forem:
 - a) společná pravidla hospodářské soutěže;

- b) povinná koordinace různých vnitrostátních systémů organizace trhu;
- c) evropská organizace trhu.

2. Společná organizace trhů podle odstavce 1 může zahrnovat veškerá opatření potřebná k dosažení cílů stanovených v článku 33, zejména regulaci cen, subvencování výroby i odbytu různých produktů, skladovací a překlenovací opatření a společné mechanismy pro stabilizaci dovozu nebo vývozu.

Společná organizace trhů se musí omezit na dosažení cílů uvedených v článku 33 a musí vylučovat jakoukoli diskriminaci mezi výrobci nebo spotřebiteli uvnitř Společenství.

Společná cenová politika musí být založena na společných kritériích a jednotných metodách výpočtu.

3. Aby společná organizace trhů podle odstavce 1 mohla dosáhnout svých cílů, může být vytvořen jeden nebo více zemědělských orientačních a záručních fondů.

Článek 35

K dosažení cílů stanovených v článku 33 mohou být v rámci společné zemědělské politiky přijata opatření jako například:

- a) účinné koordinace úsilí v oblasti odborného vzdělávání, výzkumu a šíření odborných zemědělských poznatků; přitom mohou být společně financovány projekty nebo instituce;
- b) společná opatření postupu na podporu spotřeby určitých produktů.

Článek 36

Ustanovení kapitoly týkající se pravidel hospodářské soutěže se vztahují na zemědělskou produkci a obchod zemědělskými produkty pouze v rozsahu, který podle čl. 37 odst. 2 a 3 a způsobem v něm stanoveným vymezí Rada se zřetelem k cílům uvedeným v článku 33.

Rada může zejména schválit poskytování podpor:

- a) k ochraně podniků, jež jsou znevýhodněny strukturálními nebo přírodními podmínkami;
- b) v rámci programů hospodářského rozvoje.

Článek 37

1. K určení základních směrů společné zemědělské politiky svolá Komise ihned po vstupu této smlouvy v platnost konferenci členských států, která porovná zemědělské politiky členských států, zejména prostřednictvím vzájemného porovnání zdrojů a potřeb členských států.

2. S přihlédnutím k výsledku konference uvedené v odstavci 1 předloží Komise po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem do dvou let od vstupu této smlouvy v platnost návrhy týkající se vypracování a provádění společné zemědělské politiky včetně nahrazení vnitrostátních systémů organizace trhu některou z forem společné organizace trhů uvedenou v čl. 34 odst. 1 a realizace opatření uvedených v této hlavě.

Tyto návrhy musí brát v úvahu vzájemnou závislost zemědělských otázek, o nichž tato hlava pojednává.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou vydá nařízení nebo směrnice anebo přijme rozhodnutí; tím není dotčeno právo Rady vydávat vhodná doporučení.

3. Rada může kvalifikovanou většinou v souladu s odstavcem 2 nahradit vnitrostátní systémy organizace trhu společnou organizací trhu, stanovenou v čl. 34 odst. 1, pokud:

- a) společná organizace trhu poskytne členským státům, které se stavějí proti tomuto opatření a které mají vlastní systém organizace trhu pro příslušnou výrobu, rovnocenné záruky zaměstnanosti a životní úrovně příslušných výrobců, a to s přihlédnutím k úpravám, které jsou možné, a ke stupni vyžadované specializace;
- b) společná organizace trhu zabezpečí obchodu uvnitř Společenství podmínky obdobné podmínkám existujícím na vnitrostátním trhu.

4. Bude-li zavedena společná organizace trhu pro určité suroviny před zavedením společné organizace trhů pro odpovídající zpracované produkty, mohou být dané suroviny dovezeny ze zemí mimo Společenství, pokud se používají pro zpracované produkty určené pro vývoz do třetích zemí.

Článek 38

Jestliže v některém členském státě určitý produkt podléhá vnitrostátnímu systému organizace trhu nebo vnitřní regulaci s rovnocenným účinkem a je-li tím z hlediska soutěžního postavení nepříznivě ovlivněna výroba stejného druhu v jiném členském státě, zavedou členské státy vyrovnávací poplatek při dovozu tohoto produktu z členského státu, v němž taková organizace nebo regulace existuje, ledaže by tento stát zavedl vyrovnávací poplatek při vývozu.

Výši poplatků stanoví Komise v míře nutné k obnovení rovnováhy; může schválit také použití jiných opatření, jejichž podmínky a podrobnosti sama určí.

HLAVA III

VOLNÝ POHYB OSOB, SLUŽEB A KAPITÁLU

KAPITOLA 1

PRACOVNÍCI

Článek 39

1. Je zajištěn volný pohyb pracovníků ve Společenství.
2. Volný pohyb pracovníků zahrnuje odstranění jakékoli diskriminace mezi pracovníky členských států na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky.
3. S výhradou omezení odůvodněných veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností a ochranou zdraví zahrnuje právo:
 - a) ucházet se o skutečně nabízená pracovní místa;
 - b) pohybovat se za tím účelem volně na území členských států;
 - c) pobývat v některém z členských států za účelem výkonu zaměstnání v souladu s právními a správními předpisy, jež upravují zaměstnávání vlastních státních příslušníků;
 - d) zůstat na území členského státu po skončení zaměstnání za podmínek, které budou předmětem prováděcích nařízení vydaných Komisí.

4. Tento článek se nepoužije pro zaměstnání ve veřejné správě.

Článek 40

Rada přijímá postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem prostřednictvím směrnic nebo nařízení opatření potřebná k zavedení volného pohybu pracovníků tak, jak je vymezen v článku 39, a to zejména tím, že:

- a) zajistí úzkou spolupráci mezi vnitrostátními úřady práce;
- b) odstraní ty administrativní postupy a praxi, jakož i lhůty pro přístup pracovníků k volným pracovním místům, vyplývající buď z vnitrostátních právních předpisů, nebo z dohod dříve uzavřených mezi členskými státy, jejichž zachování by bylo překážkou liberalizace pohybu pracovníků;
- c) odstraní všechny takové lhůty a jiná omezení stanovená vnitrostátními předpisy nebo dohodami dříve uzavřenými mezi členskými státy, které kladou pro pracovníky jiných členských států jiné podmínky svobodné volby pracovního místa než pro vlastní pracovníky;
- d) vytvoří vhodný mechanismus, jenž by umožňoval propojení mezi nabídkou a poptávkou na trhu pracovních sil a usnadňoval jejich vyrovnávání způsobem, který by vylučoval vážné ohrožení životní úrovně a zaměstnanosti v různých regionech a odvětvích průmyslu.

Článek 41

Členské státy budou v rámci společného programu podporovat výměnu mladých pracovníků.

Článek 42

Rada přijme postupem podle článku 251 v oblasti sociálního zabezpečení taková opatření, která jsou nezbytná k zajištění volného pohybu pracovníků; za tímto účelem Rada vytvoří systém, který migrujícím pracovníkům a oprávněným příslušníkům jejich rodin zajistí:

- a) započtení všech dob získaných podle různých vnitrostátních právních předpisů pro účely vzniku a zachování nároků na dávky, jakož i pro výpočet jejich výše;
- b) vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území členských států.

Rada rozhoduje jednomyslně postupem podle článku 251.

KAPITOLA 2

PRÁVO USAZOVÁNÍ

Článek 43

V rámci níže uvedených ustanovení jsou zakázána omezení svobody usazování pro státní příslušníky jednoho členského státu na území státu druhého. Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností státními příslušníky jednoho členského státu usazenými na území druhého státu.

Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkon, jakož i zřizování a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak.

Článek 44

1. Rada přijme na návrh Komise postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem směrnice k zavedení svobody usazování v určité oblasti činnosti.
2. Rada a Komise plní úkoly, které pro ně vyplývají z předchozích ustanovení, přičemž zejména:
 - a) zpravidla se přednostně zabývají takovými obory činnosti, v nichž svoboda usazování zvláště významně přispívá k rozvoji výroby a obchodu;

- b) zajišťují úzkou spolupráci mezi příslušnými orgány státní správy členských států, aby se informovaly o konkrétní situaci v různých oborech činnosti uvnitř Společenství;
- c) odstraňují administrativní postupy a praxi, které vyplývají z vnitrostátních právních předpisů nebo z dohod uzavřených dříve mezi členskými státy a jejichž další zachování by bylo překážkou svobody usazování;
- d) zajišťují, aby pracovníci jednoho členského státu, kteří jsou zaměstnáni na území jiného členského státu, mohli na tomto území zůstat za účelem výkonu samostatně výdělečné činnosti, splňují-li podmínky, které by museli splňovat, kdyby vstupovali do tohoto státu s úmyslem takovou činnost zahájit;
- e) umožňují státním příslušníkům jednoho členského státu nabývat a užívat nemovitosti na území jiného členského státu, pokud to není v rozporu se zásadami stanovenými v čl. 33 odst. 2;
- f) postupně odstraňují omezení svobody usazování v každém oboru činnosti, který přichází v úvahu, a to jak pokud jde o podmínky zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností na území členského státu, tak i pokud jde o podmínky vstupu zaměstnanců mateřského podniku na řídicí nebo dozorcí místa těchto zastoupení, poboček nebo dceřiných společností;
- g) v míře nezbytné k dosažení jejich rovnocennosti koordinují záruky, které jsou pro ochranu zájmů společníků i třetích osob vyžadovány v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce;
- h) kontrolují, zda podmínky usazování nejsou narušovány podporami poskytovanými členskými státy.

Článek 45

Ustanovení této kapitoly se v členských státech nevztahují na činnosti, které jsou v příslušném členském státě spjaty, i když jen příležitostně, s výkonem veřejné moci.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že na určité druhy činností se ustanovení této kapitoly nepoužijí.

Článek 46

1. Ustanovení této kapitoly a opatření přijatá na jejich základě nevylučují užití těch ustanovení právních a správních předpisů, které stanoví zvláštní režim pro cizí státní příslušníky z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a ochrany zdraví.
2. Rada vydá postupem podle článku 251 směrnice ke koordinaci výše uvedených předpisů.

Článek 47

1. Za účelem usnadnění přístupu osob k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu přijme Rada postupem podle článku 251 směrnice upravující vzájemné uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o kvalifikaci.
2. Za stejným účelem přijímá Rada postupem podle článku 251 směrnice ke koordinaci právních a správních předpisů členských států, jež se týkají přístupu k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu. Rada rozhoduje postupem podle článku 251 jednomyslně o směrnících, k jejichž provedení jsou alespoň v jednom členském státě zapotřebí změny stávajících zásad zákonné právní úpravy jednotlivých povolání týkajících se vzdělání a podmínek přístupu fyzických osob k nim. V ostatních případech Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou.
3. Pokud jde o povolání lékařská, ostatní zdravotnická a farmaceutická, bude postupné odstraňování omezení záviset na koordinaci podmínek pro výkon těchto povolání v jednotlivých členských státech.

Článek 48

Se společnostmi založenými podle práva některého členského státu, jež mají své sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní provozovnu uvnitř Společenství, se pro účely této kapitoly zachází stejně jako s fyzickými osobami, které jsou státními příslušníky členských států.

Společnostmi se rozumějí společnosti založené podle občanského nebo obchodního práva včetně družstev a jiné právnické osoby veřejného nebo soukromého práva s výjimkou neziskových organizací.

KAPITOLA 3

SLUŽBY

Článek 49

Podle následujících ustanovení jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství pro státní příslušníky členských států, kteří jsou usazeni v jiném státě Společenství, než se nachází příjemce služeb.

Rada může na návrh Komise rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou rozšířit použitelnost této kapitoly též na poskytovatele služeb, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a kteří jsou usazeni ve Společenství.

Článek 50

Za služby se podle této smlouvy pokládají výkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.

Služby zahrnují zejména:

- a) činnosti průmyslové povahy;
- b) činnosti obchodní povahy;
- c) řemeslné činnosti;
- d) činnosti v oblasti svobodných povolání.

Aniž jsou dotčena ustanovení kapitoly týkající se práva usazování, může poskytovatel služby za účelem jejího poskytnutí dočasně provozovat svou činnost ve státě, kde je služba poskytována, za stejných podmínek, jaké tento stát ukládá svým vlastním státním příslušníkům.

Článek 51

1. Volný pohyb služeb v oblasti dopravy je upraven ustanoveními hlavy o dopravě.
2. Liberalizace bankovních a pojišťovacích služeb, které jsou spojeny s pohybem kapitálu, se uskuteční v souladu s liberalizací pohybu kapitálu.

Článek 52

1. Rada vydá na návrh Komise a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou směrnice k dosažení liberalizace určitého typu služeb.

2. Směrnice uvedené v odstavci 1 se zpravidla přednostně týkají těch služeb, které mají přímý vliv na výrobní náklady nebo jejichž liberalizace přispívá ke směně zboží.

Článek 53

Členské státy jsou připraveny přistoupit k liberalizaci služeb ve větší míře, než jsou povinny na základě směrnic vydaných podle čl. 52 odst. 1, pokud jim to dovolí jejich celková hospodářská situace, jakož i situace v příslušném hospodářském odvětví.

Za tím účelem podá Komise příslušným členským státům vhodná doporučení.

Článek 54

Dokud nebudou odstraněna omezení volného pohybu služeb, uplatňuje je každý členský stát na všechny poskytovatele služeb podle čl. 49 prvního pododstavce, bez rozdílu státní příslušnosti nebo místa pobytu.

Článek 55

Pro otázky upravené touto kapitolou se použijí články 45 až 48.

KAPITOLA 4

KAPITÁL A PLATBY

Článek 56

1. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení pohybu kapitálu mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.

2. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení plateb mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.

Článek 57 ⁽¹⁾

1. Článkem 56 není dotčeno používání žádných omezení vůči třetím zemím, která existují ke dni 31. prosince 1993 podle vnitrostátního práva nebo práva Společenství ve vztahu k pohybu kapitálu do nebo ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. S ohledem na omezení existující ve vnitrostátních právních rádech Estonska a Maďarska je odpovídajícím dnem 31. prosinec 1999.

2. Ve snaze dosáhnout volného pohybu kapitálu mezi členskými státy a třetími zeměmi v co největší míře a aniž jsou dotčeny ostatní kapitoly této smlouvy, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijímat opatření týkající se pohybu kapitálu do a ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice, včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. Jednomyslnost vyžadují ta opatření podle tohoto odstavce, která v oblasti liberalizace pohybu kapitálu do třetích zemí či z nich představují v právu Společenství krok zpět.

Článek 58

1. Článkem 56 není dotčeno právo členských států:

- a) uplatňovat příslušná ustanovení svých daňových předpisů, která rozlišují mezi daňovými poplatníky podle místa bydliště nebo podle místa, kde je jejich kapitál investován;
- b) učinit všechna nezbytná opatření, jež by zabránila porušování vnitrostátních právních předpisů, zejména v oblasti daňového práva a dohledu nad finančními institucemi, nebo stanovit postupy pro ohlašování pohybu kapitálu pro účely správní či statistické, nebo učinit opatření odůvodněná veřejným pořádkem či veřejnou bezpečností.

2. Touto kapitolou není dotčena použitelnost omezení práva usazování, pokud jsou slučitelná s touto smlouvou.

3. Opatření a postupy uvedené v odstavcích 1 a 2 nesmějí představovat ani prostředek svévolné diskriminace, ani zastřené omezování volného pohybu kapitálu a plateb ve smyslu článku 56.

(¹) Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Článek 59

Pokud pohyb kapitálu do či ze třetích zemí za výjimečných okolností způsobuje nebo hrozí způsobit vážné poruchy fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou na dobu nepřekračující šest měsíců přijmout ochranná opatření vůči třetím zemím, jsou-li taková opatření naprosto nezbytná.

Článek 60

1. Je-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 301 považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 301 vůči dotyčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.

2. Dokud Rada nepřijme opatření podle odstavce 1, může členský stát, aniž je dotčen článkem 297, z vážných politických důvodů a v případě naléhavosti vůči třetí zemi přijmout jednostranná opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Komise a ostatní členské státy budou o takových opatřeních informovány nejpozději do dne jejich vstupu v platnost.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že dotyčný členský stát musí tato opatření změnit nebo zrušit. Předseda Rady informuje Evropský parlament o každém takovém rozhodnutí Rady.

HLAVA IV

VÍZOVÁ, AZYLOVÁ A PŘÍSTĚHOVALECKÁ POLITIKA A JINÉ POLITIKY TÝKAJÍCÍ SE VOLNÉHO POHYBU OSOB

Článek 61

K postupnému vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva přijme Rada:

- a) do pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost opatření k zajištění volného pohybu osob podle článku 14 a doprovodná ohraničující opatření, která jsou s ním bezprostředně spjata a která se týkají kontrol na vnějších hranicích, azylu a přistěhovalectví podle čl. 62 bodů 2 a 3 a čl. 63 bodu 1 písm. a) a bodu 2 písm. a), jakož i opatření k předcházení trestné činnosti a boji proti ní podle čl. 31 písm. e) Smlouvy o Evropské unii;

- b) ostatní opatření v oblasti azylu, přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí v souladu s článkem 63;
- c) opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech, jak je stanoveno v článku 65;
- d) vhodná opatření k podpoře a posílení správní spolupráce, jak je stanoveno v článku 66;
- e) opatření v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, která předcházením trestné činnosti a bojem proti ní v Unii v souladu se Smlouvou o Evropské unii sledují dosažení vysokého stupně bezpečnosti.

Článek 62

Rada přijme postupem podle článku 67 ve lhůtě pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost:

1. opatření, která podle článku 14 zajistí, aby osoby, ať již jsou občany Unie nebo státními příslušníky třetích zemí, nebyly kontrolovány při překračování vnitřních hranic;
2. opatření o překračování vnějších hranic členských států, která stanoví:
 - a) pravidla a postupy, které musí členské státy dodržovat při provádění kontrol osob na vnějších hranicích;
 - b) vízové předpisy pro zamýšlené pobyty v trvání nejvýše tří měsíců, zahrnující:
 - i) seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, a třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni,
 - ii) postupy a podmínky pro udělování víz členskými státy,
 - iii) jednotný vzor víz,
 - iv) předpisy pro jednotné vízum;

3. opatření, jimiž se stanoví podmínky, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí po dobu nejvýše tří měsíců na území členských států svobody cestování.

Článek 63

Rada přijme postupem podle článku 67 ve lhůtě pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost:

1. opatření o azylu, v souladu se Ženevskou úmluvou ze dne 28. července 1951 a Protokolem ze dne 31. ledna 1967 o právním postavení uprchlíků a ostatními příslušnými smlouvami, v následujících oblastech:
 - a) kritéria a postup pro určení členského státu, který je příslušný pro posuzování žádosti o azyl, kterou podal státní příslušník třetí země v některém z členských států;
 - b) minimální pravidla pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech;
 - c) minimální pravidla pro uznávání státních příslušníků třetích zemí za uprchlíky;
 - d) minimální pravidla pro postup členských států při přiznávání či odnímání postavení uprchlíka;
2. opatření týkající se uprchlíků a vysídlených osob v následujících oblastech:
 - a) minimální pravidla pro dočasnou ochranu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země svého původu, a osob, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu;
 - b) podpora vyváženého rozdělení úsilí, které je spojeno s přijímáním uprchlíků a vysídlených osob a s jeho důsledky, mezi členské státy;
3. opatření týkající se přistěhovalecké politiky v následujících oblastech:
 - a) podmínky vstupu a pobytu a pravidla, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají povolení k pobytu, včetně těch, která jsou udělována a vydávána za účelem slučování rodin;
 - b) nedovolené přistěhovalectví a nedovolený pobyt včetně vracení osob, které neoprávněně pobývají v některém členském státě;

4. opatření vymezující práva a podmínky, na základě kterých mohou státní příslušníci třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v některém členském státě, pobývat v ostatních členských státech.

Opatření přijatá Radou podle bodů 3 a 4 nebrání členskému státu, aby v dotýčných oblastech zachoval nebo zavedl vnitrostátní předpisy, které jsou slučitelné s touto smlouvou a mezinárodními dohodami.

Výše uvedená lhůta pěti let se nevztahuje na přijetí opatření podle bodu 2 písm. b), bodu 3 písm. a) a bodu 4.

Článek 64

1. Tato hlava se netýká výkonu odpovědnosti členských států za udržování veřejného pořádku a ochranu vnitřní bezpečnosti.

2. Ocitnou-li se jeden nebo více členských států ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, může Rada, aniž je dotčen odstavec 1, na návrh Komise přijmout kvalifikovanou většinou ve prospěch dotýčných členských států prozatímní opatření v trvání nejvýše šesti měsíců.

Článek 65

Opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem přijímaná podle článku 67, pokud je to nutné k řádnému fungování vnitřního trhu, zahrnují mimo jiné:

- a) zlepšení a zjednodušení:

- systému mezinárodního doručování soudních a mimosoudních písemností,
- spolupráce při opatrování důkazů,
- uznání a výkonu soudních a mimosoudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech;

- b) podporu slučitelnosti kolizních norem platných v členských státech a předpisů pro řešení kompetenčních sporů;

- c) odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávního řízení, v případě potřeby podporou slučitelnosti úprav občanskoprávního řízení v členských státech.

Článek 66

Rada přijímá postupem podle článku 67 opatření k zajištění spolupráce mezi příslušnými složkami správních orgánů členských států v oblastech podle této hlavy, jakož i spolupráce mezi těmito složkami a Komisí.

Článek 67

1. Rada rozhoduje během přechodného období pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost na návrh Komise nebo z podnětu členského státu a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně.

2. Po uplynutí těchto pěti let:

- rozhoduje Rada na návrh Komise; Komise přezkoumává každou žádost členského státu o předložení návrhu Radě,
- přijme Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnutí, podle kterého se na všechny oblasti nebo na části oblastí, na které se vztahuje tato hlava, použije postup podle článku 251 a přizpůsobí se ustanovení o pravomocích Soudního dvora.

3. Odchylně od odstavců 1 a 2 jsou opatření uvedená v čl. 62 bodě 2 písm. b) podbodech i) a iii) přijímána Radou po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou.

4. Odchylně od odstavce 2 jsou opatření uvedená v čl. 62 bodě 2 písm. b) podbodech ii) a iv) přijímána Radou po uplynutí pěti let od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost postupem podle článku 251.

5. Odchylně od odstavce 1 přijímá Rada postupem podle článku 251:

- opatření uvedená v čl. 63 bodě 1 a bodě 2 písm. a), pokud Rada předtím přijala v souladu s odstavcem 1 tohoto článku právní předpisy Společenství, které stanovily společná pravidla a základní zásady v těchto věcech,

— opatření uvedená v článku 65, s výjimkou záležitostí dotýkajících se rodinného práva.

Článek 68

1. Článek 234 se použije na tuto hlavu za následujících okolností a podmínek: jestliže v určité věci, která je předmětem řízení zahájeného u soudu členského státu, jehož rozhodnutí již nemůže být napadeno opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, vyvstane otázka výkladu této hlavy nebo platnosti a výkladu aktů vydaných orgány Společenství na základě této hlavy, požádá tento soud Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce, jestliže je považuje za nutné k vydání svého rozsudku.

2. Soudní dvůr nemá v žádném případě pravomoc rozhodovat o opatřeních a rozhodnutích přijatých podle čl. 62 bodu 1, která se týkají udržení veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

3. Rada, Komise nebo členský stát mohou požádat Soudní dvůr o rozhodnutí ve věci výkladu této hlavy a aktů vydaných orgány Společenství na základě této hlavy. Rozhodnutí, které Soudní dvůr na tuto žádost vydá, se nevztahují na rozsudky soudů členských států, které nabyly právní moci.

Článek 69

Pro uplatnění této hlavy se použijí, aniž je dotčen Protokol o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství na Spojené království a Irsko, Protokol o postavení Spojeného království a Irska a Protokol o postavení Dánska.

HLAVA V

DOPRAVA

Článek 70

V oblastech upravovaných v této hlavě sledují členské státy cíle této smlouvy v rámci společné dopravní politiky.

Článek 71

1. K provedení článku 70 a s přihlédnutím ke zvláštnostem dopravy stanoví Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů:

- a) společná pravidla pro mezinárodní dopravu do nebo z některého členského státu anebo procházející přes území jednoho nebo několika členských států;
- b) podmínky, za nichž mohou dopravci, kteří nejsou rezidenty tohoto státu, provozovat dopravu uvnitř některého členského státu;
- c) opatření ke zlepšení bezpečnosti dopravy;
- d) veškeré jiné potřebné předpisy.

2. Odchylně od postupu podle odstavce 1 přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně předpisy upravující zásady dopravního režimu, jejichž uplatňování by se mohlo vážně dotknout životní úrovně a zaměstnanosti v některých oblastech, jakož i využití dopravních zařízení; přihlédne přitom k nutnosti přizpůsobovat se hospodářskému rozvoji vyplývajícímu z vytvoření společného trhu.

Článek 72

Až do přijetí předpisů uvedených v čl. 71 odst. 1 nesmí žádný členský stát bez jednomyslného souhlasu Rady měnit předpisy upravující tuto oblast k 1. lednu 1958 nebo pro přistupující státy ke dni přistoupení způsobem, který by přímo nebo nepřímo znevýhodňoval dopravce jiných členských států ve srovnání s domácími dopravci.

Článek 73

S touto smlouvou jsou slučitelné podpory, které odpovídají potřebě koordinovat dopravu nebo které představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby.

Článek 74

Veškerá opatření v oblasti cen a podmínek dopravy učiněná v rámci této smlouvy musí přihlížet k hospodářské situaci dopravců.

Článek 75

1. V dopravě uvnitř Společenství je odstraněna veškerá diskriminace spočívající v tom, že dopravce uplatňuje na dopravu téhož zboží dopravovaného za stejných okolností ceny a dopravní podmínky odlišné v závislosti na zemi původu nebo určení dopravovaného zboží.

2. Odstavec 1 nevylučuje, aby Rada přijala jiná opatření podle čl. 71 odst. 1.

3. Rada na návrh Komise a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme kvalifikovanou většinou pravidla k provedení odstavce 1.

Může zejména přijmout opatření potřebná k tomu, aby orgány Společenství mohly zabezpečit plnění ustanovení odstavce 1 a aby mohly zajistit uživatelům dopravy výhody vyplývající z tohoto ustanovení.

4. Komise prozkoumá z vlastního podnětu nebo na žádost některého členského státu případy diskriminace uvedené v odstavci 1 a po konzultaci s každým příslušným členským státem vydá v rámci pravidel stanovených v souladu s odstavcem 3 potřebná rozhodnutí.

Článek 76

1. V dopravě uvnitř Společenství je zakázáno uplatňovat takové ceny a podmínky uložené členským státem, které jakýmkoli způsobem podporují nebo chrání jeden nebo několik určitých podniků nebo průmyslových odvětví, ledaže k tomu dá svolení Komise.

2. Komise prozkoumá z vlastního podnětu nebo na žádost některého členského státu ceny a podmínky uvedené v odstavci 1, přihlédne zejména k požadavkům vhodné regionální hospodářské politiky, k potřebám nerozvinutých oblastí a k obtížím oblastí vážně postižených politickými okolnostmi, jakož i k účinkům těchto cen a podmínek na hospodářskou soutěž mezi různými způsoby dopravy.

Komise po konzultaci s každým příslušným členským státem vydá potřebná rozhodnutí.

3. Zákaz uvedený v odstavci 1 se netýká sazeb zavedených k zajištění konkurenceschopnosti.

Článek 77

Dávky nebo poplatky nezávislé na ceně dopravy účtované dopravcem v souvislosti s přechodem hranic nesmějí přesahovat rozumnou míru stanovenou s přihlédnutím ke skutečným výdajům vynaloženým v souvislosti s tímto přechodem.

Členské státy se vynasnaží tyto výdaje postupně snižovat.

Komise může k provedení tohoto článku podávat členským státům doporučení.

Článek 78

Ustanovení této hlavy nebrání použití opatření přijatých ve Spolkové republice Německo, pokud jsou nutná k vyrovnání hospodářských nevýhod, jež byly hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky způsobeny rozdělením Německa.

Článek 79

Při Komisi se zřizuje poradní výbor složený z odborníků jmenovaných vládami členských států. Komise s výborem podle potřeby konzultuje otázky dopravy, aniž je dotčena působnost Hospodářského a sociálního výboru.

Článek 80

1. Ustanovení této hlavy se vztahují na dopravu po železnicích, silnicích a vnitrozemských vodních cestách.

2. Rada může kvalifikovanou většinou rozhodnout, zda, do jaké míry a jakým postupem bude možno stanovit vhodná ustanovení pro dopravu námořní a leteckou.

Použijí se procesní ustanovení článku 71.

HLAVA VI

SPOLEČNÁ PRAVIDLA PRO HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ, DANĚ A SBLIŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

KAPITOLA 1

PRAVIDLA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ODDÍL 1

PRAVIDLA PLATNÁ PRO PODNIKY

Článek 81

1. Se společným trhem jsou neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu, zejména ty, které:

- a) přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky;
- b) omezují nebo kontrolují výrobu, odbyt, technický rozvoj nebo investice;
- c) rozdělují trhy nebo zdroje zásobování;
- d) uplatňují vůči obchodním partnerům rozdílné podmínky při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodněni v hospodářské soutěži;
- e) podmiňují uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

2. Dohody nebo rozhodnutí zakázané podle tohoto článku jsou neplatné od počátku.

3. Odstavec 1 však může být prohlášen za neúčinný pro:

- dohody nebo kategorie dohod mezi podniky,
- rozhodnutí nebo kategorie rozhodnutí sdružení podniků a
- jednání ve vzájemné shodě nebo jejich kategorie,

které přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků anebo k podpoře technického či hospodářského pokroku, přičemž vyhražují spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících, a které:

- a) neukládají příslušným podnikům omezení, jež nejsou k dosažení těchto cílů nezbytná;
- b) neumožňují těmto podnikům vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků tímto dotčených.

Článek 82

Se společným trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části.

Takové zneužívání může zejména spočívat:

- a) v přímém nebo nepřímém vynuucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;

- b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

Článek 83

1. Nařízení nebo směrnice potřebné k provedení zásad uvedených v člancích 81 a 82 přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou.

2. Cílem předpisů uvedených v odstavci 1 je zejména:

- a) zajistit dodržování zákazů uvedených v čl. 81 odst. 1 a v článku 82 stanovením pokut a penále;
- b) určit prováděcí pravidla k čl. 81 odst. 3 s přihlédnutím k nutnosti zajistit účinný dozor při co největším zjednodušení správní kontroly;
- c) podrobněji vymezit v případě potřeby rozsah uplatňování článků 81 a 82 v jednotlivých hospodářských odvětvích;
- d) vymezit úlohy Komise a Soudního dvora při provádění ustanovení uvedených v tomto odstavci;
- e) vymezit poměr mezi vnitrostátními právními předpisy na jedné straně a ustanoveními tohoto oddílu nebo předpisy přijatými na základě tohoto článku na straně druhé.

Článek 84

Dokud nenabudou platnosti předpisy vydané podle článku 83, rozhodují o přípustnosti dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě a o zneužívání dominantního postavení na společném trhu orgány členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy a s ustanoveními článku 81, zejména odstavce 3, a článku 82.

Článek 85

1. Aniž je dotčen článek 84, dbá Komise na provádění zásad vytyčených v člancích 81 a 82. Na žádost členského státu nebo z úřední povinnosti a v součinnosti s příslušnými orgány členských států, které jí budou nápomocny, vyšetřuje případy domnělého porušení uvedených zásad. Zjistí-li, že k porušení došlo, navrhne prostředky vhodné k jeho odstranění.

2. Trvá-li porušení i nadále, Komise konstatuje porušení zásad zdůvodněným rozhodnutím. Komise může své rozhodnutí zveřejnit a zmocnit členské státy, aby přijaly potřebná opatření k nápravě, jejichž podmínky a podrobnosti Komise určí.

Článek 86

1. Pokud jde o veřejné podniky a podniky, kterým členské státy přiznávají zvláštní nebo výlučná práva, tyto státy nepřijmou ani neponechají v platnosti opatření odporující pravidlům této smlouvy, zejména pravidlům stanoveným v člancích 12 a 81 až 89.

2. Podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým v této smlouvě, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Společenství.

3. Komise dohlíží na provádění tohoto článku a vydává podle potřeby členským státům potřebné směrnice a rozhodnutí.

ODDÍL 2

STÁTNÍ PODPORY

Článek 87

1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak.

2. Se společným trhem jsou slučitelné:
 - a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků;
 - b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi;
 - c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením.
3. Za slučitelné se společným trhem mohou být považovány:
 - a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností;
 - b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu;
 - c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;
 - d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu;
 - e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou.

Článek 88

1. Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování společného trhu.
2. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná se společným trhem podle článku 87 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví.

Nepodrobí-li se dotyčný stát tomuto rozhodnutí ve stanovené lhůtě, může Komise nebo jiný zainteresovaný stát, odchylně od článků 226 a 227, předložit věc přímo Soudnímu dvoru.

Rada může na žádost členského státu jednomyslně rozhodnout, že podpora, kterou tento stát poskytuje nebo hodlá poskytnout, má být odchylně od článku 87 nebo nařízení podle článku 89 považována za slučitelnou se společným trhem, odůvodňují-li takové rozhodnutí mimořádné okolnosti. Zahájila-li již Komise ve věci této podpory řízení podle prvního pododstavce tohoto odstavce, bude podáním žádosti příslušného státu Radě uvedené řízení pozastaveno až do vyjádření Rady.

Nevyjádří-li se však Rada do tří měsíců po podání této žádosti, rozhodne věc Komise.

3. Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření. Má-li za to, že takový záměr není s ohledem na článek 87 slučitelný se společným trhem, zahájí neprodleně řízení podle odstavce 2. Dotyčný členský stát neprovede zamýšlená opatření, dokud Komise v tomto řízení nepřijme konečné rozhodnutí.

Článek 89

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímat veškerá potřebná prováděcí nařízení k článkům 87 a 88, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 88 odst. 3, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.

KAPITOLA 2

DAŇOVÁ USTANOVENÍ

Článek 90

Členské státy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny podobné výrobky domácí.

Členské státy nepodrobí dále výrobky jiných členských států vnitrostátnímu zdanění, které by poskytovalo nepřímou ochranu jiným výrobkům.

Článek 91

Pokud jsou výrobky vyvezeny na území některého členského státu, nesmí být navrácení vnitrostátních daní vyšší než vnitrostátní daně, kterým byly výrobky přímo nebo nepřímo podrobeny.

Článek 92

Osvobození od daně a navrácení daní při vývozu do jiných členských států s výjimkou daně z obratu, spotřebních a ostatních nepřímých daní, jakož i vyrovnávací poplatky při dovozu z členských států jsou přípustné pouze tehdy, pokud zamýšlená opatření na omezenou dobu předem schválila Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 93

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci právních předpisů týkajících se daní z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní v rozsahu, v jakém je tato harmonizace nezbytná pro vytvoření a fungování vnitřního trhu ve lhůtě uvedené v článku 14.

KAPITOLA 3

SBLIŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 94

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijímá směrnice o sblížení právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování společného trhu.

Článek 95

1. Odchylně od článku 94, a není-li v této smlouvě stanoveno jinak, použijí se k dosažení cílů uvedených v článku 14 následující ustanovení. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření ke sblížení ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na ustanovení o daních, ustanovení týkající se volného pohybu osob, ani na ustanovení týkající se práv a zájmů zaměstnanců.

3. Komise bude ve svých návrzích podle odstavce 1 týkajících se zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele vycházet z vysoké úrovně ochrany a přihlédne přitom zejména k novému vývoji založenému na vědeckých poznatcích. V rámci svých pravomocí usilují o tento cíl též Evropský parlament a Rada.

4. Pokládá-li členský stát poté, co Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 30 nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.

5. Aniž je dotčen odstavec 4, pokládá-li členský stát poté, co Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné zavést vnitrostátní předpisy, opírající se o nové vědecké poznatky k ochraně životního prostředí nebo pracovního prostředí, z důvodu zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí harmonizačních opatření, oznámí zamýšlené předpisy Komisi spolu s důvody pro jejich zavedení.

6. Komise do šesti měsíců po oznámení podle odstavců 4 a 5 dotyčné vnitrostátní právní předpisy schválí nebo zamítne poté, co prověří, zda neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

Nerozhodne-li Komise v této lhůtě, pokládají se vnitrostátní předpisy uvedené v odstavcích 4 a 5 za schválené.

Je-li to opodstatněné složitostí věci a neexistuje-li nebezpečí pro lidské zdraví, může Komise oznámit dotyčnému členskému státu, že lhůta uvedená v tomto odstavci může být prodloužena o další lhůtu až šesti měsíců.

7. Je-li členský stát oprávněn podle odstavce 6 zachovat nebo zavést vnitrostátní předpisy, které se odchyľují od harmonizačního opatření, přezkoumá Komise neprodleně, zda má navrhnout přizpůsobení tohoto opatření.

8. Upozorní-li členský stát v některé oblasti, která byla předmětem harmonizačních opatření, na určitý problém veřejného zdraví, uvědomí o něm Komisi, která neprodleně přezkoumá, zda nenavrhne Radě odpovídající opatření.

9. Odchylně od postupu podle článků 226 a 227 může Komise nebo kterýkoli členský stát předložit věc přímo Soudnímu dvoru, domnívá-li se, že jiný členský stát zneužívá pravomoci stanovené v tomto článku.

10. Výše uvedená harmonizační opatření zahrnují ve vhodných případech ochrannou doložku, která zmocňuje členské státy přijmout z jednoho nebo více důvodů neekonomické povahy uvedených v článku 30 prozatímní opatření, která podléhají kontrolnímu postupu Společenství.

Článek 96

Zjistí-li Komise, že existující rozdíly mezi právními a správními předpisy členských států narušují podmínky hospodářské soutěže na společném trhu a vyvolávají narušení, které je nutno odstranit, poradí se s danými členskými státy.

Nevedou-li tyto porady k odstranění takové nerovnováhy, přijme Rada na návrh Komise za tímto účelem potřebné směrnice kvalifikovanou většinou. Komise a Rada mohou přijímat jakákoli jiná vhodná opatření uvedená v této smlouvě.

Článek 97

1. Jsou-li důvody k obavám, že přijetí nebo změna právního a správního předpisu může vyvolat narušení ve smyslu předchozího článku, zahájí členský stát, který přijetí nebo změnu zamýšlí, jednání s Komisí. Komise po konzultaci s členskými státy doporučí příslušným státům vhodná opatření, aby k nerovnováze nedošlo.

2. Jestliže stát, který hodlá přijmout nebo změnit vnitrostátní předpisy, nevyhoví doporučení Komise, které je mu určeno, nelze od jiných členských států požadovat, aby podle článku 96 změnilly své vnitrostátní předpisy za účelem odstranění tohoto narušení. Jestliže členský stát, který nedbal doporučení Komise, vyvolá narušení pouze ke své vlastní újmě, článek 96 se nepoužije.

HLAVA VII

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ POLITIKA

KAPITOLA 1

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA*Článek 98*

Členské státy směřují své hospodářské politiky tak, aby v rámci hlavních směrů uvedených v čl. 99 odst. 2 přispívaly k dosahování cílů Společenství ve smyslu článku 2. Členské státy a Společenství postupují v souladu se zásadami stanovenými v článku 4 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž je podporováno účinné umístování zdrojů.

Článek 99

1. Členské státy považují své hospodářské politiky za věc společného zájmu a koordinují je v rámci Rady v souladu s článkem 98.

2. Rada přijme na doporučení Komise kvalifikovanou většinou návrh hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství a podá o tom zprávu Evropské radě.

Evropská rada na základě zprávy Rady projedná závěry o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Společenství.

Na základě těchto závěrů podá Rada kvalifikovanou většinou doporučení, ve kterém budou tyto hlavní směry vymezeny. Rada o svém doporučení informuje Evropský parlament.

3. K zajištění užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států sleduje Rada na základě zpráv předkládaných Komisí hospodářský vývoj v každém členském státě a ve Společenství, jakož i soulad hospodářských politik s hlavními směry uvedenými v odstavci 2, a pravidelně provádí celkové hodnocení.

Pro účely tohoto mnohostranného dohledu poskytují členské státy Komisi informace o důležitých opatřeních v oblasti své hospodářské politiky, jakož i další informace, které považují za nezbytné.

4. Zjistí-li se na základě postupu uvedeného v odstavci 3, že hospodářské politiky členského státu nejsou v souladu s hlavními směry uvedenými v odstavci 2 nebo že by mohly ohrozit fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou podat dotyčnému členskému státu nezbytná doporučení. Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout o zveřejnění svých doporučení.

Předseda Rady a Komise podají Evropskému parlamentu zprávu o výsledcích mnohostranného dohledu. Předseda Rady může být vyzván, aby vystoupil před příslušným výborem Evropského parlamentu, jestliže Rada svá doporučení zveřejnila.

5. Rada může postupem podle článku 252 přijmout podrobná pravidla pro postup při mnohostranném dohledu podle odstavců 3 a 4 tohoto článku.

Článek 100

1. Aniž jsou dotčeny jiné postupy stanovené v této smlouvě, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména když vzniknou závažné obtíže v zásobování určitými výrobky.

2. Nastanou-li členskému státu z důvodu mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, obtíže nebo je-li z téhož důvodu vážně ohrožen závažnými obtížemi, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou na návrh Komise poskytnout dotyčnému členskému státu za určitých podmínek finanční pomoc Společenství. Předseda Rady informuje o rozhodnutí Evropský parlament.

Článek 101

1. ECB nebo centrálním bankám členských států (dále jen „národní centrální banky“) se zakazuje poskytovat možnost přečerpání zůstatku bankovních účtů nebo jakýkoli jiný typ úvěru orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejnoprávním orgánům, jiným veřejnoprávním subjektům nebo veřejným podnikům členských států; rovněž je zakázán přímý nákup jejich dluhových nástrojů ECB nebo národními centrálními bankami.

2. Odstavec 1 se nepoužije na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků centrálními bankami poskytují stejné zacházení jako soukromým úvěrovým institucím.

Článek 102

1. Zakazují se jakákoli opatření, která nejsou odůvodněna veřejným dohledem a která umožňují orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejným orgánům, jiným veřejnoprávním subjektům nebo veřejným podnikům členských států zvýhodněný přístup k finančním institucím.

2. Do 1. ledna 1994 stanoví Rada postupem podle článku 252 definice pro použití zákazu podle odstavce 1.

Článek 103

1. Společenství neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo veřejných podniků kteréhokoli členského státu, pokud se nejedná o vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru. Členský stát neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo veřejných podniků jiného členského státu, aniž jsou dotčeny vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru.

2. Je-li to nezbytné, může Rada postupem podle článku 252 upřesnit definice pro použití zákazů podle článku 101 a podle tohoto článku.

Článek 104

1. Členské státy se vyvarují nadměrných schodků veřejných financí.

2. Komise sleduje vývoj rozpočtové situace a výši veřejného dluhu v členských státech, aby bylo možno zjistit závažné chyby. Zkoumá zejména dodržování rozpočtové kázně na základě těchto dvou kritérií:

a) zda poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu nepřekračuje referenční hodnotu, ledaže by:

— buď poměr podstatně a nepřetržitě klesal a dosáhl úrovně, která se blíží referenční hodnotě,

- nebo by překročení referenční hodnoty bylo pouze výjimečné a dočasné a poměr zůstal blízko k referenční hodnotě;
- b) zda poměr veřejného dluhu k hrubému domácímu produktu nepřekračuje referenční hodnotu, ledaže se poměr dostatečně snižuje a blíží se uspokojivým tempem k referenční hodnotě.

Referenční hodnoty jsou stanoveny v Protokolu o postupu při nadměrném schodku připojeném k této smlouvě.

3. Nesplňuje-li členský stát požadavky podle jednoho nebo žádného z těchto kritérií, Komise vypracuje zprávu. Zpráva Komise přihlédně k tomu, zda schodek veřejných financí překračuje veřejné investiční výdaje, jakož i ke všem dalším rozhodujícím faktorům včetně střednědobé hospodářské a rozpočtové pozice členského státu.

Komise může také vypracovat zprávu, je-li i přes plnění kritérií toho názoru, že v některém členském státě existuje riziko nadměrného schodku.

4. Výbor zřízený článkem 114 vydá stanovisko ke zprávě Komise.

5. Usoudí-li Komise, že v členském státě existuje nebo může vzniknout nadměrný schodek, předloží Radě stanovisko.

6. Rada na doporučení Komise a po zvážení všech připomínek, které dotyčný členský stát případně učiní, kvalifikovanou většinou rozhodne po celkovém zhodnocení, zda existuje nadměrný schodek.

7. Rozhodne-li Rada podle odstavce 6, že nadměrný schodek existuje, podá dotyčnému členskému státu doporučení s cílem odstranit tento schodek během určité lhůty. S výhradou odstavce 8 nebudou tato doporučení zveřejněna.

8. Zjistí-li Rada, že ve stanovené lhůtě nebyla na její doporučení přijata žádná účinná opatření, může svá doporučení zveřejnit.

9. Nenásleduje-li členský stát ani poté doporučení Rady, může Rada rozhodnout o výzvě členskému státu, aby v určité lhůtě učinil opatření ke snížení schodku, která Rada považuje za nezbytná pro nápravu situace.

V takovém případě může Rada žádat dotyčný členský stát, aby podle zvláštního harmonogramu předkládal zprávy za účelem posouzení jeho úsilí o nápravu.

10. Právo podat žalobu podle článků 226 a 227 nelze uplatnit v rámci odstavců 1 až 9 tohoto článku.

11. Pokud se členský stát nepodřídí rozhodnutí přijatému podle odstavce 9, může Rada rozhodnout, že použije nebo případně zostří jedno nebo více z následujících opatření:

- požádá dotyčný členský stát, aby před vydáním obligací a jiných cenných papírů zveřejnil dodatečné informace, které Rada určí,
- vyzve Evropskou investiční banku, aby přehodnotila svou úvěrovou politiku vůči dotyčnému členskému státu,
- požádá dotyčný členský stát, aby uložil neúročný vklad v přiměřené výši u Společenství, dokud nebude podle názoru Rady nadměrný schodek napraven,
- uloží pokuty v přiměřené výši.

Předseda Rady informuje Evropský parlament o přijatých rozhodnutích.

12. Rada zruší některá nebo všechna svá rozhodnutí uvedená v odstavcích 6 až 9 a 11 v takovém rozsahu, v jakém bude napraven podle názoru Rady nadměrný schodek v dotyčném členském státě. Zveřejnila-li Rada předtím svá doporučení, učiní, jakmile bude zrušeno rozhodnutí podle odstavce 8, veřejné prohlášení, že nadměrný schodek v dotyčném členském státě již neexistuje.

13. Při přijímání rozhodnutí uvedených v odstavcích 7 až 9, 11 a 12 rozhoduje Rada na doporučení Komise dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů, jimž je přidělena váha v souladu s čl. 205 odst. 2, s vyloučením hlasů zástupce dotyčného členského státu.

14. Další ustanovení týkající se provádění postupu popsaného v tomto článku jsou stanovena v Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeném k této smlouvě.

Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB jednomyslně vhodná ustanovení, která poté nahradí tento protokol.

S výhradou ostatních ustanovení tohoto odstavce Rada do 1. ledna 1994 stanoví na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou bližší podrobnosti a definice k provedení uvedeného protokolu.

KAPITOLA 2

MĚNOVÁ POLITIKA

Článek 105

1. Prvořadým cílem ESCB je udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosažení cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2. ESCB jedná ve shodě se zásadami stanovenými v článku 4 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů.

2. ESCB plní tyto základní úkoly:

- vymezuje a provádí měnovou politiku Společenství,
- provádí devizové operace v souladu s článkem 111,
- drží a spravuje oficiální devizové rezervy členských států,
- podporuje plynulé fungování platebních systémů.

3. Třetí odrážka odstavce 2 se nevztahuje na držení a správu devizových provozních zůstatků vládami členských států.

4. ECB je konzultována:

- ke všem návrhům aktů Společenství v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle čl. 107 odst. 6.

ECB může předkládat stanoviska příslušným orgánům nebo institucím Společenství nebo vnitrostátním orgánům v záležitostech spadajících do oblasti její působnosti.

5. ESCB přispívá k řádnému provádění opatření, která přijímají příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

6. Rada může na návrh Komise, po konzultaci s ECB a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu jednomyslným rozhodnutím svěřit ECB zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi, s výjimkou pojišťovacích podniků.

Článek 106

1. ECB má výlučné právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. Tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky. Bankovky vydávané ECB a národními centrálními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají ve Společenství status zákonného platidla.

2. Členské státy mohou vydávat mince, objem jejich emise však vyžaduje schválení ECB. Rada může postupem podle článku 252 a po konzultaci s ECB přijímat opatření k sladění nominálních hodnot a technických specifikací všech mincí určených pro oběh v rozsahu nezbytném k umožnění jejich plynulého oběhu ve Společenství.

Článek 107

1. ESCB se skládá z ECB a národních centrálních bank.

2. ECB má právní subjektivitu.

3. ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB, kterými jsou Rada guvernérů a Výkonná rada.

4. Statut ESCB je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.

5. Články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, čl. 33.1 písm. a) a článek 36 statutu ESCB může měnit Rada buď na doporučení ECB a po konzultaci s Komisí kvalifikovanou většinou, nebo na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslně. V obou případech se vyžaduje souhlas Evropského parlamentu.

6. Rada může buď na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB, anebo na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí kvalifikovanou většinou přijímat předpisy podle článků 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 statutu ESCB.

Článek 108

Při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim touto smlouvou a statutem ESCB nesmějí ECB, žádná národní centrální banka ani žádný člen jejich rozhodovacích orgánů vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů či institucí Společenství, od žádné vlády členského státu ani od jakéhokoli jiného subjektu. Orgány a instituce Společenství a vlády členských států se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy rozhodovacích orgánů ECB či národních centrálních bank při plnění jejich úkolů.

Článek 109

Každý členský stát zajistí nejpozději ke dni zřízení ESCB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu jeho národní centrální banky, byly slučitelné s touto smlouvou a se statutem ESCB.

Článek 110

1. K plnění úkolů svěřených ESCB, v souladu s ustanoveními této smlouvy a za podmínek stanovených statutem ESCB, ECB:

- přijímá nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů vymezených v článku 3.1 první odrážce, článcích 19.1, 22 a 25.2 statutu ESCB a dále v případech stanovených právními akty Rady, jež jsou uvedeny v čl. 107 odst. 6,
- přijímá rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a statutem ESCB,
- vydává doporučení a zaujímá stanoviska.

2. Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Články 253, 254 a 256 se použijí na nařízení a rozhodnutí přijatá ECB.

ECB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

3. V mezích a za podmínek přijatých Radou postupem podle čl. 107 odst. 6 je ECB zmocněna ukládat podnikům pokuty či penále za neplnění povinností vyplývajících z jejich nařízení a rozhodnutí.

Článek 111

1. Odchylně od článku 300 může Rada buď na doporučení ECB, nebo na doporučení Komise a po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím v souladu s postupem podle odstavce 3 pro stanovení podmínek uzavírat formální dohody o systému směnných kurzů ECU ve vztahu k měnám třetích zemí. Rada může na doporučení ECB nebo Komise po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability kvalifikovanou většinou stanovit, upravovat nebo opouštět střední parity ECU v rámci systému směnných kurzů. Předseda Rady informuje Evropský parlament o stanovení, upravení nebo opuštění středních parit ECU.

2. Při neexistenci systému směnných kurzů vůči jedné nebo více měnám třetích zemí podle odstavce 1 může Rada buď na doporučení Komise po konzultaci s ECB, nebo na doporučení ECB kvalifikovanou většinou formulovat obecné směry kurzové politiky ve vztahu k těmto měnám. Tyto obecné směry nesmějí být na újmu prvořadému cíli ESCB udržovat cenovou stabilitu.

3. Má-li Společenství sjednat s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody týkající se otázek měnového nebo kurzového režimu, rozhoduje Rada odchýlně od článku 300 na doporučení Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o podmínkách pro sjednávání a uzavírání takových dohod. Tyto podmínky zajistí, že Společenství zaujme jednotný postoj. Komise se v plném rozsahu účastní těchto jednání.

Dohody uzavřené v souladu s tímto odstavcem jsou závazné pro orgány Společenství, ECB a členské státy.

4. S výhradou odstavce 1 rozhoduje Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o postoji Společenství na mezinárodní úrovni k otázkám zvláště významným pro hospodářskou a měnovou unii a o zastoupení Společenství v souladu s rozdělením pravomocí podle článků 99 a 105.

5. Aniž je dotčena pravomoc Společenství a dohody Společenství týkající se hospodářské a měnové unie, mohou členské státy jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

KAPITOLA 3

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 112

1. Rada guvernérů se skládá ze členů Výkonné rady ECB a z guvernérů národních centrálních bank.

2. a) Výkonná rada se skládá z prezidenta, viceprezidenta a čtyř dalších členů.

b) Prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady jsou jmenováni z uznávaných a zkušených osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady, po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů.

Jejich funkční období je osmileté; nemohou být jmenováni opakovaně.

Členy Výkonné rady mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Článek 113

1. Předseda Rady a člen Komise se mohou bez hlasovacího práva účastnit zasedání Rady guvernérů.

Předseda Rady může předkládat Radě guvernérů návrhy k projednání.

2. Prezident ECB je zván k účasti na zasedáních Rady, když Rada projednává záležitosti mající vztah k cílům a k úkolům ESCB.

3. ECB předkládá výroční zprávu o činnosti ESCB a o měnové politice za uplynulý a běžný rok Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě. Prezident ECB tuto zprávu předkládá Radě a Evropskému parlamentu, který na jejím základě může zahájit obecnou rozpravu.

Prezident ECB a další členové Výkonné rady mohou být na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu konzultováni příslušnými výbory Evropského parlamentu.

Článek 114

1. Na podporu koordinace politik členských států v rozsahu potřebném pro fungování vnitřního trhu se zřizuje Měnový výbor, který má poradní funkci.

Má tyto úkoly:

- sledovat měnovou a finanční situaci členských států a Společenství a všeobecný platební styk členských států a pravidelně o tom podávat zprávu Radě a Komisi,
- vydávat stanoviska na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- aniž je dotčen článek 207, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 59, 60, čl. 99 odst. 2, 3, 4 a 5, v člancích 100, 102, 103, 104, čl. 116 odst. 2, čl. 117 odst. 6, člancích 119, 120, čl. 121 odst. 2 a čl. 122 odst. 1,

- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává zprávu Komisi a Radě o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát a Komise jmenují po dvou členech do Měnového výboru.

2. Na počátku třetí etapy se zřídí Hospodářský a finanční výbor. Měnový výbor uvedený v odstavci 1 bude rozpuštěn.

Hospodářský a finanční výbor má tyto úkoly:

- vydávat stanoviska na žádost Rady či Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- sledovat hospodářskou a finanční situaci členských států a Společenství a pravidelně o ní, zejména o finančních vztazích se třetími zeměmi a mezinárodními institucemi, podávat zprávy Radě a Komisi,
- aniž je dotčen článek 207, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 59, 60, čl. 99 odst. 2, 3, 4 a 5, člancích 100, 102, 103, 104, čl. 105 odst. 6, čl. 106 odst. 2, čl. 107 odst. 5 a 6, člancích 111, 119, čl. 120 odst. 2 a 3, čl. 122 odst. 2, čl. 123 odst. 4 a 5 a plnit další poradní a přípravné úkoly svěřené mu Radou,
- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává Komisi a Radě zprávu o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát, Komise a ECB jmenují nejvíce po dvou členech výboru.

3. Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB a výborem uvedeným v tomto článku kvalifikovanou většinou přijme podrobná ustanovení týkající se složení Hospodářského a finančního výboru. Předseda Rady informuje o takovém rozhodnutí Evropský parlament.

4. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahují výjimky uváděné v člancích 122 a 123, sleduje výbor nad rámec úkolů podle odstavce 2 měnovou a finanční situaci a všeobecný platební styk těchto členských států a pravidelně o tom podává zprávy Radě a Komisi.

Článek 115

V záležitostech upravených v čl. 99 odst. 4, článku 104 s výjimkou odstavce 14, člancích 111, 121, 122 a čl. 123 odst. 4 a 5 může Rada nebo členský stát požádat Komisi, aby podle potřeby podala doporučení nebo návrh. Komise posoudí žádost a neprodleně předloží své závěry Radě.

KAPITOLA 4

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Článek 116

1. Druhá etapa uskutečňování hospodářské a měnové unie začne dne 1. ledna 1994.
2. Před tímto dnem:
 - a) každý členský stát:
 - přijme, je-li to nezbytné, příslušná opatření pro zajištění dodržování zákazů stanovených v článku 56, 101 a čl. 102 odst. 1,
 - přijme, jeli to nezbytné, se záměrem umožnit hodnocení podle písmene b), víceleté programy k zajištění trvalé konvergence nutné pro dosažení hospodářské a měnové unie, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance;
 - b) Rada zhodnotí na základě zprávy Komise pokrok dosažený v oblasti hospodářské a měnové konvergence, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance, jakož i pokrok při provádění právních předpisů Společenství týkajících se vnitřního trhu.
3. Článek 101, čl. 102 odst. 1, čl. 103 odst. 1 a článek 104 s výjimkou odstavců 1, 9, 11 a 14 se použijí od počátku druhé etapy.

Ustanovení čl. 100 odst. 2, čl. 104 odst. 1, 9 a 11, článků 105, 106, 108, 111, 112, 113 a čl. 114 odst. 2 a 4 se použijí od počátku třetí etapy.

4. Ve druhé etapě se členské státy snaží vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí.
5. Během druhé etapy každý členský stát vhodným způsobem zahájí v souladu s článkem 109 postup vedoucí k nezávislosti jeho centrální banky.

Článek 117

1. Na počátku druhé etapy je zřízen Evropský měnový institut (dále jen „EMI“) a zahájí svou činnost; má právní subjektivitu a je řízen a spravován radou, skládající se z prezidenta a z guvernérů národních centrálních bank, z nichž jeden bude viceprezidentem.

Prezident je jmenován vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady EMI, a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou. Prezident je vybírán z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci některého členského státu. Rada EMI jmenuje viceprezidenta.

Statut EMI je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.

2. EMI má za úkol:

- posilovat spolupráci mezi národními centrálními bankami,
- posilovat koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,
- dohlížet na fungování Evropského měnového systému,
- konzultovat otázky spadající do působnosti národních centrálních bank a ovlivňujícím stabilitu finančních institucí a trhů,
- převzít dosavadní úkoly Evropského fondu pro měnovou spolupráci, který bude rozpuštěn; podrobnosti rozpuštění se stanoví ve statutu EMI,
- usnadňovat používání ECU a dohlížet na jeho vývoj, včetně hladkého fungování clearingového systému v ECU.

3. Při přípravě třetí etapy má EMI za úlohu:

- připravovat nástroje a postupy nezbytné pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě,

- podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů pro sběr, sestavování a šíření statistických údajů v oblasti jeho působnosti,
- vypracovávat pravidla pro operace prováděné národními centrálními bankami v rámci ESCB,
- zvyšovat účinnost přeshraničního platebního styku,
- dohlížet na technickou přípravu bankovek ECU.

Nejpozději do 31. prosince 1996 EMI upřesní normativní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě. Tento rámec bude předložen k rozhodnutí ECB ke dni jejího ustavení.

4. EMI může dvoutřetinovou většinou hlasů členů své rady:

- zaujímat stanoviska nebo vydávat doporučení k celkovému směřování měnové a kurzové politiky, jakož i k souvisejícím opatřením zaváděným v každém členském státě,
- předkládat vládám a Radě stanoviska nebo doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování Evropského měnového systému,
- podávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5. EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění svých stanovisek a doporučení.

6. Rada konzultuje s EMI všechny návrhy právních aktů Společenství z oblasti jeho působnosti.

Orgány členských států konzultují s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti v mezích a za podmínek stanovených Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI kvalifikovanou většinou.

7. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI jednomyslným rozhodnutím svěřit EMI další úkoly pro přípravu třetí etapy.

8. Tam, kde tato smlouva stanoví konzultativní úlohu ECB, považují se odkazy na ECB až do jejího ustavení za odkazy na EMI.

9. Během druhé etapy se pod výrazem „ECB“, užitým v článcích 230, 232, 233, 234, 237 a 288, rozumí EMI.

Článek 118

Složení měnového koše ECU se nebude měnit.

Od začátku třetí etapy bude hodnota ECU stanovena neodvolatelně v souladu s čl. 123 odst. 4.

Článek 119

1. Nastanou-li nebo hrozí-li vážně členskému státu obtíže s jeho platební bilancí vyplývající z celkové nerovnováhy jeho platební bilance nebo z typu měny, kterou má k dispozici, a mohou-li tyto obtíže zejména ohrozit fungování společného trhu nebo postupné uskutečňování společné obchodní politiky, prozkoumá Komise okamžitě situaci dotyčného státu a opatření, která tento stát s využitím všech prostředků, jež má k dispozici, v souladu s ustanoveními této smlouvy přijal nebo může přijmout. Komise uvede opatření, jež dotyčnému státu doporučuje.

Ukáží-li se opatření přijatá členským státem a opatření navržená Komisí jako nedostatečná k překonání obtíží, které nastaly nebo mohou nastat, Komise po konzultaci s výborem uvedeným v článku 114 doporučí Radě poskytnutí vzájemné pomoci a vhodných metod jejího poskytnutí.

Komise pravidelně informuje Radu o situaci a jejím vývoji.

2. Rada poskytuje vzájemnou pomoc kvalifikovanou většinou; přijímá směrnice nebo rozhodnutí stanovící podmínky a podrobnosti této pomoci, jež může mít zejména formu:

- a) dohodnutého postupu ve vztahu k jiným mezinárodním organizacím nebo v jejich rámci, na něž se mohou členské státy obrátit,
- b) opatření potřebná k zamezení odklonu obchodu, pokud stát, u něhož nastaly obtíže, udržuje nebo znovu zavádí množstevní omezení vůči třetím zemím,
- c) poskytnutí omezených úvěrů ostatními členskými státy; k tomu je třeba jejich souhlasu.

3. Neposkytne-li Rada vzájemnou pomoc doporučenou Komisí nebo jsou-li poskytnutá vzájemná pomoc a učiněná opatření nedostatečná, zmocní Komise stát, který má obtíže, aby přijal ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti stanoví Komise.

Rada může kvalifikovanou většinou takové zmocnění odvolat a měnit podmínky a podrobnosti těchto opatření.

4. S výhradou čl. 122 odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 120

1. Dojde-li k náhlé krizi v platební bilanci členského státu a není-li okamžitě přijato rozhodnutí ve smyslu čl. 119 odst. 2, může dotyčný členský stát přijmout preventivně nezbytná ochranná opatření. Taková opatření smějí fungování společného trhu narušit pouze v co nejmenší míře a nesmějí překročit rozsah nezbytně nutný pro odstranění náhle vzniklých obtíží.

2. Komise a ostatní členské státy budou o takových ochranných opatřeních informovány nejpozději při jejich vstupu v platnost. Komise může Radě doporučit poskytnutí vzájemné pomoci podle článku 119.

3. Poté, co Komise zaujme stanovisko, a po konzultaci s výborem uvedeným v článku 114 může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, aby dotyčný stát změnil, pozastavil nebo zrušil výše uvedená ochranná opatření.

4. S výhradou čl. 122 odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 121

1. Komise a EMI podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie. Tyto zprávy posuzují také slučitelnost právních předpisů jednotlivých členských států včetně statutů jejich národních centrálních bank s články 108 a 109 této smlouvy a se statutem ESCB. Zprávy dále posoudí, zda bylo dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, na základě toho, jak jednotlivé členské státy splnily následující kritéria:

- dosažení vysokého stupně cenové stability patrného z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků,
- dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí patrný ze stavu veřejných rozpočtů nevykazujících nadměrný schodek ve smyslu čl. 104 odst. 6,
- dodržování normálního flukтуаčního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému po dobu alespoň dvou let, aniž by došlo k devalvaci vůči měně jiného členského státu,
- stálost konvergence dosažené členským státem a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, která se odráží v úrovních dlouhodobých úrokových sazeb.

Čtyři kritéria uvedená v tomto odstavci a rozhodné období, po něž mají být respektována, jsou blíže stanovena v protokolu připojeném k této smlouvě. Zprávy Komise a EMI také přihlédnou k vývoji ECU, výsledkům integrace trhů, situaci a vývoji běžného účtu platební bilance a posouzení vývoje nákladů na jednotku pracovní síly a jiných cenových indexů.

2. Na základě těchto zpráv Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou zhodnotí:

- zda jednotlivé členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,
- zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,

a postoupí své závěry formou doporučení Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád. Evropský parlament bude konzultován a předloží své stanovisko Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád.

3. Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád přihlédně náležitým způsobem ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a ke stanovisku Evropského parlamentu podle odstavce 2 a kvalifikovanou většinou, nejpozději 31. prosince 1996:

- rozhodne, na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny,

— rozhodne, zda je pro Společenství vhodné vstoupit do třetí etapy,

a pokud ano,

— stanoví termín zahájení třetí etapy.

4. Nebude-li do konce roku 1997 termín zahájení třetí etapy stanoven, začne třetí etapa dne 1. ledna 1999. Před 1. červencem 1998 Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, po zopakování postupu stanoveného v odstavcích 1 a 2, s výjimkou odst. 2 druhé odrážky, po přihlédnutí ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a stanovisku Evropského parlamentu, potvrdí kvalifikovanou většinou na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny.

Článek 122

1. Bylo-li přijato rozhodnutí stanovit termín podle čl. 121 odst. 3, Rada na základě svých doporučení podle čl. 121 odst. 2 na doporučení Komise kvalifikovanou většinou rozhodne, zda a na který členský stát se vztahuje výjimka ve smyslu odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

Potvrdila-li Rada v souladu s čl. 121 odst. 4, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny, pak se na ty členské státy, které podmínky nesplňují, vztahuje výjimka podle odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

2. Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, Komise a ECB podávají Radě zprávu postupem podle čl. 121 odst. 1. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a po projednání v Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou, které členské státy, na které se vztahuje výjimka, splňují podmínky nezbytné na základě kritérií stanovených v čl. 121 odst. 1, a zruší výjimky dotyčných států.

3. Výjimka uvedená v odstavci 1 znamená, že se na dotyčný členský stát nepoužijí následující články: čl. 104 odst. 9 a 11, čl. 105 odst. 1, 2, 3 a 5, články 106, 110, 111 a čl. 112 odst. 2 písm. b). Vynětí takového členského státu a jeho národní centrální banky z práv a povinností v rámci ESCB je stanoveno v kapitole IX statutu ESCB.

4. V čl. 105 odst. 1, 2 a 3, člancích 106, 110, 111 a čl. 112 odst. 2 písm. b) se pojmem „členské státy“ rozumí členské státy, na které se nevztahuje výjimka.

5. Hlasovací práva členských států, na které se vztahuje výjimka, se pozastavují pro rozhodování Rady podle článků této smlouvy uvedených v odstavci 3. V takovém případě je odchylně od článku 205 a čl. 250 odst. 1 kvalifikovaná většina definována jako dvě třetiny hlasů zástupců členských států, na které se nevztahuje výjimka, jimž je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2; pro akt vyžadující jednomyslnost je nutná jednomyslnost těchto států.

6. Články 119 a 120 se nadále použijí na členský stát, na který se vztahuje výjimka.

Článek 123

1. Jakmile bude přijato rozhodnutí podle čl. 121 odst. 3 o termínu zahájení třetí etapy, případně okamžitě po 1. červenci 1998:

— přijme Rada ustanovení uvedená v čl. 107 odst. 6,

— vlády členských států, na které se nevztahuje výjimka, jmenují postupem podle článku 50 statutu ESCB prezidenta, viceprezidenta a další členy Výkonné rady ECB. Existují-li členské státy, na které se vztahuje výjimka, počet členů Výkonné rady může být nižší, než je stanoveno v článku 11.1 statutu ESCB, avšak v žádném případě nemůže mít Výkonná rada méně než čtyři členy.

Jakmile je jmenována Výkonná rada, zřizují se ESCB a ECB a připraví se na svou úplnou činnost, jak je popsána v této smlouvě a ve statutu ESCB. Plný výkon jejich pravomocí začne od prvního dne třetí etapy.

2. Jakmile se zřídí ECB, přebírá, podle potřeby, úkoly EMI. EMI bude po ustavení ECB zlikvidován; způsoby likvidace jsou stanoveny ve statutu EMI.

3. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahuje výjimka, aniž je dotčen čl. 107 odst. 3 této smlouvy, zřizuje se jako třetí rozhodovací orgán ECB Generální rada ECB uvedená v článku 45 statutu ESCB.

4. K prvnímu dni třetí etapy Rada stanoví na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím členských států, na které se nevztahuje výjimka, neodvolatelné přepočítací koeficienty jejich měn, jakož i neodvolatelné pevné kurzy, podle nichž budou měny nahrazeny ECU, a ECU se stane plnohodnotnou měnou. Toto opatření samo o sobě nezmění vnější hodnotu ECU. Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou uvedených členských států další opatření nezbytná k rychlému zavedení ECU jako jednotné měny těchto členských států. Použije se čl. 122 odst. 5 druhá věta.

5. Bude-li rozhodnuto postupem podle čl. 122 odst. 2 o zrušení výjimky, stanoví Rada hlasy členských států, na které se nevztahuje výjimka, a dotyčného členského státu na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím kurz, podle něhož ECU nahradí měnu dotyčného členského státu, a přijme další opatření nezbytná pro zavedení ECU jako jednotné měny v dotyčném členském státě.

Článek 124

1. Do zahájení třetí etapy pokládá každý členský stát svou kurzovou politiku za věc společného zájmu. Přitom členské státy přihlédnou ke zkušenostem získaným ze spolupráce v rámci Evropského měnového systému (EMS) a z vytváření ECU a respektují stávající pravomoci v této oblasti.

2. Od zahájení třetí etapy se použije obdobně odstavec 1 na kurzovou politiku členského státu po dobu, po kterou se na něj vztahuje výjimka.

HLAVA VIII

ZAMĚSTNANOST

Článek 125

Členské státy a Společenství pracují v souladu s touto hlavou na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a schopnosti trhů práce reagovat na hospodářské změny, aby dosáhly cílů článku 2 Smlouvy o Evropské unii a článku 2 této smlouvy.

Článek 126

1. Členské státy přispívají svou politikou zaměstnanosti slučitelnou s hlavními směry hospodářských politik členských států a Společenství přijatými podle čl. 99 odst. 2 k dosažení cílů uvedených v článku 125.
2. Členské státy považují podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a sladují své odpovídající činnosti podle článku 128 v Radě, přičemž přihlížejí k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.

Článek 127

1. Společenství přispívá k dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti tím, že podněcuje spolupráci mezi členskými státy a podporuje a případně doplňuje jejich opatření. Uznává přitom působnost členských států.
2. Cíl dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti je brán v úvahu při vymezování a provádění politik a činností Společenství.

Článek 128

1. Na základě společné výroční zprávy Rady a Komise přezkoumává Evropská rada každým rokem stav zaměstnanosti ve Společenství a přijímá k tomu závěry.
2. Na základě závěrů Evropské rady stanoví Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem, Výborem regionů a Výborem pro zaměstnanost uvedeným v článku 130 každoročně kvalifikovanou většinou hlavní zásady, které berou členské státy v úvahu při své politice zaměstnanosti. Tyto hlavní zásady musí být slučitelné s hlavními směry přijatými podle čl. 99 odst. 2.
3. Každý členský stát předkládá Radě a Komisi výroční zprávu o hlavních opatřeních, která přijal k provádění své politiky zaměstnanosti s ohledem na hlavní zásady politiky zaměstnanosti uvedené v odstavci 2.
4. Na základě zpráv uvedených v odstavci 3 a stanovisek Výboru pro zaměstnanost prověřuje Rada každoročně provádění politiky zaměstnanosti členských států s ohledem na hlavní zásady zaměstnanosti. Rada přitom může kvalifikovanou většinou na doporučení Komise podat členským státům doporučení, považuje-li to na základě výsledků prověrky za vhodné.

5. Na základě výsledků této prověrky podají Rada a Komise Evropské radě společnou výroční zprávu o situaci zaměstnanosti ve Společenství a o provádění hlavních zásad zaměstnanosti.

Článek 129

Rada může postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijmout stimulační opatření ke spolupráci mezi členskými státy a k podpoře jejich činnosti v oblasti zaměstnanosti prostřednictvím podnětů, které mají za cíl rozvíjet výměnu informací a osvědčených zkušeností, poskytovat srovnávací analýzy a poradenství, jakož i podporovat inovační přístupy a vyhodnocovat zkušenosti, zejména využitím pilotních projektů.

Tato opatření nezahrnují harmonizaci právních předpisů členských států.

Článek 130

Rada zřídí po konzultaci s Evropským parlamentem Výbor pro zaměstnanost s poradní funkcí k podpoře koordinace politik zaměstnanosti a trhu práce mezi členskými státy. Výbor má následující úkoly:

- sleduje vývoj stavu zaměstnanosti a politiky zaměstnanosti členských států a Společenství,
- aniž je dotčen článek 207, podává na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu stanoviska a přispívá k přípravě jednání Rady podle článku 128.

Výbor při plnění svých úkolů konzultuje sociální partnery.

Členské státy a Komise jmenují každý po dvou členech výboru.

HLAVA IX

SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA

Článek 131

Vytvořením celní unie hodlají členské státy přispět ve společném zájmu k harmonickému rozvoji světového obchodu, k postupnému odstranění omezení mezinárodního obchodu a ke snižování celních překážek.

Společná obchodní politika přihlíží k příznivému dopadu, který může mít odstranění cel mezi členskými státy na vzrůst konkurenceschopnosti podniků těchto států.

Článek 132

1. Aniž jsou dotčeny závazky, jež členské státy převzaly v rámci jiných mezinárodních organizací, budou režimy podpor poskytovaných členskými státy vývozu do třetích zemí postupně harmonizovány v takovém rozsahu, aby hospodářská soutěž mezi podniky Společenství nebyla narušena.

Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijímá k tomu potřebné směrnice.

2. Předchozí ustanovení se nepoužijí na navrácení cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem, ani na navrácení nepřímých daní včetně daně z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní, které se povolují při vývozu zboží z členského státu do třetí země, pokud tato navrácení nepřevyšují poplatky a daně, jimž byly vyvážené výrobky přímo nebo nepřímo podrobeny.

Článek 133

1. Společná obchodní politika se zakládá na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, sjednocování liberalizačních opatření, vývozní politiku a obchodní ochranná opatření, jako jsou opatření pro případ dumpingu a subvencování.

2. Komise předkládá Radě návrhy k provádění společné obchodní politiky.

3. Je-li třeba sjednat dohody s jedním nebo více státy nebo s mezinárodními organizacemi, podá Komise doporučení Radě, která zmocní Komisi, aby zahájila potřebná jednání. Rada a Komise odpovídají za to, že sjednané dohody jsou slučitelné s vnitřními politikami a předpisy Společenství.

Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbor, který jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu napomáhal, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout. Komise podává zvláštnímu výboru pravidelně zprávy o stavu jednání.

Použijí se příslušná ustanovení článku 300.

4. Rada při výkonu pravomocí, které jí byly tímto článkem svěřeny, rozhoduje kvalifikovanou většinou.

5. Odstavce 1 až 4 se vztahují rovněž na sjednávání a uzavírání dohod v oblastech obchodu službami a obchodních aspektů duševního vlastnictví, pokud se na ně uvedené odstavce nevztahují a aniž je dotčen odstavec 6.

Odchylně od odstavce 4 rozhoduje Rada jednomyslně o sjednávání a uzavírání dohod v některé z oblastí uvedených v prvním pododstavci, pokud daná dohoda obsahuje ustanovení, pro která je vyžadována jednomyslnost, aby bylo možné přijmout vnitřní pravidla, anebo pokud se daná dohoda týká oblasti, ve které Společenství dosud nevykonávalo formou přijetí vnitřních pravidel pravomoci, které mu přiznává tato smlouva.

Rada rozhoduje jednomyslně o sjednávání a uzavírání dohod horizontální povahy, pokud se daná dohoda rovněž týká předchozího pododstavce nebo odst. 6 druhého pododstavce.

Tímto odstavcem není dotčeno právo členských států zachovat a uzavírat dohody se třetími zeměmi nebo s mezinárodními organizacemi, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství a ostatními příslušnými mezinárodními dohodami.

6. Rada nesmí uzavřít dohodu, pokud obsahuje ustanovení překračující vnitřní pravomoci Společenství, zejména pokud zahrnuje harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti, v níž tato smlouva takovou harmonizaci vylučuje.

V tomto smyslu, odchylně od odst. 5 prvního pododstavce, spadají dohody v oblasti kulturních a audiovizuálních služeb, vzdělávacích služeb a sociálních a zdravotnických služeb do sdílené pravomoci Společenství a jeho členských států. Jejich sjednávání proto vyžaduje kromě rozhodnutí Společenství přijatého podle příslušných ustanovení článku 300 též vzájemnou dohodu členských států. Takto sjednané dohody jsou uzavírány společně Společenstvím a jeho členskými státy.

Na sjednávání a uzavírání mezinárodních dohod v oblasti dopravy se vztahuje hlava V a článek 300.

7. Aniž je dotčen odst. 6 první pododstavec, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím rozšířit působnost odstavců 1 až 4 na mezinárodní jednání a dohody týkající se duševního vlastnictví, pokud se na ně nevztahuje odstavec 5.

Článek 134

K zajištění toho, aby provádění obchodněpolitických opatření přijatých v souladu s touto smlouvou některým členským státem nebylo znemožněno odklonem obchodu, nebo vyvolá-li rozdílnost těchto opatření hospodářské obtíže v jednom nebo v několika členských státech, doporučí Komise metody potřebné spolupráce mezi členskými státy. Nestačí-li to, může Komise zmocnit členský stát, aby přijal nutná ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti Komise stanoví.

V naléhavých případech požádají členské státy Komisi, která rozhodne co nejdříve, o zmocnění k tomu, aby samy mohly přijmout nezbytná opatření; dotyčné členské státy poté oznámí opatření ostatním členským státům. Komise může kdykoli rozhodnout, že dotyčné členské státy mají příslušná opatření změnit nebo zrušit.

Přednostně je třeba volit taková opatření, která co nejméně narušují fungování společného trhu.

HLAVA X

SPOLUPRÁCE V CELNÍCH VĚCÍCH

Článek 135

Rada přijímá v oblasti působnosti této smlouvy postupem podle článku 251 opatření k posílení spolupráce mezi členskými státy a mezi členskými státy a Komisí v celních věcech. Použití vnitrostátního trestního práva a organizace soudnictví členských států není těmito opatřeními dotčeno.

HLAVA XI

SOCIÁLNÍ POLITIKA, VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A MLÁDEŽ

KAPITOLA 1

SOCIÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 136

Společenství a členské státy, vědomy si základních sociálních práv, jak jsou stanovena v Evropské sociální chartě podepsané v Turínu dne 18. října 1961 a v Chartě Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989, mají za cíl podporu zaměstnanosti, zlepšování životních a pracovních podmínek tak, aby bylo možno tyto podmínky vyrovnat a přitom udržet jejich zvýšenou úroveň, přiměřenou sociální ochranu, sociální dialog, rozvoj lidských zdrojů za účelem trvale vysoké zaměstnanosti a boj proti vyloučením.

Za tím účelem uskutečňují Společenství a členské státy opatření, jež berou v úvahu rozmanitost vnitrostátních zvyklostí, zejména v oblasti smluvních vztahů, a potřebu udržovat konkurenceschopnost hospodářství Společenství.

Soudí, že takový vývoj bude výsledkem nejen fungování společného trhu, který napomůže harmonizaci sociálních systémů, ale také výsledkem postupů stanovených touto smlouvou a sblížování právních a správních předpisů.

Článek 137

1. Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 136 Společenství podporuje a doplňuje činnost členských států v těchto oblastech:

- a) zlepšování především pracovního prostředí tak, aby bylo chráněno zdraví a bezpečnost pracovníků;
- b) pracovní podmínky;
- c) sociální zabezpečení a sociální ochrana pracovníků;
- d) ochrana pracovníků při skončení pracovního poměru;
- e) informování pracovníků a konzultace s nimi;
- f) zastupování a kolektivní obrana zájmů pracovníků a zaměstnavatelů včetně spolurozhodování, s výhradou odstavce 5;
- g) podmínky zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí legálně pobývajících na území Společenství;
- h) zapojení osob vyloučených z trhu pracovních příležitostí, aniž je dotčen článek 150;
- i) rovnost příležitostí mezi muži a ženami na trhu práce a rovné zacházení na pracovišti;
- j) boj proti sociálnímu vyloučení;
- k) modernizace systémů sociálního zabezpečení, aniž je dotčeno písmeno c).

2. Za tímto účelem může Rada:

- a) přijímat opatření určená k podpoře spolupráce mezi členskými státy prostřednictvím podniků, které mají za cíl zlepšování znalostí, rozvoj výměny informací a osvědčených zkušeností, podporu inovačních přístupů a vyhodnocování zkušeností, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států;

- b) směrnicemi stanovit v oblastech uvedených v odst. 1 písm. a) až i) minimální požadavky, které se uplatní postupně s přihlédnutím ke stávajícím podmínkám a technickým předpisům jednotlivých členských států. V těchto směrnicích se Rada zdrží ukládání správních, finančních a právních omezení bránících zakládání a rozvoji malých a středních podniků.

Rada rozhoduje postupem podle článku 251 této smlouvy po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů, kromě oblastí uvedených v odst. 1 písm. c), d), f) a g) tohoto článku, v nichž Rada rozhoduje na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a zmíněnými výbory jednomyslně. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnout o tom, že se postup uvedený v článku 251 vztahuje i na odst. 1 písm. d), f) a g) tohoto článku.

3. Členský stát může pověřit sociální partnery na jejich společnou žádost prováděním směrnic přijatých podle odstavce 2.

V takovém případě stát zajistí, že nejpozději ke dni, k němuž musí být směrnice provedena v souladu s článkem 249, přijmou sociální partneři formou dohody nezbytná opatření a dotýčný členský stát přijme všechna nezbytná opatření, aby mohl kdykoli zaručit, že výsledků předepsaných směrnicí bude dosaženo.

4. Předpisy přijaté podle tohoto článku:

- se nedotýkají práva členských států vymezovat základní zásady svého systému sociálního zabezpečení a nesmějí významně ovlivňovat finanční rovnováhu tohoto systému,
- nebrání žádnému členskému státu, aby zachovával či zaváděl přísnější ochranná opatření, která jsou slučitelná s touto smlouvou.

5. Tento článek se nevztahuje na odměnu za práci, na právo sdružovat se, na právo na stávku ani na právo na výluky.

Článek 138

1. Úkolem Komise je podporovat konzultace mezi sociálními partnery na úrovni Společenství a přijímat všechna účelná opatření pro usnadnění jejich dialogu, přičemž zajišťuje vyváženou podporu jednajících stran.

2. Za tím účelem Komise před předložením návrhů z oblasti sociální politiky konzultuje se sociálními partnery otázku možného zaměření akce Společenství.

3. Považuje-li Komise po takové konzultaci akci Společenství za účelnou, konzultuje se sociálními partnery obsah zamýšleného návrhu. Sociální partneři předají Komisi své stanovisko, případně doporučení.

4. Při takové konzultaci mohou sociální partneři informovat Komisi o svém úmyslu zahájit postup podle článku 139. Doba trvání tohoto postupu nesmí překročit devět měsíců, nerozhodnou-li se společně sociální partneři a Komise tuto dobu prodloužit.

Článek 139

1. Pokud si to sociální partneři přejí, může dialog mezi nimi na úrovni Společenství vést ke smluvním vztahům včetně uzavírání dohod.

2. Dohody uzavřené na úrovni Společenství se provádějí buď podle stávajících postupů a zvyklostí sociálních partnerů a členských států, nebo v záležitostech týkajících se článku 137 rozhodnutím Rady na návrh Komise na základě společné žádosti smluvních stran.

Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou s výjimkou případů, kdy dotyčná dohoda obsahuje jedno nebo více ustanovení vztahujících se k některé z oblastí, v nichž je na základě čl. 137 odst. 2 vyžadována jednomyslnost. V takovém případě rozhoduje Rada jednomyslně.

Článek 140

Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 136 a aniž jsou dotčena jiná ustanovení této smlouvy, podporuje Komise spolupráci mezi členskými státy a usnadňuje koordinaci jejich činnosti ve všech oblastech sociální politiky spadajících do této kapitoly, a zejména v oblastech:

- zaměstnanosti,
- pracovního práva a pracovních podmínek,
- odborného a dalšího vzdělávání,
- sociálního zabezpečení,
- ochrany před pracovními úrazy a nemocemi z povolání,
- ochrany zdraví při práci,
- práva sdružovat se v odborových organizacích a práva kolektivního vyjednávání mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.

Za tím účelem Komise v úzké spolupráci s členskými státy vypracovává průzkumy, zaujímá stanoviska a organizuje porady o problémech, které vznikají na vnitrostátní úrovni, a o problémech, které se týkají mezinárodních organizací.

Před zaujetím stanovisek podle tohoto článku konzultuje Komise Hospodářský a sociální výbor.

Článek 141

1. Každý členský stát zajistí uplatnění zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci.

2. „Odměnou“ ve smyslu tohoto článku se rozumí obvyklá základní či minimální mzda nebo plat a veškeré ostatní odměny, jež zaměstnavatel přímo nebo nepřímo, v hotovosti nebo v naturáliích vyplácí zaměstnanci v souvislosti se zaměstnáním.

Rovnost odměňování mužů a žen bez diskriminace na základě pohlaví znamená, že:

a) se odměna za stejnou práci vypočítává při úkolové mzdě podle stejné sazby;

b) časová odměna za práci je stejná na stejném pracovním místě.

3. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření k uplatnění zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách práce a zaměstnanosti včetně zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci.

4. S ohledem na zajištění úplné rovnosti mezi muži a ženami v profesním životě nebrání zásada rovného zacházení členskému státu zachovat nebo zavést opatření poskytující zvláštní výhody pro usnadnění profesní činnosti méně zastoupeného pohlaví nebo pro předcházení či vyrovnávání nevýhod v profesní kariéře.

Článek 142

Členské státy se vynasnaží zachovat stávající rovnocennost systémů placené dovolené.

Článek 143

Komise každoročně vypracuje zprávu o pokroku v dosahování cílů stanovených v článku 136 a o demografické situaci ve Společenství. Zprávu předloží Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru.

Evropský parlament může Komisi vyzvat, aby vypracovala zprávy o zvláštních problémech týkajících se sociální situace.

Článek 144

Rada po konzultaci s Evropským parlamentem zřídí poradní výbor pro sociální ochranu s cílem podpořit spolupráci mezi členskými státy a s Komisí v záležitostech sociální ochrany. Výbor má tyto úkoly:

- sledovat sociální situaci a vývoj politik sociální ochrany v členských státech a ve Společenství,
- podporovat výměnu informací, zkušeností a ověřené praxe mezi členskými státy a s Komisí,
- aniž je dotčen článek 207, na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu vypracovávat zprávy, zaujímat stanoviska nebo vyvíjet jiné činnosti v oblastech své působnosti.

Při plnění svých úkolů naváže výbor vhodné styky se sociálními partnery.

Každý členský stát a Komise jmenují po dvou členech výboru.

Článek 145

Výroční zpráva Komise pro Evropský parlament obsahuje zvláštní kapitolu o vývoji sociální situace ve Společenství.

Evropský parlament může Komisi vyzvat, aby vypracovala zprávy o zvláštních problémech týkajících se sociální situace.

KAPITOLA 2

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

Článek 146

Pro zlepšení možností zaměstnávání pracovníků na vnitřním trhu, a tím pro zvyšování životní úrovně se podle následujících ustanovení zřizuje Evropský sociální fond, jehož záměrem bude rozšiřovat možnosti zaměstnávání pracovníků a zvyšovat jejich profesní a geografickou mobilitu uvnitř Společenství a usnadňovat jejich přizpůsobování se změnám v průmyslu a ve výrobních systémech, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací.

Článek 147

Fond spravuje Komise.

Komisi je při tom nápomocen výbor, jehož předsedou je člen Komise a jehož členy jsou zástupci vlád, odborových organizací a organizací zaměstnavatelů.

Článek 148

Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského sociálního fondu.

KAPITOLA 3

VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A MLÁDEŽ

Článek 149

1. Společenství přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů a jejich kulturní a jazykové rozmanitosti.

2. Činnost Společenství je zaměřena na:

- rozvoj evropského rozměru ve vzdělávání, zvláště výukou a šířením jazyků členských států,
- podporu mobility studentů a učitelů, také prostřednictvím podpory akademického uznávání diplomů a započítávání doby studia,
- podporu spolupráce mezi vzdělávacími institucemi,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné vzdělávacím systémům členských států,
- podporu rozvoje výměn mládeže a pedagogických pracovníků,
- podporu rozvoje dálkového vzdělávání.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti vzdělávání se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.

4. Rada, aby přispěla k dosažení cílů uvedených v tomto článku:

- postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států,

— vydává na návrh Komise kvalifikovanou většinou doporučení.

Článek 150

1. Společenství provádí politiku odborného vzdělávání, jež podporuje a doplňuje činnost členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah a organizaci odborného vzdělávání.

2. Činnost Společenství je zaměřena na:

- usnadňování adaptace na změny v průmyslu, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací,
- zlepšování základního a dalšího odborného vzdělávání za účelem usnadnění profesního začlenění a znovuzачlenění na trhu práce,
- usnadňování přístupu k odbornému vzdělávání, podporu mobility vyučujících a osob vyučovaných v rámci odborné výuky, obzvláště mladých lidí,
- podpora spolupráce v oblasti odborného vzdělávání mezi institucemi odborného vzdělávání či výcviku a podniky,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné systémům odborného vzdělávání členských států.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti odborného vzdělávání.

4. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá opatření přispívající k dosažení cílů uvedených v tomto článku, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států.

HLAVA XII

KULTURA

Článek 151

1. Společenství přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodost a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví.

2. Činnost Společenství je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech:

- zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů,
- zachování a ochrana kulturního dědictví evropského významu,
- nekomerční kulturní výměny,
- umělecké a literární tvorby, včetně tvorby v audiovizuální oblasti.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.

4. Společenství ve své činnosti podle ostatních ustanovení této smlouvy přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur.

5. Rada, aby přispěla k dosažení cílů, uvedených v tomto článku:

- přijímá postupem podle článku 251 po konzultaci s Výborem regionů podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států. Rada při postupu podle článku 251 rozhoduje jednomyslně,
- vydává na návrh Komise jednomyslně doporučení.

HLAVA XIII

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Článek 152

1. Při vymezení a provádění všech politik a činností Společenství je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.

Činnost Společenství doplňuje politiku členských států a je zaměřena na zlepšování veřejného zdraví, předcházení lidským nemocem a odstraňování příčin ohrožení lidského zdraví. Tato činnost zahrnuje boj proti nejzávažnějším chorobám podporou výzkumu jejich příčin, přenosu a jejich předcházení, jakož i zdravotnické informace a zdravotní výchovu.

Společenství doplňuje činnost členských států ke snižování škodlivých účinků drog na zdraví, včetně informačních a prevenčních opatření.

2. Společenství podněcuje spolupráci mezi členskými státy v oblastech uvedených v tomto článku a případně podporuje jejich činnost.

Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou své politiky a programy v oblastech uvedených v odstavci 1. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti veřejného zdraví.

4. Rada přispívá postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů k dosažení cílů uvedených v tomto článku přijímáním následujících opatření:

- a) opatření ke stanovení vysokých standardů kvality a bezpečnosti pro orgány a látky lidského původu, jakož i pro krev a krevní deriváty; tato opatření nebrání členským státům zachovávat nebo zavádět přísnější ochranná opatření;
- b) odchylně od článku 37 opatření ve veterinární a rostlinolékařské oblasti, která mají za svůj přímý cíl ochranu veřejného zdraví;
- c) stimulačních opatření, která mají za cíl ochranu a zlepšení lidského zdraví, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států.

Rada může dále na návrh Komise kvalifikovanou většinou vydávat doporučení k účelům uvedeným v tomto článku.

5. Při činnosti Společenství v oblasti veřejného zdraví je plně uznávána odpovědnost členských států za organizaci zdravotnictví a poskytování zdravotní péče. Opatření podle odst. 4 písm. a) se nedotýkají zejména vnitrostátních předpisů o dárcovství nebo lékařském využití orgánů a krve.

HLAVA XIV

OCHRANA SPOTŘEBITELE

Článek 153

1. K podpoře zájmů spotřebitelů a k zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele přispívá Společenství k ochraně zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů spotřebitelů, jakož i k podpoře jejich práva na informace, vzdělávání a práva sdružovat se k ochraně svých zájmů.

2. Požadavky vyplývající z ochrany spotřebitele budou brány v úvahu při vymezení a provádění jiných politik a činností Společenství.
3. Společenství přispívá k dosažení cílů uvedených v odstavci 1 prostřednictvím:
 - a) opatření přijatých podle článku 95 v souvislosti s vytvářením vnitřního trhu;
 - b) opatření, která podporují, doplňují a sledují politiku členských států.
4. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření uvedená v odst. 3 písm. b).
5. Opatření přijatá podle odstavce 4 nebrání členskému státu zachovávat nebo zavádět přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Jsou oznamována Komisi.

HLAVA XV

TRANSEVROPSKÉ SÍTĚ

Článek 154

1. Za účelem dosažení cílů uvedených v člancích 14 a 158 a s úmyslem umožnit občanům Unie, hospodářským subjektům, jakož i regionálním a místním územním samosprávným celkům plné využití výhod vyplývajících z vytváření prostoru bez vnitřních hranic, přispívá Společenství ke zřízení a rozvoji transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur.
2. V rámci systému otevřených a konkurenčních trhů bude činnost Společenství zaměřena na podporu propojení a interoperability vnitrostátních sítí, jakož i přístupu k nim. Zejména přihlédne k potřebě propojit ostrovní, špatně přístupné a okrajové regiony s ústředními regiony Společenství.

Článek 155

1. K dosažení cílů uvedených v článku 154 Společenství:
 - vymezí soubor hlavních směrů zahrnující cíle, priority a hlavní rysy opatření předpokládaných v oblasti transevropských sítí; tyto hlavní směry určí projekty společného zájmu,

- provede akce, které se případně ukáží nezbytné pro zajištění interoperability sítí, zejména v oblasti harmonizace technických norem,
- může podporovat projekty společného zájmu, které jsou podporovány členskými státy a jsou uvedeny v rámci hlavních směrů podle první odrážky, zejména formou výzkumu jejich proveditelnosti, úvěrových záruk nebo subvencí úrokových sazeb. Společenství může také přispět k financování specifických projektů v členských státech v oblasti dopravní infrastruktury prostřednictvím Fondu soudržnosti zřízeného podle článku 161.

Společenství zohlední ve svých opatřeních potenciální ekonomickou životnost projektů.

2. Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou politiky prováděné na vnitrostátní úrovni, které mohou mít významný vliv na dosahování cílů uvedených v článku 154. V úzké spolupráci s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství se může rozhodnout spolupracovat se třetími zeměmi k podpoře projektů společného zájmu a k zajištění interoperability sítí.

Článek 156

Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá hlavní směry a další opatření uvedené v čl. 155 odst. 1.

Hlavní směry a projekty společného zájmu, které se týkají území členského státu, musí být schváleny tímto členským státem.

HLAVA XVI

PRŮMYSL

Článek 157

1. Společenství a členské státy zajistí, aby existovaly podmínky nezbytné pro konkurenceschopnost průmyslu Společenství.

Za tímto účelem a v souladu se systémem volného a konkurenčního trhu se jejich činnost zaměří na:

- urychlené přizpůsobování průmyslu strukturálním změnám,
- podporu vytváření prostředí příznivého pro rozvoj podnikání v rámci Společenství, zejména malých a středních podniků,

- podporu prostředí příznivého pro spolupráci mezi podniky,
- podporu dokonalejšího využívání průmyslového potenciálu v oblasti inovace, výzkumu a technologického rozvoje.

2. Členské státy navzájem projednávají ve spolupráci s Komisí svou činnost a podle potřeby ji koordinují. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství přispívá k dosahování cílů uvedených v odstavci 1 prostřednictvím politik a činností, které provádí na základě ostatních ustanovení této smlouvy. Rada může postupem podle článku 251 a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem rozhodnout o zvláštních opatřeních na podporu činností, které členské státy provádějí k dosažení cílů uvedených v odstavci 1.

Tato hlava nevytváří podklad pro zavádění jakýchkoli opatření Společenství, která by mohla vést k narušení hospodářské soutěže nebo která obsahují daňová ustanovení nebo ustanovení týkající se práv a zájmů zaměstnanců.

HLAVA XVII

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST

Článek 158

Společenství za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti.

Společenství se především zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí.

Článek 159

Členské státy provádějí své hospodářské politiky a koordinují je tak, aby dosahovaly cílů uvedených v článku 158. Tvorba a provádění politik a činností Společenství a vytváření vnitřního trhu přihlíží k cílům uvedeným v článku 158 a přispívá k jejich dosažení. Společenství dále podporuje dosahování těchto cílů prostřednictvím strukturálních fondů (orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj), Evropské investiční banky a jiných dostupných finančních nástrojů.

Komise předkládá každé tři roky Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o pokroku dosaženém při upevňování hospodářské a sociální soudržnosti a o způsobu, jakým k tomu přispěly různé prostředky stanovené v tomto článku. Tato zpráva případně obsahuje vhodné návrhy.

Ukáží-li se specifické činnosti mimo fondy jako nezbytné, aniž jsou dotčena opatření, o nichž bylo rozhodnuto v rámci jiných politik Společenství, mohou být takové činnosti přijaty Radou postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Článek 160

Úkolem Evropského fondu pro regionální rozvoj je, aby svou účastí na rozvoji a strukturálních změnách zaostávajících regionů a přeměně upadajících průmyslových oblastí pomáhal odstraňovat zásadní regionální rozdíly ve Společenství.

Článek 161

Aniž je dotčen článek 162, vymezí Rada na návrh Komise, po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslným rozhodnutím úlohu, přednostní cíle a organizaci strukturálních fondů, které mohou zahrnovat sdružování fondů. Rada podle téhož postupu rovněž stanoví obecná pravidla na ně použitelná a nezbytná ustanovení pro zajištění jejich účinnosti a pro zajištění koordinace fondů mezi sebou navzájem a s dalšími existujícími finančními nástroji.

Fond soudržnosti zřízený Radou tímž postupem poskytne finanční příspěvky na projekty ve sféře životního prostředí a transevropských sítí v oblasti dopravní infrastruktury.

Ode dne 1. ledna 2007 rozhoduje Rada na návrh Komise, po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů kvalifikovanou většinou, pokud budou k tomuto dni přijaty víceleté finanční výhledy na období od 1. ledna 2007 a interinstitucionální dohoda s nimi související. Pokud se tak nestane, uplatňuje se postup stanovený v tomto pododstavci ode dne jejich přijetí.

Článek 162

Prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Ve vztahu k orientační sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu a k Evropskému sociálnímu fondu se nadále budou používat články 37 a 148.

HLAVA XVIII

VÝZKUM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Článek 163

1. Společenství má za cíl posilovat vědecké a technologické základy průmyslu Společenství a podporovat rozvoj jeho mezinárodní konkurenceschopnosti, jakož i podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou v jiných kapitolách této smlouvy pokládány za nezbytné.

2. Za tímto účelem Společenství podporuje podniky včetně malých a středních, výzkumná střediska a vysoké školy v jejich činnosti v oblasti výzkumu a technologického rozvoje vysoké úrovně, podporuje jejich snahy o vzájemnou spolupráci, zejména tím, že umožňuje podnikům plně využívat potenciál vnitřního trhu Společenství, a to zvláště zpřístupněním veřejných zakázek v jednotlivých státech, stanovením společných norem a odstraněním právních a daňových překážek této spolupráce.

3. O všech činnostech Společenství v oblasti výzkumu a technologického rozvoje, včetně demonstračních projektů, se podle této smlouvy rozhoduje v souladu s touto hlavou.

Článek 164

K dosažení těchto cílů provádí Společenství následující činnosti, které doplňují činnosti členských států:

- a) provádí programy výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace za podpory spolupráce s podniky a mezi nimi, s výzkumnými středisky a s vysokými školami;

- b) podporuje spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- c) šíří a vyhodnocuje výsledky činností v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- d) podporuje vzdělávání a mobilitu výzkumných pracovníků v rámci Společenství.

Článek 165

1. Společenství a členské státy koordinují své činnosti ve výzkumu a technologickém rozvoji tak, aby zajišťovaly vzájemnou provázanost vnitrostátních politik a politiky Společenství.
2. V úzkém spojení s členskými státy může Komise dát jakékoli užitečné podněty na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 166

1. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme víceletý rámcový program, vymezující všechny činnosti Společenství.

Rámcový program:

- stanoví vědecké a technologické cíle, kterých má být dosaženo činnostmi stanovenými v článku 164, jakož i příslušné priority,
- naznačí hlavní rysy těchto činností,
- určí nejvyšší celkovou částku a podrobnosti finanční účasti Společenství na rámcovém programu a odpovídající podíl na každé z vymezených činností.

2. Rámcový program je přizpůsobován nebo doplňován podle vývoje situace.

3. Rámcový program je prováděn prostřednictvím zvláštních programů vypracovaných pro každou činnost. V každém zvláštním programu budou stanoveny podrobnosti jeho provádění, doba jeho trvání a prostředky považované za nezbytné. Úhrn částek, považovaných zvláštními programy za nezbytný, nesmí překročit nejvyšší celkovou částku určenou pro rámcový program a každou z činností.

4. Rada přijme zvláštní programy na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem kvalifikovanou většinou.

Článek 167

K provádění víceletého rámcového programu Rada stanoví:

- pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol,
- pravidla pro šíření výsledků výzkumu.

Článek 168

Při provádění víceletého rámcového programu lze rozhodnout o doplňkových programech, jichž se účastní jen některé členské státy, které je s výhradou případné účasti Společenství financují.

Rada přijme pravidla týkající se těchto doplňkových programů, zvláště pokud jde o šíření poznatků a přístupu jiných členských států k nim.

Článek 169

Při provádění víceletého rámcového programu může Společenství se souhlasem dotyčných členských států stanovit pravidla pro účast na výzkumných a rozvojových programech prováděných několika členskými státy, včetně účasti ve strukturách vytvořených k uskutečnění těchto programů.

Článek 170

Při provádění víceletých rámcových programů může Společenství stanovit pravidla pro spolupráci se třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Podrobnosti této spolupráce mohou být předmětem mezinárodních smluv mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 300.

Článek 171

Společenství může zakládat společné podniky nebo jiné struktury potřebné k účinnému uskutečnění výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Článek 172

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem přijme kvalifikovanou většinou opatření uvedená v článku 171.

Rada přijme postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem pravidla uvedená v článcích 167, 168 a 169. Přijetí doplňkových programů vyžaduje souhlas zúčastněných členských států.

Článek 173

Na počátku každého roku předloží Komise zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva pojedná zejména o činnostech v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a v oblasti šíření výsledků za uplynulý rok a o pracovním programu pro běžný rok.

HLAVA XIX

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Článek 174

1. Politika Společenství v oblasti životního prostředí přispívá k sledování následujících cílů:
 - zachování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
 - ochrana lidského zdraví,
 - uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů,
 - podpora opatření na mezinárodní úrovni, určených k řešení regionálních a celosvětových problémů životního prostředí.
2. Politika Společenství v oblasti životního prostředí je zaměřena na vysokou úroveň ochrany, přičemž přihlíží k rozdílné situaci v jednotlivých regionech Společenství. Je založena na zásadách obezřetnosti a prevence, odvracení ohrožení životního prostředí především u zdroje a na zásadě „znečištovatel platí“.

V této souvislosti obsahují harmonizační opatření odpovídající požadavkům ochrany životního prostředí popřípadě ochrannou doložku, na základě které jsou členské státy zmocněny přijmout z mimoekonomických důvodů ochrany životního prostředí dočasná opatření podléhající kontrolnímu procesu Společenství.

3. Při přípravě politiky v oblasti životního prostředí přihlédně Společenství k:

- dostupným vědeckým a technickým údajům,
- podmínkám životního prostředí v různých regionech Společenství,
- možnému prospěchu a nákladům plynoucím z činnosti nebo nečinnosti,
- hospodářskému a sociálnímu rozvoji Společenství jako celku a vyváženému rozvoji jeho regionů.

4. V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podrobnosti spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotýčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 300.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

Článek 175

1. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů rozhodne, jakou činnost bude Společenství vyvíjet, aby bylo dosaženo cílů uvedených v článku 174.

2. Odchylně od rozhodovacího postupu stanoveného v odstavci 1 a aniž je dotčen článek 95, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslně:

- a) předpisy především fiskální povahy;
- b) opatření týkající se:
 - územního plánování,
 - hospodaření s vodními zdroji nebo týkající se přímo nebo nepřímo dostupnosti vodních zdrojů,
 - využívání půdy, s výjimkou hospodaření s odpady;

- c) opatření významně ovlivňující volbu členského státu mezi různými energetickými zdroji a základní skladbu jeho zásobování energií.

Rada může za podmínek stanovených v předchozím pododstavci stanovit, o kterých záležitostech podle tohoto odstavce bude rozhodovat kvalifikovanou většinou.

3. V ostatních oblastech přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů všeobecné programy činnosti, v nichž stanoví přednostní cíle, kterých má být dosaženo.

Rada přijme za podmínek odstavce 1 nebo odstavce 2, podle povahy věci, opatření nezbytná pro uskutečňování těchto programů.

4. Aniž jsou dotčena určitá opatření Společenství, členské státy financují a provádějí politiku v oblasti životního prostředí.

5. Zahrnuje-li opatření založené na ustanoveních odstavce 1 náklady považované orgány členského státu za neúměrné, stanoví Rada v aktu zavádějícím toto opatření, aniž je dotčena zásada „znečišťovatel platí“, přiměřená ustanovení ve formě:

- dočasné výjimky a/nebo
- finanční podpory z Fondu soudržnosti zřízeného podle článku 161.

Článek 176

Ochranná opatření přijatá podle článku 175 nejsou překážkou tomu, aby každý členský stát zachovával nebo zaváděl přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Oznamují se Komisi.

HLAVA XX

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE

Článek 177

1. Politika Společenství v oblasti rozvojové spolupráce, která představuje doplnění odpovídajících politik prováděných členskými státy, podporuje:

- udržitelný hospodářský a sociální rozvoj rozvojových zemí, a především těch nejvíce znevýhodněných z nich,

- hladké a postupné zapojení rozvojových zemí do světového hospodářství,
- boj proti chudobě v rozvojových zemích.

2. Politika Společenství v této oblasti přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, jakož i k zachování lidských práv a základních svobod.

3. Společenství a členské státy dodržují závazky a přihlížejí k cílům, které schválily v rámci Organizace spojených národů a ostatních příslušných mezinárodních organizací.

Článek 178

Společenství přihlédne k cílům uvedeným článku 177 při uskutečňování politik, které by mohly mít vliv na rozvojové země.

Článek 179

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, přijme Rada postupem podle článku 251 opatření nezbytná pro dosahování cílů uvedených v článku 177. Tato opatření mohou mít formu víceletých programů.

2. Evropská investiční banka za podmínek stanovených ve svém statutu přispívá k provádění opatření uvedených v odstavci 1.

3. Ustanovení tohoto článku neovlivní spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi v rámci Úmluvy AKT-ES.

Článek 180

1. Společenství a členské státy koordinují své politiky v oblasti rozvojové spolupráce a vzájemně sladují své programy pomoci, včetně svého vystupování v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Mohou přijímat společná opatření. Členské státy případně přispívají k uskutečňování programů pomoci přijatých Společenstvím.

2. Komise může vyvinout jakoukoli užitečnou činnost potřebnou na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 181

V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podmínky spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které jsou sjednány a uzavírány v souladu s článkem 300.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

HLAVA XXI

HOSPODÁŘSKÁ, FINANČNÍ A TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE SE TŘETÍMI ZEMĚMI

Článek 181a

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, a zejména hlava XX, provádí Společenství v rámci svých pravomocí činnosti hospodářské, finanční a technické spolupráce se třetími zeměmi. Tyto činnosti doplňují činnosti prováděné členskými státy a jsou v souladu s rozvojovou politikou Společenství.

Politika Společenství v této oblasti přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevňování demokracie a právního státu a k cíli zachování lidských práv a základních svobod.

2. Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímá opatření nezbytná k provedení odstavce 1. Rada rozhoduje jednomyslně u dohod o přidružení podle článku 310 a u dohod, které mají být uzavřeny se státy kandidujícími na přistoupení k Unii.

3. V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a příslušnými mezinárodními organizacemi. Způsoby spolupráce Společenství mohou být upraveny dohodami mezi Společenstvím a danými třetími stranami, jež jsou sjednávány a uzavírány v souladu s článkem 300.

První pododstavec se nedotýká pravomoci členských států vést jednání na mezinárodní úrovni a uzavírat mezinárodní smlouvy.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘIDRUŽENÍ ZÁMOŘSKÝCH ZEMÍ A ÚZEMÍ

Článek 182

Členské státy se shodují, že ke Společenství přidruží mimoevropské země a území, které mají zvláštní vztah k Dánsku, Francii, Nizozemsku nebo Spojenému království. Tyto země a území (dále jen „země a území“) jsou vyjmenovány v příloze II této smlouvy.

Účelem přidružení je podporovat hospodářský a sociální rozvoj těchto zemí a území a navazovat úzké hospodářské vztahy mezi nimi a Společenstvím jako celkem.

V souladu se zásadami vytyčenými v preambuli této smlouvy má přidružení sloužit především podpoře zájmů a blahobytu obyvatel těchto zemí a území a tomu, aby byly vedeny k hospodářskému, sociálnímu a kulturnímu rozvoji, o nějž usilují.

Článek 183

Přidružení sleduje následující cíle:

1. Členské státy uplatňují při obchodních stycích se zeměmi a územími stejné zacházení, jaké si vzájemně poskytují na základě této smlouvy.
2. Každá země nebo území uplatňuje při svých obchodních stycích se členskými státy a ostatními zeměmi a územími stejné zacházení, jaké uplatňuje vůči tomu evropskému státu, s nímž udržuje zvláštní vztahy.
3. Členské státy se podílejí na investicích, které vyžaduje postupný rozvoj těchto zemí a území.
4. U investic financovaných Společenstvím je účast na veřejných soutěžích a dodávkách umožněna za stejných podmínek všem fyzickým i právnickým osobám, které jsou státními příslušníky členských států nebo zemí a území.
5. Na právo usazování státních příslušníků a společností ve vztazích mezi členskými státy a zeměmi a územími se vztahují s vyloučením jakékoli diskriminace ustanovení a postupy stanovené v kapitole o právu usazování, nestanoví-li zvláštní předpisy přijaté podle článku 187 jinak.

Článek 184

1. Cla na zboží pocházející z těchto zemí a území jsou při dovozu do členských států zakázána tak, jak jsou zakázána cla mezi členskými státy v souladu s ustanoveními této smlouvy.
2. Cla na zboží pocházející ze členských států a z ostatních zemí a území jsou při dovozu do každé země nebo území zakázána v souladu s článkem 25.
3. Země a území však mohou vybírat cla, která jsou nezbytná pro jejich rozvoj a industrializaci, anebo cla fiskální povahy, která tvoří příjem jejich rozpočtu.

Cla uvedená v předchozím pododstavci nesmějí přesáhnout úroveň cel na dovoz zboží pocházejícího z členského státu, s nímž příslušná země nebo území udržuje zvláštní vztahy.

4. Odstavec 2 se nepoužije pro země a území, které z důvodu zvláštních mezinárodních závazků, jimiž jsou vázány, uplatňují nediskriminační celní sazebník.
5. Zavedení nebo změna celních sazeb na zboží dovážené do zemí nebo území nesmí vést ani právně, ani fakticky k přímé nebo nepřímé diskriminaci mezi dovozy zboží z různých členských států.

Článek 185

Pokud by výše celní sazby uplatňované na zboží z třetí země při dovozu do země nebo na území mohla při uplatnění čl. 184 odst. 1 vyvolat odklon obchodu ke škodě některého členského státu, může tento stát požádat Komisi, aby navrhla ostatním členským státům opatření potřebná k nápravě tohoto stavu.

Článek 186

S výhradou ustanovení týkajících se ochrany zdraví, veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku se volný pohyb pracovníků ze zemí a území v členských státech, jakož i pracovníků ze členských států v zemích a územích řídí smlouvami, jež budou následně uzavřeny a jež vyžadují jednomyslné schválení členskými státy.

Článek 187

Rada jednomyslně na základě zkušeností získaných z přidružení zemí a území ke Společenství a na základě zásad vymezených touto smlouvou stanoví podrobnosti a postup pro přidružování zemí a území ke Společenství.

Článek 188

Články 182 až 187 se vztahují na Grónsko, nestanoví-li jinak zvláštní ustanovení pro Grónsko obsažená v Protokolu o zvláštní úpravě vztahující se na Grónsko připojeném k této smlouvě.

ČÁST PÁTÁ

ORGÁNY SPOLEČENSTVÍ

HLAVA I

USTANOVENÍ O ORGÁNECH

KAPITOLA 1

ORGÁNY

ODDÍL 1

EVROPSKÝ PARLAMENT

Článek 189

Evropský parlament se skládá ze zástupců lidu států sdružených ve Společenství a vykonává pravomoci, které mu tato smlouva svěřuje.

Počet členů Evropského parlamentu nesmí překročit 732.

Článek 190 ⁽¹⁾

1. Zastupitelé zastupující v Evropském parlamentu lid členských států sdružených ve Společenství jsou voleni ve všeobecných a přímých volbách.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

2. Počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech je stanoven takto:

Belgie	24
Česká republika	24
Dánsko	14
Německo	99
Estonsko	6
Řecko	24
Španělsko	54
Francie	78
Irsko	13
Itálie	78
Kypr	6
Lotyšsko	9
Litva	13
Lucembursko	6
Maďarsko	24
Malta	5
Nizozemsko	27
Rakousko	18
Polsko	54
Portugalsko	24
Slovinsko	7
Slovensko	14
Finsko	14
Švédsko	19
Spojené království	78

Pokud bude tento odstavec měněn, musí počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech zajistit odpovídající zastoupení lidu států sdružených ve Společenství.

3. Zastupitelé jsou voleni na dobu pěti let.

4. Evropský parlament vypracuje návrh na všeobecné a přímé volby konané jednotným postupem ve všech členských státech nebo podle zásad společných všem členským státům.

Rada přijme jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného většinou hlasů všech jeho členů, odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

5. Evropský parlament určí po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, úpravu a obecné podmínky výkonu funkcí svých členů. Veškerá pravidla a podmínky týkající se daňového režimu jeho stávajících nebo bývalých členů vyžadují v Radě jednomyslnost.

Článek 191

Politické strany na evropské úrovni jsou významným faktorem integrace uvnitř Unie. Přispívají k vytváření evropského povědomí a k vyjadřování politické vůle občanů Unie.

Rada stanoví postupem podle článku 251 pravidla, kterými se řídí politické strany na evropské úrovni, a zejména pravidla pro jejich financování.

Článek 192

Pokud tak stanoví tato smlouva, účastní se Evropský parlament procesu přijímání aktů Společenství výkonem svých pravomocí v rámci postupů podle článků 251 a 252 a vyjadřováním souhlasu či podáváním stanovisek.

Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že je k provedení této smlouvy potřeba aktu Společenství.

Článek 193

Evropský parlament může při plnění svých úkolů na žádost čtvrtiny členů zřídit dočasnou vyšetřovací komisi, která by zkoumala obvinění z porušování práva Společenství nebo nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování, s výjimkou případů, kdy jsou tvrzené skutečnosti předmětem dosud neukončeného soudního řízení; pravomoci svěřené touto smlouvou jiným orgánům nebo institucím tím nejsou dotčeny.

Dočasná vyšetřovací komise skončí svou činnost předložením své zprávy.

Podrobnosti pro výkon vyšetřovacího práva stanoví společná dohoda Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Článek 194

Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě má právo předložit samostatně či společně s dalšími občany nebo osobami petici Evropskému parlamentu ve věci, která spadá do oblasti činností Společenství a která se jich přímo dotýká.

Článek 195

1. Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práv oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tří měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Poté předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách do Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně.

Veřejný ochránce práv může být odvolán z funkce Soudním dvorem na návrh Evropského parlamentu, přestane-li splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí závažného pochybení.

3. Veřejný ochránce práv vykonává své funkce zcela nezávisle. Nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu. Během funkčního období nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

4. Evropský parlament po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady vyjádřeným kvalifikovanou většinou určí statut a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv.

Článek 196

Evropský parlament zasedá jednou ročně. Schází se, aniž by musel být svolán, druhé úterý v měsíci březnu.

Evropský parlament se může sejít k mimořádnému zasedání na žádost většiny svých členů anebo na žádost Rady nebo Komise.

Článek 197

Evropský parlament volí ze svých členů předsedu a předsednictvo.

Členové Komise se mohou účastnit všech schůzí a ujímají se slova jménem Komise, kdykoli o to požádají.

Komise odpovídá ústně nebo písemně na otázky, které jí položí Evropský parlament nebo jeho členové.

Za podmínek, které stanoví ve svém jednacím řádu, může Rada kdykoli vystoupit před Evropským parlamentem.

Článek 198

Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnází se Evropský parlament nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů.

Usnášeníschopnost stanoví jednací řád.

Článek 199

Evropský parlament přijme svůj jednací řád většinou hlasů všech členů.

Zápisy z jednání Evropského parlamentu se zveřejňují způsobem stanoveným v jednacím řádu.

Článek 200

Evropský parlament projednává na veřejném zasedání souhrnnou výroční zprávu, kterou mu předkládá Komise.

Článek 201

Byl-li podán návrh na vyslovení nedůvěry Komisi pro její činnost, může Evropský parlament o tomto návrhu rozhodnout až po uplynutí tří dnů od jeho podání, a to pouze veřejným hlasováním.

Je-li návrh na vyslovení nedůvěry přijat většinou dvou třetin odevzdaných hlasů a většinou členů Evropského parlamentu, odstoupí členové Komise kolektivně. Vyřizují však nadále běžné záležitosti, dokud nebudou nahrazeni v souladu s článkem 214. V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných jako nástupci, skončí ke dni, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.

ODDÍL 2

RADA

Článek 202

K dosažení cílů vytyčených touto smlouvou a za podmínek jí vymezených Rada:

- zajišťuje koordinaci obecných hospodářských politik členských států,
- má rozhodovací pravomoc,
- svěřuje Komisi v aktech, které přijímá, pravomoci k provádění předpisů, které vydá. Rada může upravit určité podmínky výkonu těchto pravomocí. Rada si může rovněž ve zvláštních případech vyhradit právo vykonávat tyto prováděcí pravomoci přímo. Výše uvedené podmínky musí být v souladu se zásadami a pravidly, které předem Rada přijala na návrh Komise a po obdržení stanoviska Evropského parlamentu jednomyslně.

Článek 203

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát Rady po dobu šesti měsíců v pořadí, které určí Rada jednomyslným rozhodnutím.

Článek 204

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastního podnětu, na žádost některého z jejích členů nebo na žádost Komise.

Článek 205 ⁽¹⁾

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnáší se Rada většinou hlasů svých členů.
2. Má-li se Rada usnést kvalifikovanou většinou, je hlasům jejích členů přidělena tato váha:

Belgie	12
Česká republika	12
Dánsko	7
Německo	29
Estonsko	4
Řecko	12
Španělsko	27
Francie	29
Irsko	7
Itálie	29
Kypr	4
Lotyšsko	4
Litva	7
Lucembursko	4

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Maďarsko	12
Malta	3
Nizozemsko	13
Rakousko	10
Polsko	27
Portugalsko	12
Slovinsko	4
Slovensko	7
Finsko	7
Švédsko	10
Spojené království	29

K přijetí aktů Rady je potřeba nejméně 232 hlasů většiny členů v případech, kdy podle této smlouvy mají být akty přijaty na návrh Komise.

V ostatních případech se k přijetí aktů Rady vyžaduje nejméně 232 hlasů alespoň dvou třetin členů.

3. Zdržení se hlasování přítomných nebo zastoupených členů není překážkou přijetí usnesení Rady vyžadujících jednomyslnost.

4. Člen Rady může požádat, aby při přijímání rozhodnutí Rady kvalifikovanou většinou bylo ověřeno, zda členské státy tvořící tuto kvalifikovanou většinu zastupují alespoň 62 % celkového počtu obyvatel Unie. Ukáže-li se, že tato podmínka není splněna, není dané rozhodnutí přijato.

Článek 206

Při hlasování může být každý člen Rady zmocněn hlasovat nejvýše za jednoho z ostatních členů.

Článek 207

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států má za úkol připravovat práci Rady a plnit úkoly, kterými jej Rada pověří. V případech stanovených v jednacím řádu Rady může výbor vydávat procesní rozhodnutí.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka, vysokého představitele pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, jemuž je nápomocen náměstek generálního tajemníka odpovědný za chod generálního sekretariátu. Generálního tajemníka a náměstka generálního tajemníka jmenuje Rada kvalifikovanou většinou.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada přijme svůj jednací řád.

K provedení čl. 255 odst. 3 stanoví Rada ve svém jednacím řádu podmínky přístupu veřejnosti k dokumentům Rady. Pro účely tohoto odstavce určí Rada případy, ve kterých jedná jako normotvůrce, aby v těchto případech umožnila širší přístup k dokumentům s tím, že účinnost rozhodovacího postupu zůstane zachována. V každém případě, pokud Rada jedná jako normotvůrce, zveřejní se výsledky a odůvodnění hlasování, jakož i prohlášení uvedená v zápisu.

Článek 208

Rada může požádat Komisi, aby provedla průzkumy, které Rada pokládá za potřebné k dosažení společných cílů, a aby jí předložila veškeré vhodné návrhy.

Článek 209

Po obdržení stanoviska Komise přijme Rada statuty výborů uvedených v této smlouvě.

Článek 210

Rada stanoví kvalifikovanou většinou platy, náhrady a důchody předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a vedoucího soudní kanceláře Soudního dvora a členů a vedoucího soudní kanceláře Soudu prvního stupně. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

ODDÍL 3

KOMISE

Článek 211

K zajištění řádného fungování a rozvoje společného trhu Komise:

— dbá na provádění této smlouvy, jakož i aktů přijatých orgány Společenství na jejím základě,

- vydává doporučení nebo zaujímá stanoviska v oblastech, které jsou předmětem této smlouvy, jestliže tak smlouva výslovně stanoví nebo jestliže to Komise považuje za nutné,
- má vlastní rozhodovací pravomoc a podílí se na tvorbě aktů Rady a Evropského parlamentu za podmínek stanovených touto smlouvou,
- vykonává pravomoci k provádění předpisů vydaných Radou, které na ni Rada přenese.

Článek 212

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.

Článek 213 ⁽¹⁾

1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Komise se skládá z jednoho státního příslušníka z každého členského státu.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.

2. Členové Komise vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce. Každý členský stát se zavazuje zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Během funkčního období nesmějí členové Komise vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu se slavnostně zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období. V případě porušení těchto povinností může Soudní dvůr na návrh Rady nebo Komise rozhodnout podle okolností o odvolání člena podle článku 216 nebo o odnětí jeho nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky.

Článek 214

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem podle odstavce 2 na dobu pěti let, pokud článek 201 případně nestanoví jinak.

Mohou být jmenováni opakovaně.

⁽¹⁾ Článek změněn Protokolem o rozšíření Evropské unie.

2. Rada, zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, určí kvalifikovanou většinou osobu, kterou zamýšlí jmenovat předsedou Komise; toto určení vyžaduje schválení Evropského parlamentu.

Rada po dohodě s designovaným předsedou kvalifikovanou většinou přijme seznam ostatních osob, které zamýšlí jmenovat členy Komise, sestavený podle návrhů podaných každým členským státem.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem. Po svém schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni Radou kvalifikovanou většinou.

Článek 215

Mimo případy pravidelné obměny a smrti končí výkon funkce člena Komise odstoupením nebo odvoláním.

Člen, jenž odstoupil, byl odvolán nebo zemřel, je nahrazen novým členem jmenovaným Radou kvalifikovanou většinou pro zbývající část funkčního období. Rada může jednomyslně rozhodnout, že jej není třeba nahradit.

V případě odstoupení, odvolání nebo smrti je předseda nahrazen pro zbývající část funkčního období. Při jeho nahrazení se použije postup stanovený v čl. 214 odst. 2.

Mimo případy odvolání podle článku 216 zastávají členové Komise svou funkci až do okamžiku svého nahrazení nebo až do rozhodnutí Rady podle druhého pododstavce tohoto článku, že je není třeba nahradit.

Článek 216

Přestane-li kterýkoli člen Komise splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na návrh Rady nebo Komise.

Článek 217

1. Komise vykonává činnost pod politickým vedením svého předsedy, jenž rozhoduje o její vnitřní organizaci, aby zajistil spojitost, výkonnost a kolegiální její činnosti.

2. Působnost Komise strukturuje a přiděluje jejím členům předseda. Předseda může změnit rozdělení působnosti i během funkčního období. Členové Komise vykonávají úkoly, které jim předseda svěřil, pod jeho vedením.

3. Se souhlasem sboru Komise jmenuje předseda z jejích členů místopředsedy.

4. Člen Komise odstoupí, pokud jej k tomu předseda se souhlasem sboru Komise vyzve.

Článek 218

1. Rada a Komise se navzájem konzultují a vzájemnou dohodou upraví způsoby své spolupráce.

2. Komise přijme svůj jednací řád, kterým upraví svou činnost a činnost útvarů jí podléhajících v souladu s touto smlouvou. Zajistí zveřejnění tohoto jednacího řádu.

Článek 219

Komise se usnáší většinou hlasů svých členů z počtu stanoveného v článku 213.

Komise je schopná se usnášet, pokud je přítomen počet členů stanovený v jejím jednacím řádu.

ODDÍL 4

SOUDNÍ DVŮR

Článek 220

Soudní dvůr a Soud prvního stupně zajišťují v rámci svých pravomocí dodržování práva při výkladu a provádění této smlouvy.

Navíc mohou být k Soudu prvního stupně připojeny soudní komory za podmínek uvedených v článku 225a, které v některých zvláštních oblastech vykonávají soudní pravomoc podle této smlouvy.

Článek 221

Soudní dvůr se skládá z jednoho soudce z každého členského státu.

Soudní dvůr zasedá v senátech nebo ve velkém senátu v souladu s pravidly, která pro to stanoví statut Soudního dvora.

Stanoví-li tak statut, může Soudní dvůr zasedat též v plénu.

Článek 222

Soudnímu dvoru je nápomocno osm generálních advokátů. Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslným rozhodnutím zvýšit počet generálních advokátů.

Úlohou generálních advokátů je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora vyžadují jeho účast.

Článek 223

Soudci a generální advokáti Soudního dvora jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a které splňují všechny požadavky nezbytné k výkonu nejvyšších soudních funkcí v jejich zemích nebo jsou obecně uznávanými znalci práva; jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let.

Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců a generálních advokátů za podmínek stanovených statutem Soudního dvora.

Soudci volí ze svého středu předsedu Soudního dvora na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

Soudci a generální advokáti, jejichž funkční období končí, mohou být jmenováni opakovaně.

Soudní dvůr jmenuje vedoucího své soudní kanceláře a upraví jeho postavení.

Soudní dvůr přijme svůj jednací řád. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Článek 224

Soud prvního stupně se skládá nejméně z jednoho soudce z každého členského státu. Počet soudců stanoví statut Soudního dvora. Statut může stanovit, že soudu jsou nápomocni generální advokáti.

Soudci Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu vysokých soudních funkcí. Jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců. Mohou být jmenováni opakovaně.

Soudci volí ze svého středu předsedu Soudu prvního stupně na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

Soud prvního stupně jmenuje vedoucího své soudní kanceláře a upraví jeho postavení.

Soud prvního stupně přijme svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Nestanoví-li statut Soudního dvora jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy týkající se Soudního dvora i na Soud prvního stupně.

Článek 225

1. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat v prvním stupni ve věcech uvedených v článcích 230, 232, 235, 236 a 238 s výjimkou těch, které jsou v působnosti některé soudní komory nebo které statut vyhrazuje Soudnímu dvoru. Statut může stanovit, že Soud prvního stupně je příslušný i pro jiné věci.

Proti rozhodnutím Soudu prvního stupně podle tohoto odstavce je možno za podmínek a v mezích stanovených statutem podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru, omezený na právní otázky.

2. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudních komor zřízených na základě článku 225a.

Rozhodnutí Soudu prvního stupně podle tohoto odstavce mohou být výjimečně za podmínek a v mezích stanovených statutem přezkoumána Soudním dvorem v případě vážného ohrožení jednoty nebo souladu práva Společenství.

3. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat o předběžných otázkách podle článku 234 ve zvláštních oblastech určených statutem.

Má-li Soud prvního stupně za to, že věc vyžaduje zásadní rozhodnutí, jež může ovlivnit jednotu a soulad práva Společenství, může věc postoupit k rozhodnutí Soudnímu dvoru.

Rozhodnutí Soudu prvního stupně o předběžných otázkách mohou být výjimečně za podmínek a v mezích stanovených statutem přezkoumána Soudním dvorem v případě vážného ohrožení jednoty nebo souladu práva Společenství.

Článek 225a

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Soudním dvorem, anebo na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí jednomyslným rozhodnutím vytvořit soudní komory příslušné rozhodovat v prvním stupni v určitých kategoriích věcí ve zvláštních oblastech.

Rozhodnutí o zřízení soudní komory stanoví pravidla pro její složení a upřesní působnost, která jí bude svěřena.

Proti rozhodnutí soudních komor je možné podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně buď omezený na právní otázky, nebo stanoví-li tak rozhodnutí o zřízení soudní komory, též ve skutkových otázkách.

Členové soudních komor jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu soudcovské činnosti. Jsou jmenováni jednomyslným usnesením Rady.

Soudní komory přijmou svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Nestaví-li rozhodnutí o zřízení soudní komory jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy týkající se Soudního dvora a statut Soudního dvora i na soudní komory.

Článek 226

Má-li Komise za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj z této smlouvy vyplývá, vydá o tom odůvodněné stanovisko poté, co umožní tomuto státu podat vyjádření.

Nevyhoví-li tento stát stanovisku ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise předložit věc Soudnímu dvoru.

Článek 227

Má-li členský stát za to, že jiný členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, může věc předložit Soudnímu dvoru.

Dříve než členský stát podá proti jinému členskému státu žalobu pro údajné nesplnění povinnosti, která pro něj vyplývá z této smlouvy, předloží věc Komisi.

Komise vydá odůvodněné stanovisko poté, co umožní zúčastněným státům, aby si navzájem předložily písemná i ústní vyjádření.

Nevydá-li Komise takové stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jí věc byla předložena, může být věc předložena Soudnímu dvoru i bez stanoviska Komise.

Článek 228

1. Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

2. Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát takováto opatření nepřijal, vydá poté, co poskytla státu příležitost se vyjádřit, odůvodněné stanovisko upřesňující body, v nichž dotyčný členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora.

Nepřijme-li dotyčný členský stát opatření, která vyplývají z rozsudku, ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální částku nebo penále, již je členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nevyhověl jeho rozsudku, může mu uložit zaplacení paušální částky nebo penále.

Článek 227 není tímto postupem dotčen.

Článek 229

Nařízení vydaná společně Evropským parlamentem a Radou nebo Radou na základě ustanovení této smlouvy mohou na Soudní dvůr přenést pravomoc k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci týkající se sankcí, které tato nařízení stanoví.

Článek 229a

Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijímat právní předpisy s cílem přenést na Soudní dvůr v míře, kterou Rada stanoví, pravomoc rozhodovat ve věcech týkajících se aktů přijatých na základě této smlouvy, kterými se na úrovni Společenství upravují práva k průmyslovému vlastnictví. Rada doporučí přijetí těchto předpisů členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 230

Soudní dvůr přezkoumává legalitu aktů přijímaných společně Evropským parlamentem a Radou, aktů Rady, Komise a ECB, s výjimkou doporučení a stanovisek, a rovněž aktů Evropského parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím osobám.

Za tím účelem má pravomoc rozhodovat o žalobách podaných členskými státy, Evropským parlamentem, Radou nebo Komisí pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění anebo pro zneužití pravomoci.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Účetním dvorem a ECB k ochraně jejich práv.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za stejných podmínek podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají.

Žaloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.

Článek 231

Je-li žaloba opodstatněná, Soudní dvůr prohlásí napadený akt za neplatný od počátku.

Jde-li však o nařízení, Soudní dvůr uvede, považuje-li to za nezbytné, ty jeho účinky, které jsou nadále považovány za zachované.

Článek 232

Poruší-li Evropský parlament, Rada nebo Komise tuto smlouvu tím, že nepřijme rozhodnutí, mohou členské státy a ostatní orgány Společenství předložit věc Soudnímu dvoru, aby určil, že došlo k takovému porušení Smlouvy.

Tato žaloba je přípustná pouze tehdy, byl-li příslušný orgán předem vyzván, aby jednal. Jestliže se orgán ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy nevyjádří, může být žaloba podána v další lhůtě dvou měsíců.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za podmínek uvedených v předchozích pododstavcích podat stížnost k Soudnímu dvoru na některý orgán Společenství proto, že nevydal akt jí určený jiný než doporučení nebo stanovisko.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných ECB v oblastech spadajících do její působnosti nebo o žalobách podaných proti ní.

Článek 233

Orgán nebo orgány, jejichž akt byl prohlášen za neplatný nebo jejichž nečinnost byla prohlášena za odporující této smlouvě, jsou povinny přijmout opatření vyplývající z rozsudku Soudního dvora.

Tato povinnost se netýká povinností, které mohou vyplynout z použití čl. 288 druhého pododstavce.

Tento článek se vztahuje rovněž na ECB.

Článek 234

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

- a) výkladu této smlouvy;
- b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány Společenství a ECB;
- c) výkladu statutů subjektů zřízených aktem Rady, pokud tak tyto statuty stanoví.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce.

Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr.

Článek 235

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat spory o náhradu škody podle čl. 288 druhého pododstavce.

Článek 236

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat všechny spory mezi Společenstvím a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených ve služebním nebo pracovním řádu.

Článek 237

Soudní dvůr má v mezích dále uvedených pravomoc rozhodovat spory, které se týkají:

- a) plnění závazků členských států, jež vyplývají ze statutu Evropské investiční banky. Správní rada banky má v této souvislosti oprávnění, která článek 226 přiznává Komisi;
- b) usnesení Rady guvernérů Evropské investiční banky. Každý členský stát, Komise a správní rada banky může v této souvislosti podat žalobu za podmínek stanovených v článku 230;
- c) usnesení správní rady Evropské investiční banky. Žaloby proti těmto usnesením mohou za podmínek stanovených v článku 230 podat pouze členské státy nebo Komise, a to pouze pro porušení formálního postupu stanoveného v čl. 21 odst. 2, 5, 6 a 7 statutu Evropské investiční banky;
- d) plnění povinností národními centrálními bankami podle této smlouvy a statutu ESCB. Rada ECB má ve vztahu k národním centrálním bankám v této věci pravomoci, jaké článek 226 přiznává Komisi ve vztahu k členským státům. Shledá-li Soudní dvůr, že národní centrální banka nesplnila povinnost podle této smlouvy, je tato banka povinna učinit opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

Článek 238

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo v soukromoprávní smlouvě uzavřené Společenstvím nebo jeho jménem.

Článek 239

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat všechny spory mezi členskými státy, které souvisejí s předmětem této smlouvy, jsou-li mu tyto spory předloženy na základě rozhodčí smlouvy.

Článek 240

S výhradou pravomocí přiznaných Soudnímu dvoru touto smlouvou nejsou spory, v nichž je Společenství stranou, vyňaty z pravomoci vnitrostátních soudů.

Článek 241

Dotýká-li se spor nařízení vydaného společně Evropským parlamentem a Radou nebo nařízení Rady, Komise nebo ECB, může se každý účastník řízení, i když lhůta stanovená v čl. 230 pátém pododstavci uplynula, domáhat z důvodů stanovených v čl. 230 druhém pododstavci před Soudním dvorem nepoužitelnosti tohoto nařízení.

Článek 242

Žaloby podané u Soudního dvora nemají odkladný účinek. Má-li však Soudní dvůr za to, že to okolnosti vyžadují, může nařídit odklad provádění nebo vykonatelnosti napadeného aktu.

Článek 243

Soudní dvůr může ve věcech, které mu byly předloženy, nařídit nezbytná předběžná opatření.

Článek 244

Rozsudky Soudního dvora jsou vykonatelné za podmínek stanovených v článku 256.

Článek 245

Statut Soudního dvora se stanoví zvláštním protokolem.

Rada může na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, anebo na žádost Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Soudním dvorem jednomyslným rozhodnutím měnit ustanovení statutu s výjimkou hlavy I.

ODDÍL 5

ÚČETNÍ DVŮR

Článek 246

Účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví.

Článek 247

1. Účetní dvůr se skládá z jednoho státního příslušníka každého členského státu.
2. Členové Účetního dvora jsou vybíráni z osob, které ve svých zemích pracují nebo pracovaly v orgánech vnější kontroly účetnictví nebo které mají pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci. Musí poskytovat veškeré záruky nezávislosti.
3. Členové Účetního dvora jsou jmenováni na dobu šesti let. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijme seznam členů sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opakovaně.

Ze svého středu volí na dobu tří let předsedu Účetního dvora. Předseda může být zvolen opakovaně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce.

5. Během funkčního období nesmějí členové Účetního dvora vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

6. Mimo případy pravidelných obměn a smrti končí výkon funkce člena Účetního dvora odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Dotyčný člen je nahrazen pro zbývající část funkčního období.

Mimo případy odvolání zastávají členové Účetního dvora svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že přestal splňovat podmínky nezbytné k výkonu jeho funkce nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada stanoví kvalifikovanou většinou pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, jež se vztahují na soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

Článek 248

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého ze subjektů zřízeného Společenstvím, pokud to jeho zřizovací akt nevyklučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a řádnosti podkladových operací, které bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*. Toto prohlášení může být doplněno zvláštními hodnoceními ke každé hlavní oblasti činnosti Společenství.

2. Účetní dvůr přezkoumává legalitu a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního řízení. Podává přitom zprávy zejména o jakýchkoli nesrovnalostech.

Kontrola příjmů se provádí porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se provádí porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a podle potřeby na místě v ostatních orgánech Společenství, v prostorách jakéhokoli subjektu, který spravuje příjmy a výdaje jménem Společenství, včetně prostor fyzických a právnických osob, které přijímají platby z rozpočtu, a v členských státech. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s vnitrostátními orgány kontroly účetnictví, a nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, v součinnosti s příslušnými vnitrostátními místy. Účetní dvůr a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví členských států spolupracují se vzájemnou důvěrou při uznávání vzájemné nezávislosti. Tyto orgány nebo místa sdělí Účetnímu dvoru, zda se na kontrole zamýšlejí podílet.

Ostatní orgány Společenství, subjekty spravující příjmy a výdaje jménem Společenství, fyzické nebo právnické osoby přijímající platby z rozpočtu a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví, nebo nemají-li potřebné pravomoci, příslušná vnitrostátní místa, předají Účetnímu dvoru na jeho žádost veškeré podklady a informace nezbytné pro splnění jeho úkolů.

Právo Účetního dvora na přístup k informacím Evropské investiční banky týkajícím se její činnosti při správě příjmů a výdajů Společenství bude upraveno dohodou mezi Účetním dvorem, bankou a Komisí. Účetní dvůr má právo na přístup k informacím, které jsou nutné pro přezkoumání příjmů a výdajů Společenství spravovaných bankou, i tehdy, pokud k takové dohodě nedojde.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a zveřejňuje se v *Úředním věstníku Evropské unie* spolu s odpověďmi orgánů na připomínky Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat své připomínky k jednotlivým otázkám, zejména ve formě zvláštních zpráv, a na žádost některého orgánu Společenství zaujímat stanoviska.

Výroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů všech svých členů. Může nicméně vytvořit ze svého středu senáty pro přijímání určitých kategorií zpráv nebo stanovisek za podmínek stanovených v jeho jednacím řádu.

Je nápomocen Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich pravomocí při kontrole plnění rozpočtu.

Účetní dvůr přijme svůj jednací řád. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

KAPITOLA 2

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ PRO VÍCE ORGÁNŮ

Článek 249

Ke splnění svých úkolů a za podmínek stanovených v této smlouvě Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise vydávají nařízení a směrnice, přijímají rozhodnutí a vydávají doporučení nebo zaujímají stanoviska.

Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Článek 250

1. Přijímá-li Rada podle této smlouvy akt na návrh Komise, může takový návrh změnit pouze jednomyslným rozhodnutím, nestanoví-li čl. 251 odst. 4 a 5 jinak.

2. Dokud Rada nerozhodne, může Komise kdykoli během přijímání aktu Společenství svůj návrh změnit.

Článek 251

1. Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup.

2. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrh.

Po obdržení stanoviska Evropského parlamentu jedná Rada kvalifikovanou většinou takto:

- jestliže schválí veškeré změny obsažené ve stanovisku Evropského parlamentu, může přijmout navrhovaný akt v takto pozměněném znění,
- jestliže Evropský parlament nenavrhne žádné změny, může přijmout navrhovaný akt,
- v ostatních případech zaujme společný postoj a postoupí jej Evropskému parlamentu. Rada podrobně informuje Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj. Komise podrobně informuje Evropský parlament o svém postoji.

Jestliže ve lhůtě tří měsíců od tohoto postoupení Evropský parlament:

- a) schválí společný postoj nebo nepřijme žádné usnesení, pokládá se dotyčný akt za přijatý v souladu se společným postojem;
- b) odmítne společný postoj nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý;
- c) navrhne nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje a změněný návrh postoupí Radě a Komisi, která k těmto změnám zaujme stanovisko.

3. Schválí-li Rada kvalifikovanou většinou všechny změny navržené Evropským parlamentem ve lhůtě tří měsíců od jejich obdržení, pokládá se dotyčný akt za přijatý v podobě takto změněného společného postoje; o návrzích změn, k nimž Komise zaujala odmítavé stanovisko, však Rada rozhoduje jednomyslně. Neschválí-li Rada všechny změny, svolá předseda Rady po dohodě s předsedou Evropského parlamentu ve lhůtě šesti týdnů dohodovací výbor.

4. Dohodovací výbor, který se skládá z členů Rady nebo jejich zástupců a ze stejného počtu zástupců Evropského parlamentu, má za úkol dosáhnout přijetí dohody o společném návrhu kvalifikovanou většinou členů Rady nebo jejich zástupců a většinou zástupců Evropského parlamentu. Komise se účastní jednání dohodovacího výboru a vyvíjí veškerou činnost potřebnou ke sblížení postojů Evropského parlamentu a Rady. Při plnění svého úkolu se dohodovací výbor zabývá společným postojem na základě změn navržených Evropským parlamentem.

5. Schválí-li dohodovací výbor ve lhůtě šesti týdnů od svého svolání společný návrh, mají Evropský parlament, který se usnází nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů, a Rada, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, ode dne tohoto schválení šest týdnů na to, aby přijaly navrhovaný akt v souladu se společným návrhem. Neschválí-li jeden z obou orgánů navrhovaný akt, pokládá se za nepřijatý.

6. Neschválí-li dohodovací výbor společný návrh, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý.

7. Lhůty tří měsíců a šesti týdnů uvedené v tomto článku se prodlužují z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady první nejvýše o jeden měsíc a druhá nejvýše o dva týdny.

Článek 252

Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup:

- a) Rada na návrh Komise a po obdržení stanoviska Evropského parlamentu kvalifikovanou většinou zaujme společný postoj.
- b) Rada postoupí společný postoj Evropskému parlamentu. Rada a Komise podrobně informují Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj, a také o postoji Komise.

Schválí-li Evropský parlament společný postoj ve lhůtě tří měsíců od jeho postoupení nebo k němu v této lhůtě nepřijme žádné usnesení, přijme Rada s konečnou platností navrhovaný akt v souladu se společným postojem.

- c) Evropský parlament může ve lhůtě tří měsíců uvedené v písmenu b) navrhnout nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje Rady. Evropský parlament rovněž může stejnou většinou odmítnout společný postoj Rady. Výsledek jednání bude předložen Radě a Komisi.

Odmítne-li Evropský parlament společný postoj Rady, může Rada akt ve druhém čtení přijmout pouze jednomyslně.

- d) Komise do jednoho měsíce přezkoumá návrh, na jehož základě Rada zaujala svůj společný postoj, přičemž přihlédně ke změnám navrženým Evropským parlamentem.

Komise předá Radě zároveň s přezkoumaným návrhem ty změny navrhované Evropským parlamentem, které nepřijala, a podá k nim stanovisko. Rada může jednomyslným rozhodnutím tyto změny přijmout.

- e) Rada přijme kvalifikovanou většinou návrh přezkoumaný Komisí.

Návrh přezkoumaný Komisí může Rada změnit pouze jednomyslným rozhodnutím.

- f) V případech uvedených v písmenech c), d) a e) je Rada povinna rozhodnout ve lhůtě tří měsíců. Nerozhodne-li v této lhůtě, pokládá se návrh Komise za nepřijatý.
- g) Lhůty uvedené v písmenech b) a f) mohou být vzájemnou dohodou Rady a Evropského parlamentu prodlouženy nejvýše o jeden měsíc.

Článek 253

Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijímané společně Evropským parlamentem a Radou, jakož i takové akty Rady nebo Komise musí obsahovat odůvodnění a odkazovat na návrhy nebo stanoviska, které musí být podle této smlouvy předloženy.

Článek 254

1. Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijaté postupem podle článku 251 podepisuje předseda Evropského parlamentu a předseda Rady a vyhláší se v *Úředním věstníku Evropské unie*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.

2. Nařízení Rady a Komise a směrnice těchto orgánů, které jsou určeny všem členským státům, se vyhláší v *Úředním věstníku Evropské unie*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.

3. Ostatní směrnice a rozhodnutí se oznamují těm, jimž jsou určeny, a nabývají účinku tímto oznámením.

Článek 255

1. Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, aniž jsou dotčeny zásady a podmínky stanovené v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Obecné zásady a omezení z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu, které upravují výkon tohoto práva na přístup k dokumentům, stanoví Rada do dvou let po vstupu Amsterdamské smlouvy v platnost postupem podle článku 251.

3. Každý z výše uvedených orgánů stanoví ve svém jednacím řádu zvláštní ustanovení o přístupu ke svým dokumentům.

Článek 256

Rozhodnutí Rady nebo Komise, která ukládají peněžitý závazek jiným osobám než státům, jsou podkladem pro výkon rozhodnutí.

Výkon rozhodnutí se řídí předpisy občanského procesního práva toho státu, na jehož území se provádí. Doložku vykonatelnosti připojí po přezkoumání rozhodnutí, omezeném jen na ověření pravosti, vnitrostátní orgán, který k tomu určí vláda každého členského státu; jeho určení dá na vědomí Komisi a Soudnímu dvoru.

Jsou-li na žádost oprávněné strany splněny tyto formální náležitosti, může tato strana v souladu s vnitrostátním právem požádat o výkon rozhodnutí přímo příslušný orgán.

Výkon rozhodnutí může být zastaven pouze na základě rozhodnutí Soudního dvora. Kontrola řádného provádění výkonu rozhodnutí však spadá do pravomoci vnitrostátních soudních orgánů.

KAPITOLA 3

HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

Článek 257

Zřizuje se Hospodářský a sociální výbor s poradní funkcí.

Výbor je složen z představitelů různých hospodářských a sociálních složek organizované občanské společnosti, zejména výrobců, zemědělců, dopravců, zaměstnanců, obchodníků a řemeslníků, příslušníků svobodných povolání, spotřebitelů a veřejnosti.

Článek 258 ⁽¹⁾

Počet členů Hospodářského a sociálního výboru nesmí překročit 350.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Počet členů výboru je stanoven takto:

Belgie	12
Česká republika	12
Dánsko	9
Německo	24
Estonsko	7
Řecko	12
Španělsko	21
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Kypr	6
Lotyšsko	7
Litva	9
Lucembursko	6
Maďarsko	12
Malta	5
Nizozemsko	12
Rakousko	12
Polsko	21
Portugalsko	12
Slovinsko	7
Slovensko	9
Finsko	9
Švédsko	12
Spojené království	24

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Rada stanoví kvalifikovanou většinou odměny členů výboru.

Článek 259

1. Členové výboru jsou jmenováni na návrh členských států na dobu čtyř let. Rada kvalifikovanou většinou přijme seznam členů sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Členové mohou být jmenováni opakovaně.

2. Rada konzultuje Komisi. Rada si může vyžádat názor evropských organizací představujících jednotlivá hospodářská a sociální odvětví, které mají zájem na činnosti Společenství.

Článek 260

Výbor volí ze svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.

Článek 261

Výbor se člení na odborné skupiny pro hlavní oblasti, jež jsou předmětem této smlouvy.

Odborné skupiny vyvíjejí svou činnost v rámci obecné působnosti výboru. Odborné skupiny nelze konzultovat nezávisle na výboru.

V rámci výboru mohou být dále zřízeny podvýbory pro vypracování návrhů stanovisek k určitým otázkám nebo oblastem, které jsou předkládány k projednání výboru.

Jednací řád upraví způsob sestavení a působnost odborných skupin a podvýborů.

Článek 262

Rada nebo Komise jsou povinny konzultovat výbor v případech uvedených v této smlouvě. Tyto orgány mohou výbor konzultovat, kdykoli to považují za vhodné. Výbor může také vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Stanoviska výboru a příslušné odborné skupiny, jakož i zápis z jejich jednání se postupují Radě a Komisi.

Výbor může být konzultován Evropským parlamentem.

KAPITOLA 4

VÝBOR REGIONŮ

Článek 263 ⁽¹⁾

Zřizuje se výbor (dále jen „Výbor regionů“) jako poradní orgán tvořený zástupci regionálních a místních samosprávných celků, kteří buď mají volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku, nebo jsou politicky odpovědní volenému shromáždění.

Počet členů výboru nesmí překročit 350.

Počet členů výboru je stanoven takto:

Belgie	12
Česká republika	12
Dánsko	9
Německo	24
Estonsko	7
Řecko	12
Španělsko	21
Francie	24
Irsko	9
Itálie	24
Kypr	6
Lotyšsko	7

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Litva	9
Lucembursko	6
Maďarsko	12
Malta	5
Nizozemsko	12
Rakousko	12
Polsko	21
Portugalsko	12
Slovinsko	7
Slovensko	9
Finsko	9
Švédsko	12
Spojené království	24

Členové výboru a náhradníci jsou ve stejném počtu jmenováni na dobu čtyři let na návrh příslušných členských států. Mohou být jmenováni opakovaně. Rada kvalifikovanou většinou přijme seznam členů a náhradníků sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Uplynutím mandátu uvedeného v prvním pododstavci, na jehož základě byli navrženi, končí funkční období členů výboru a členové výboru jsou stejným postupem nahrazeni na zbytek funkčního období. Nemohou být současně členy Evropského parlamentu.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Článek 264

Výbor regionů volí z řad svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.

Článek 265

Rada nebo Komise konzultují Výbor regionů v případech, které tato smlouva stanoví, a ve všech ostatních případech, v nichž to některý z těchto dvou orgánů považuje za vhodné, zejména v případech týkajících se přeshraniční spolupráce.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Je-li Hospodářský a sociální výbor konzultován podle článku 262, Rada nebo Komise o tomto vyžádání stanoviska informují Výbor regionů. Usoudí-li Výbor regionů, že jsou dotčeny zvláštní regionální zájmy, může v této věci zaujmout stanovisko.

Výbor regionů může být konzultován Evropským parlamentem.

Může vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Stanovisko výboru a zápis z jeho jednání se postupují Radě a Komisi.

KAPITOLA 5

EVROPSKÁ INVESTIČNÍ BANKA

Článek 266

Evropská investiční banka má právní subjektivitu.

Členy Evropské investiční banky jsou členské státy.

Statut Evropské investiční banky je obsažen v protokolu připojeném k této smlouvě. Rada může na žádost Evropské investiční banky a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, anebo na žádost Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Evropskou investiční bankou jednomyslným rozhodnutím měnit články 4, 11, 12 a čl. 18 odst. 5 statutu Evropské investiční banky.

Článek 267

Úkolem Evropské investiční banky je přispívat k vyváženému a nerušenému rozvoji společného trhu v zájmu Společenství; využívá k tomu jak kapitálového trhu, tak vlastních zdrojů. Za tím účelem neziskovým poskytováním půjček a záruk usnadňuje financování dále uvedených projektů ve všech odvětvích hospodářství:

- a) projektů na rozvoj méně rozvinutých oblastí;
- b) projektů na modernizaci nebo konverzi podniků anebo na vytvoření nových činností vyplývajících z postupného vytváření společného trhu, které pro svůj rozsah nebo pro svou povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech;
- c) projektů společného zájmu více členských států, které pro svůj rozsah nebo povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech.

Při plnění svých úkolů usnadňuje Evropská investiční banka financování investičních programů s využitím strukturálních fondů a dalších finančních nástrojů Společenství.

HLAVA II

FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 268

Pro každý rozpočtový rok musí být veškeré příjmy a výdaje Společenství, včetně těch, které se vztahují k Evropskému sociálnímu fondu, předběžně vyčísleny a zahrnuty do rozpočtu.

Správní výdaje orgánů, které vyplývají z ustanovení Smlouvy o Evropské unii a vztahují se ke společné zahraniční a bezpečnostní politice a ke spolupráci v oblastech spravedlnosti a vnitřních věcí, jsou hrazeny z rozpočtu. Operativní výdaje, které vyplývají z provádění těchto ustanovení, mohou být za podmínek určených těmito ustanoveními hrazeny z rozpočtu.

Rozpočet musí být vyrovnaný co do příjmů a výdajů.

Článek 269

Rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů; jiné příjmy tím nejsou dotčeny.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijme ustanovení týkající se systému vlastních zdrojů Společenství a doporučí je členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 270

K zajištění rozpočtové kázně nepředloží Komise žádný návrh aktu Společenství, nezmění své návrhy a nepřijme žádná prováděcí opatření, která by mohla mít citelné dopady na rozpočet, aniž by poskytla záruku, že takový návrh nebo takové opatření mohou být financovány v mezích vlastních zdrojů Společenství, vyplývajících z ustanovení přijatých Radou podle článku 269.

Článek 271

Výdaje uvedené v rozpočtu jsou omezeny na dobu jednoho rozpočtového roku, nestanoví-li nařízení přijaté na základě článku 279 jinak.

Za podmínek stanovených v souladu s předpisy přijatými na základě článku 279 bude možné převést prostředky nevyčerpané do konce rozpočtového roku, s výjimkou prostředků určených na výdaje na zaměstnance, výlučně do rozpočtu bezprostředně následujícího rozpočtového roku.

Prostředky jsou rozděleny do kapitol zahrnujících výdaje podle jejich druhu nebo určení a dále rozčleněny podle potřeby v souladu s nařízením přijatým na základě článku 279.

Výdaje Evropského parlamentu, Rady, Komise a Soudního dvora tvoří samostatné části rozpočtu, aniž je dotčen zvláštní režim stanovený pro některé společné výdaje.

Článek 272

1. Rozpočtový rok začíná 1. ledna a končí 31. prosince.
2. Každý z orgánů Společenství sestaví před 1. červencem předběžný odhad svých výdajů. Komise shrne tyto odhady do předběžného návrhu rozpočtu. Připojí své stanovisko, jež může zahrnovat odlišné odhady.

Předběžný návrh zahrnuje odhad příjmů a odhad výdajů.

3. Komise předloží předběžný návrh rozpočtu Radě nejpozději do 1. září roku předcházejícího příslušnému rozpočtovému roku.

Rada konzultuje Komisi, popřípadě další zúčastněné orgány, ve všech případech, kdy má v úmyslu odchýlit se od předběžného návrhu.

Rada kvalifikovanou většinou schválí návrh rozpočtu a předloží jej Evropskému parlamentu.

4. Návrh rozpočtu musí být Evropskému parlamentu předložen nejpozději do 5. října roku předcházejícího příslušnému rozpočtovému roku.

Evropský parlament je oprávněn pozměnit návrh rozpočtu většinou hlasů svých členů a navrhnout Radě nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů změny návrhu u výdajů vyplývajících povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě.

Pokud Evropský parlament schválí návrh rozpočtu do čtyřiceti pěti dnů po jeho předložení, je rozpočet schválen s konečnou platností. Pokud během této lhůty Evropský parlament návrh rozpočtu nepozmění ani nenavrhne jeho změny, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností.

Pokud během této lhůty Evropský parlament pozmění rozpočet nebo navrhne jeho změny, je návrh rozpočtu předán Radě spolu s odpovídajícími změnami či pozměňovacími návrhy.

5. Po projednání uvedeného návrhu rozpočtu s Komisí, popřípadě s dalšími zúčastněnými orgány, rozhodne Rada za následujících podmínek:

- a) Rada může kvalifikovanou většinou upravit kteroukoli změnu přijatou Evropským parlamentem;
- b) vzhledem k pozměňovacím návrhům:
 - pokud pozměňovací návrh Evropského parlamentu nevede ke zvýšení celkových výdajů orgánu, zejména proto, že takové zvýšení výdajů je výslovně vyrovnáno jedním nebo větším počtem pozměňovacích návrhů, které způsobují odpovídající snížení výdajů, může Rada kvalifikovanou většinou pozměňovací návrh zamítnout. Nerozhodne-li o zamítnutí, je pozměňovací návrh přijat,
 - pokud pozměňovací návrh Evropského parlamentu vede ke zvýšení celkových výdajů orgánu, může Rada kvalifikovanou většinou pozměňovací návrh přijmout. Nerozhodne-li o přijetí, je pozměňovací návrh zamítnut,
 - pokud na základě jedné z předchozích odrážek Rada pozměňovací návrh zamítla, může kvalifikovanou většinou částku uvedenou v návrhu rozpočtu buď ponechat, nebo stanovit jinou.

Návrh rozpočtu se upraví podle návrhů změn přijatých Radou.

Pokud ve lhůtě patnácti dnů od předložení uvedeného návrhu rozpočtu Rada neupraví žádnou z navrhovaných změn Evropského parlamentu a přijme pozměňovací návrhy předložené Evropským parlamentem, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností. Rada sdělí Evropskému parlamentu, že neupravila žádnou z navrhovaných změn a že přijala pozměňovací návrhy.

Pokud během této lhůty Rada upraví jednu či více změn přijatých Evropským parlamentem nebo zamítne či upraví pozměňovací návrhy, které Evropský parlament předložil, je upravený návrh rozpočtu znovu předložen Evropskému parlamentu. Rada je seznámí s výsledkem svých jednání.

6. Evropský parlament poté, co byl seznámen s výsledkem jednání Rady, může do patnácti dnů od předložení uvedeného návrhu rozpočtu většinou hlasů svých členů a třemi pětinami odevzdaných hlasů změnit nebo zamítnout úpravy provedené Radou, a tím schválit rozpočet. Jestliže v uvedené lhůtě Evropský parlament nerozhodne, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností.

7. Po ukončení jednání o rozpočtu uvedeného v tomto článku prohlásí předseda Evropského parlamentu, že rozpočet je schválen s konečnou platností.

8. Evropský parlament však může většinou hlasů svých členů a dvěma třetinami odevzdaných hlasů z důležitých důvodů návrh rozpočtu zamítnout a požádat o předložení nového návrhu.

9. Každoročně se pro veškeré výdaje, jež nevyplývají povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, stanoví maximální míra zvýšení výdajů oproti výdajům stejné povahy běžného rozpočtového roku.

Po konzultaci s Výborem pro hospodářskou politiku stanoví Komise tuto maximální míru, jež vyplývá:

- z vývoje objemu hrubého národního produktu ve Společenství,
- z průměrné změny rozpočtů členských států a
- z vývoje životních nákladů během uplynulého rozpočtového roku.

Maximální míra se sdělí do 1. května všem orgánům Společenství. Ty musí tuto míru dodržovat v průběhu jednání o rozpočtu, aniž jsou dotčeny čtvrtý a pátý pododstavec tohoto odstavce.

Pokud je míra zvýšení u výdajů, jež nevyplývají povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, podle návrhu rozpočtu stanoveného Radou vyšší než polovina maximální míry, může Evropský parlament v rámci výkonu svého práva změnit rozpočet zvýšit celkovou částku těchto výdajů až do poloviny maximální míry.

Pokud Evropský parlament, Rada nebo Komise usoudí, že činnost Společenství vyžaduje překročení míry stanovené postupem podle tohoto odstavce, může být nová míra stanovena dohodou mezi Radou, jež rozhoduje kvalifikovanou většinou, a Evropským parlamentem, jenž se usnází většinou svých členů a třemi pětinami odevzdaných hlasů.

10. Každý z orgánů vykonává pravomoci přenesené na něj na základě tohoto článku při zachování ustanovení Smlouvy a aktů přijatých na jejím základě, zejména pokud jde o vlastní zdroje Společenství a o rovnováhu příjmů a výdajů.

Článek 273

Pokud rozpočet na začátku rozpočtového roku nebyl ještě schválen, mohou být výdaje prováděny měsíčně podle kapitol nebo jiných jednotek členění v souladu s nařízeními přijatými na základě článku 279, a to až do výše jedné dvanáctiny rozpočtu předešlého rozpočtového roku s tím, že Komise může disponovat měsíčně nanejvýš jednou dvanáctinou prostředků předpokládaných v návrhu připravovaného rozpočtu.

Rada může kvalifikovanou většinou za předpokladu dodržení ostatních podmínek uvedených v prvním pododstavci umožnit výdaje překračující jednu dvanáctinu.

Pokud se rozhodnutí týká výdajů, které nevyplývají povinně z této smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, předloží je Rada neprodleně Evropskému parlamentu. Evropský parlament většinou svých členů a třemi pětinami odevzdaných hlasů může ve lhůtě třiceti dnů přijmout jiné rozhodnutí o výdajích, které přesahují jednu dvanáctinu uvedenou v prvním pododstavci. Tato část rozhodnutí Rady je pozastavena, dokud Evropský parlament nerozhodne. Pokud Evropský parlament v uvedené lhůtě nepřijme rozhodnutí, které se liší od rozhodnutí Rady, považuje se její rozhodnutí za přijaté s konečnou platností.

Rozhodnutí uvedená v druhém a třetím pododstavci stanoví opatření týkající se zdrojů nezbytná k použití tohoto článku.

Článek 274

Komise plní rozpočet v souladu s finančním nařízením přijatým na základě článku 279 na vlastní odpovědnost a v mezích přidělených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Členské státy spolupracují s Komisí, aby zajistily využití rozpočtových prostředků v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

Nařízení stanoví podrobná pravidla, podle kterých se každý orgán podílí na provádění svých výdajů.

V rámci rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením přijatým na základě článku 279 převádět prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jedné jednotky nižšího členění do druhé.

Článek 275

Komise předkládá každoročně Radě a Evropskému parlamentu závěrečný účet operací prováděných v rámci rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok. Dále jim předává finanční rozvahu aktiv a pasiv Společenství.

Článek 276

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady přijatého kvalifikovanou většinou uděluje Komisi absolutorium za plnění rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumají závěrečný účet a finanční rozvahu, uvedené v článku 275, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na jeho zjištění, prohlášení uvedené v čl. 248 odst. 1 druhém pododstavci, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o provádění výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna vhodná opatření, aby vyhověla připomínkám připojeným k rozhodnutí o udělení absolutoria a dalším připomínkám Evropského parlamentu, týkajícím se provádění výdajů, jakož i poznámkám provázejícím doporučení Rady, spojeným s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto připomínek a poznámek, a zejména o pokynech daných útvarům, které odpovídají za plnění rozpočtu. Tyto zprávy se zasílají rovněž Účetnímu dvoru.

Článek 277

Rozpočet se sestavuje ve zúčtovacích jednotkách v souladu s nařízením přijatým na základě článku 279.

Článek 278

Komise může za podmínky, že to oznámí příslušným orgánům dotyčných států, převádět pohledávky v měně jednoho členského státu do měny jiného členského státu, pokud je to nezbytné k tomu, aby jich mohlo být použito k cílům stanoveným touto smlouvou. Komise se podle možností zdrží provádění takových převodů, má-li volné nebo uvolnitelné pohledávky v měně, kterou potřebuje.

Komise jedná s každým členským státem prostřednictvím orgánu, který tento stát určí. Při provádění finančních operací se obrací na emisní banku příslušného členského státu nebo na jiné finanční orgány, které tento stát schválil.

Článek 279

1. Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

- a) přijme finanční nařízení určující zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a auditu účetnictví;
- b) stanoví pravidla a organizuje kontrolu odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních.

Ode dne 1. ledna 2007 rozhoduje Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora kvalifikovanou většinou.

2. Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslným rozhodnutím určí podrobnosti a postup, kterými se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a přijme opatření, která se v případě potřeby použijí ke krytí hotovostních nároků.

Článek 280

1. Společenství a členské státy bojují proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Společenství opatřeními přijatými podle tohoto článku, která mají odstrašující účinek a poskytují v členských státech účinnou ochranu.

2. Členské státy přijmou k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.

3. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují společně s Komisí úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými orgány.

4. K zajištění účinné a rovnocenné ochrany v členských státech přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Účetním dvorem opatření nezbytná k předcházení a potírání podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství. Použití trestního práva členských států a organizace soudnictví nejsou těmito opatřeními dotčeny.

5. Komise každoročně předkládá ve spolupráci s členskými státy Radě a Evropskému parlamentu zprávu o opatřeních, která byla přijata k provedení tohoto článku.

ČÁST ŠESTÁ

USTANOVENÍ OBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Článek 281

Společenství má právní subjektivitu.

Článek 282

Společenství má v každém z členských států nejširší způsobilost k právům a právním úkonům, jakou jejich vnitrostátní právo přiznává právníkům osobám; Společenství může zejména nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek a vystupovat před soudem. Pro tento účel je zastupováno Komisí.

Článek 283

Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s dalšími zúčastněnými orgány kvalifikovanou většinou služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců těchto společenství.

Článek 284

K plnění úkolů, které jí jsou svěřeny, může Komise shromažďovat veškeré informace a provádět veškeré potřebné průzkumy v mezích a za podmínek stanovených Radou v souladu s touto smlouvou.

Článek 285

1. Aniž je dotčen článek 5 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, přijímá Rada postupem podle článku 251 opatření k vypracování statistik, jestliže je to nezbytné k provádění činností Společenství.

2. Při vypracování statistik Společenství se dodržuje nestrannost, spolehlivost, objektivita, vědecká nezávislost, hospodárnost výdajů a důvěrnost statistických informací; hospodářským subjektům při tom nesmí vzniknout nadměrné náklady.

Článek 286

1. Od 1. ledna 1999 se akty Společenství o ochraně fyzických osob při zpracování osobních údajů a při volném pohybu těchto údajů vztahují na orgány a subjekty založené touto smlouvou nebo na jejím základě.

2. V období přede dnem uvedeným v odstavci 1 ustaví Rada postupem podle článku 251 nezávislý kontrolní orgán pověřený dohledem nad používáním těchto aktů Společenství vůči orgánům a subjektům Společenství a případně vydá další potřebné předpisy.

Článek 287

Členové orgánů Společenství, členové výborů, jakož i úředníci a jiní zaměstnanci Společenství jsou povinni, a to i po skončení svých funkcí, nevyzrazovat takové informace, které jsou profesním tajemstvím, zejména údaje o podnicích, o jejich obchodních stycích nebo o struktuře jejich nákladů.

Článek 288

Smluvní odpovědnost Společenství se řídí právem rozhodným pro příslušnou smlouvu.

V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Druhý pododstavec se použije stejným způsobem na škody způsobené ECB nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Osobní odpovědnost zaměstnanců vůči Společenství se řídí služebním nebo pracovním řádem, který se na ně vztahuje.

Článek 289

Sídlo orgánů Společenství určí vlády členských států vzájemnou dohodou.

Článek 290

Pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Společenství stanoví Rada jednomyslně; pravidla obsažená ve statutu Soudního dvora tím nejsou dotčena.

Článek 291

Společenství požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných k plnění svého poslání za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965. Totéž platí pro Evropskou centrální banku, Evropský měnový institut a Evropskou investiční banku.

Článek 292

Členské státy se zavazují, že spory o výklad nebo provádění této smlouvy nebudou řešit jinak, než jak stanoví tato smlouva.

Článek 293

Členské státy zahájí mezi sebou v případě potřeby jednání s cílem zajistit ve prospěch svých státních příslušníků:

- ochranu osob a požívání a ochranu práv za týchž podmínek, které každý stát stanoví pro své vlastní státní příslušníky,
- zamezení dvojího zdanění uvnitř Společenství,
- vzájemné uznávání společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce, zachování jejich právní subjektivity v případě přenesení sídla z jedné země do druhé a možnost sloučení či splynutí společností, které se řídí právem různých členských států,
- zjednodušení formalit, jimž podléhá vzájemné uznávání a výkon soudních rozhodnutí a rozhodčích nálezů.

Článek 294

Členské státy poskytnou státním příslušníkům ostatních členských států zacházení stejné jako vlastním státním příslušníkům, pokud jde o jejich finanční účast ve společnostech ve smyslu článku 48; ostatní ustanovení této smlouvy tím nejsou dotčena.

Článek 295

Tato smlouva se nijak nedotýká úpravy vlastnictví, uplatňované v členských státech.

Článek 296

1. Ustanovení této smlouvy nebrání použití následujících pravidel:
 - a) členský stát není povinen poskytovat údaje, jejichž zpřístupnění podle jeho názoru odporuje podstatným zájmům jeho bezpečnosti;
 - b) každý členský stát může učinit opatření, která považuje za nezbytná k ochraně podstatných zájmů své bezpečnosti a která jsou spjata s výrobou zbraní, střeliva a válečného materiálu nebo obchodem s nimi; tato opatření nesmí nepříznivě ovlivnit podmínky hospodářské soutěže na společném trhu s výrobky, které nejsou určeny výlučně k vojenským účelům.
2. Rada může na návrh Komise jednomyslným rozhodnutím změnit seznam výrobků, na něž se vztahuje odst. 1 písm. b), vypracovaný dne 15. dubna 1958.

Článek 297

Členské státy vzájemně konzultují společné kroky, které mají zabránit tomu, aby fungování společného trhu bylo dotčeno opatřeními, která by byl některý členský stát nucen učinit v případě vážných vnitřních nepokojů ohrožujících veřejný pořádek, v případě války nebo vážného mezinárodního napětí vytvářejícího nebezpečí války, anebo proto, aby dostal závazkům, jež přijal za účelem udržování míru a mezinárodní bezpečnosti.

Článek 298

Povedou-li opatření přijatá v případech uvedených v člancích 296 a 297 k narušení podmínek hospodářské soutěže na společném trhu, prozkoumá Komise spolu se zúčastněným státem, jak by tato opatření mohla být přizpůsobena pravidlům stanoveným touto smlouvou.

Odchylně od postupu stanoveného v člancích 226 a 227 může Komise nebo kterýkoli členský stát předložit věc přímo Soudnímu dvoru, pokud se domnívá, že jiný členský stát zneužívá oprávnění stanovených v člancích 296 a 297. Soudní dvůr rozhodne v neveřejném zasedání.

Článek 299 ⁽¹⁾

1. Tato smlouva se vztahuje na Belgické království, Českou republiku, Dánské království, Spolkovou republiku Německo, Estonskou republiku, Řeckou republiku, Španělské království, Francouzskou republiku, Irsko, Italskou republiku, Kyperskou republiku, Lotyšskou republiku, Litevskou republiku, Lucemburské velkovévodství, Maďarskou republiku, Republiku Malta, Nizozemské království, Rakouskou republiku, Polskou republiku, Portugalskou republiku, Republiku Slovinsko, Slovenskou republiku, Finskou republiku, Švédské království a Spojené království Velké Británie a Severního Irsku.

2. Ustanovení této smlouvy se vztahují na francouzské zámořské departementy, Azory, Madeiru a Kanárské ostrovy.

Avšak s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci francouzských zámořských departementů, Azor, Madeiry a Kanárských ostrovů, která je prohlubována jejich odlehlostí, ostrovní povahou, malou rozlohou, složitým povrchem a podnebím a hospodářskou závislostí na malém množství produktů, přičemž neměnnost a spolupůsobení těchto faktorů vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj, přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou konkrétní opatření zaměřená zejména na vytvoření podmínek pro uplatnění této smlouvy v těchto regionech, včetně společných politik.

(¹) Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Při přijímání příslušných opatření uvedených ve druhém pododstavci přihlédne Rada k oblastem, jako jsou celní a obchodní politika, daňová politika, svobodná pásma, zemědělská politika a politika rybolovu, podmínky pro zásobování surovinami a základním spotřebním zbožím, státní podpory a podmínky přístupu ke strukturálním fondům a horizontálním programům Společenství.

Rada přijme opatření uvedená ve druhém pododstavci s ohledem na zvláštní charakter a omezení nejvzdálenějších regionů, aniž by narušila integritu a soudržnost právního řádu Společenství, která zahrnuje také vnitřní trh a společné politiky.

3. Na zámořské země a území uvedené v příloze II této smlouvy se vztahuje zvláštní systém přidružení, který je stanoven v části čtvrté této smlouvy.

Tato smlouva se nevztahuje na zámořské země a území, jež udržují zvláštní vztahy se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska a jež nejsou zahrnuty ve výše uvedeném seznamu.

4. Ustanovení této smlouvy se vztahují i na evropská území, za jejichž zahraniční vztahy převzal odpovědnost členský stát.

5. Ustanovení této smlouvy se vztahují na Alandy v souladu s protokolem č. 2 Aktu o podmínkách přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království.

6. Odchylně od předchozích odstavců platí, že:

- a) Tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy.
- b) Tato smlouva se nevztahuje na výsostné oblasti Spojeného království Akrotiri a Dhekelia na Kypru, s výjimkou rozsahu nezbytného k zajištění provedení úpravy stanovené v Protokolu o výsostných oblastech Spojeného království Velké Británie a Severního Irska na Kypru, přiloženého k Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Slovinské republiky a Slovenské republiky k Evropské unii, v souladu s podmínkami stanovenými v uvedeném protokolu.
- c) Ustanovení této smlouvy se vztahují na britské Normanské ostrovy a ostrov Man jen v míře nezbytné pro zajištění použitelnosti pravidel, jež jsou pro tyto ostrovy stanoveny ve Smlouvě o přistoupení nových členských států k Evropskému společenství a k Evropskému společenství pro atomovou energii podepsané dne 22. ledna 1972.

Článek 300

1. Předpokládá-li tato smlouva uzavření dohod mezi Společenstvím a jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, předloží Komise doporučení Radě, která zmocní Komisi zahájit nezbytná jednání. Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbory, které jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu pomáhaly, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout.

Rada při výkonu pravomocí svěřených jí tímto odstavcem rozhoduje kvalifikovanou většinou, s výjimkou případů stanovených v odst. 2 prvním pododstavci, kdy rozhoduje jednomyslně.

2. S výhradou působnosti svěřené v této oblasti Komisi rozhoduje Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou o podpisu, který může být doplněn rozhodnutím o prozatímním uplatňování před vstupem v platnost, jakož i o uzavírání dohod. Rada rozhoduje jednomyslně, dotýká-li se dohoda oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadována jednomyslnost, a v případě dohod uvedených v článku 310.

Odchylně od odstavce 3 se použije stejný postup i pro rozhodování o pozastavení uplatňování dohody nebo pro účely vypracování postojů, které jsou zaujímány jménem Společenství v orgánu vytvořeném dohodou, pokud je tento orgán zmocněn přijímat rozhodnutí s právními účinky, s výjimkou rozhodnutí doplňujících nebo pozměňujících institucionální rámec dané dohody.

Evropský parlament je okamžitě a úplně informován o veškerých rozhodnutích přijatých podle tohoto odstavce, která se týkají prozatímního uplatňování nebo pozastavení platnosti dohod nebo vypracování postoje Společenství v orgánu vytvořeném dohodou.

3. Nejedná-li se o dohody uvedené v čl. 133 odst. 3, uzavírá dohody Rada po konzultaci s Evropským parlamentem, a to i v případech, kdy se dohoda dotýká oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadován postup uvedený v článku 251 nebo v článku 252. Evropský parlament zaujme stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit podle naléhavosti věci. Ne-zaujme-li stanovisko v této lhůtě, může Rada jednat i bez tohoto stanoviska.

Odchylně od předchozího pododstavce se dohody uvedené v článku 310, ostatní dohody, které vytvářejí zavedením postupů spolupráce zvláštní institucionální rámec, dohody mající citelné rozpočtové dopady na Společenství a dohody měnící akt přijatý postupem podle článku 251 uzavírají se souhlasem Evropského parlamentu.

Rada a Evropský parlament se mohou v naléhavých případech dohodnout na lhůtě pro vyslovení tohoto souhlasu.

4. Při uzavírání dohody může Rada zmocnit Komisi, aby odchylně od odstavce 2 jménem Společenství schvalovala její změny, jestliže dohoda stanoví, že se takové změny přijímají zjednodušeným postupem nebo orgánem stanoveným dohodou. Rada může k takovému zmocnění připojit zvláštní podmínky.

5. Zamýšlí-li Rada uzavřít dohodu, která vyžaduje změny této smlouvy, musí být tyto změny nejprve přijaty postupem podle článku 48 Smlouvy o Evropské unii.

6. Evropský parlament, Rada, Komise nebo členský stát si mohou předem vyžádat posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody s ustanoveními této smlouvy. Je-li posudek Soudního dvora odmítavý, může dohoda vstoupit v platnost jen v souladu s článkem 48 Smlouvy o Evropské unii.

7. Dohody uzavřené za podmínek stanovených tímto článkem jsou závazné pro orgány Společenství i pro členské státy.

Článek 301

Předpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 302

Komise je pověřena udržovat veškeré účelné styky s orgány Organizace spojených národů a jejími odbornými organizacemi.

Komise rovněž, je-li to účelné, udržuje styky se všemi mezinárodními organizacemi.

Článek 303

Společenství naváže veškerou účelnou spolupráci s Radou Evropy.

Článek 304

Společenství naváže úzkou součinnost s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj; podrobnosti budou stanoveny vzájemnou dohodou.

Článek 305

1. Ustanovení této smlouvy nemění ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli, zejména pokud jde o práva a povinnosti členských států, pravomoci orgánů tohoto společenství a pravidla stanovená zmíněnou smlouvou pro fungování společného trhu s uhlím a ocelí.

2. Ustanovení této smlouvy nemění ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

Článek 306

Ustanovení této smlouvy nebrání existenci ani naplňování regionálních unií mezi Belgií a Lucemburskem nebo mezi Belgií, Lucemburskem a Nizozemskem, pokud k dosažení cílů těchto unií nedostačuje používání této smlouvy.

Článek 307

Práva a povinnosti vyplývající ze smluv uzavřených před 1. lednem 1958 nebo pro přistupující státy přede dnem jejich přistoupení mezi jedním nebo několika členskými státy na jedné straně a jedním nebo několika třetími zeměmi na straně druhé nejsou touto smlouvou dotčeny.

Pokud jsou uvedené smlouvy neslučitelné s touto smlouvou, použije příslušný členský stát či členské státy všech vhodných prostředků k odstranění zjištěných neslučitelností. V případě potřeby si členské státy poskytnou vzájemnou pomoc k dosažení tohoto cíle a zaujmou případně společný postoj.

Při používání smluv uvedených v prvním pododstavci členské státy přihlížejí k tomu, že výhody poskytované v této smlouvě každým z členských států jsou nedílnou součástí založení Společenství, a jsou proto neoddělitelně spojeny s vytvořením společných orgánů, se svěřením pravomocí těmto orgánům a s poskytováním stejných výhod všemi ostatními členskými státy.

Článek 308

Ukáže-li se, že k dosažení některého z cílů Společenství v rámci společného trhu je nezbytná určitá činnost Společenství, a tato smlouva mu k tomu neposkytuje nezbytné pravomoci, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně vhodná opatření.

Článek 309

1. Pokud bylo rozhodnuto o pozastavení hlasovacích práv zástupce vlády členského státu v souladu s čl. 7 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, jsou tato hlasovací práva pozastavena i podle této smlouvy.

2. Navíc v případě, kdy bylo zjištěno v souladu s čl. 7 odst. 2, že členský stát závažně a trvale porušuje zásady uvedené v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii, může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout o pozastavení určitých práv vyplývajících z uplatňování této smlouvy v dotyčném členském státě. Při tomto rozhodování Rada přihlédne k možným důsledkům takového pozastavení pro práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotyčného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

3. Rada může následně kvalifikovanou většinou rozhodnout o změně nebo zrušení opatření přijatých podle odstavce 2, jestliže se změní situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

4. Při rozhodování podle odstavců 2 a 3 Rada rozhoduje bez přihlédnutí k hlasům zástupce vlády dotyčného členského státu. Odchylně od čl. 205 odst. 2 je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2.

Tohoto odstavce se použije i tehdy, jsou-li hlasovací práva podle odstavce 1 pozastavena. V takových případech je rozhodnutí vyžadující jednomyslnost přijato bez hlasování zástupce vlády dotyčného členského státu.

Článek 310

Společenství může uzavřít s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody o přidružení, které stanoví vzájemná práva a povinnosti, společné postupy a zvláštní řízení.

Článek 311

Protokoly připojené k této smlouvě po vzájemné dohodě členských států tvoří její nedílnou součást.

Článek 312

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 313

Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.

Tato smlouva vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uložení ratifikační listiny tím signatářským státem, který tak učiní jako poslední. Jestliže ji však uloží méně než patnáct dní před počátkem následujícího měsíce, vstupuje smlouva v platnost až prvním dnem druhého měsíce následujícího po tomto uložení.

Článek 314 ⁽¹⁾

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce francouzském, italském, německém a nizozemském, přičemž všechna čtyři znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.

V souladu se smlouvami o přistoupení mají rovněž anglické, české, dánské, estonské, finské, irské, litevské, lotyšské, maďarské, maltské, polské, portugalské, řecké, slovenské, slovinské, španělské a švédské znění této smlouvy stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této smlouvě své podpisy.

V Římě dne dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.

(seznam zplnomocněných zástupců není přetištěn)

⁽¹⁾ Viz dodatek na konci této publikace.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I
SEZNAM
podle článku 32 Smlouvy

Číslo bruselské nomenklatury	Popis zboží
Kapitola 1	Živá zvířata
Kapitola 2	Maso a požitelné droby
Kapitola 3	Ryby, korýši a měkkýši
Kapitola 4	Mléko a mléčné výrobky; ptačí vejce; přírodní med
Kapitola 5	
05.04	Střeva, měchýře a žaludky ze zvířat (jiných než ryb), celé a jejich části
05.15	Produkty živočišného původu jinde neuvedené ani nezahrnuté; mrtvá zvířata kapitol 1 nebo 3, nevhodná k lidské spotřebě
Kapitola 6	Živé rostliny a květinářské produkty
Kapitola 7	Jedlá zelenina, rostliny, kořeny a hlízy
Kapitola 8	Jedlé ovoce; slupky citrusových plodů a melounů
Kapitola 9	Káva, čaj, koření, kromě maté (čísla 09.03)
Kapitola 10	Obiloviny
Kapitola 11	Mlýnské výrobky; slad; škroby; lepek; inulin
Kapitola 12	Olejnata semena a olejnate plody; různá zrna a plody, průmyslové a léčivé rostliny; sláma a píce
Kapitola 13	
ex 13.03	Pektin
Kapitola 15	
15.01	Vepřové sádlo a jiný lisovaný nebo tavený vepřový tuk; lisovaný nebo tavený drůbeží tuk

Číslo Bruselské nomenklatury	Popis zboží
15.02	Hovězí, ovčí nebo kozí lůj, surový nebo tavený, též „premier jus“
15.03	Stearin z vepřového sádla, olein z vepřového sádla, oleostearin a oleomargarin, neemulgované, nesmíchané ani jinak neupravené
15.04	Tuky a oleje z ryb a z mořských savců, též rafinované
15.07	Ztužené rostlinné oleje, tekuté nebo pevné, surové, čištěné nebo rafinované
15.12	Tuky a oleje živočišné nebo rostlinné, hydrogenované, též rafinované, ale jinak neupravené
15.13	Margarin, umělé vepřové sádlo a jiné upravené potravinové tuky
15.17	Zbytky po zpracování živočišných tuků nebo živočišných nebo rostlinných vosků
Kapitola 16	Přípravky z masa, ryb, koryšů nebo měkkýšů
Kapitola 17	
17.01	Řepný a třtinový cukr, v pevném stavu
17.02	Ostatní cukry; cukerné sirupy; umělý med (též smíšený s přírodním medem); karamel
17.03	Melasa, též odbarvená
17.05	Aromatizované nebo barvené cukry, sirupy a melasy (včetně vanilkového cukru nebo vanilínu), vyjma ovocných šťáv s přísadou cukru v jakémkoli poměru
Kapitola 18	
18.01	Kakaové boby, též ve zlomcích, surové nebo pražené
18.02	Kakaové skořápky, slupky a ostatní kakaové odpady

Číslo bruselské nomenklatury	Popis zboží
Kapitola 20	Přípravky ze zeleniny, poživatelých rostlin, ovoce nebo z jiných rostlin nebo částí rostlin
Kapitola 22	
22.04	Hroznový mošt částečně zkvašený nebo hroznový mošt, jehož kvašení bylo zastaveno jinak než přidáním alkoholu
22.05	Víno z čerstvých hroznů; hroznový mošt z čerstvých hroznů, jehož kvašení bylo zastaveno přidáním alkoholu
22.07	Ostatní kvašené nápoje (jablečné, hruškové, medovina)
ex 22.08 ex 22.09	Ethylalkohol denaturovaný či nedenaturovaný, o jakémkoli obsahu alkoholu, získávaný ze zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy, vyjma destilátů, likérů a jiných lihových nápojů a složených lihových přípravků (tzv. koncentrované extrakty) pro výrobu alkoholických nápojů
22.10	Stolní ocet a jeho náhražky
Kapitola 23	Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu; připravené krmivo
Kapitola 24	
24.01	Nezpracovaný tabák, tabákový odpad
Kapitola 45	
45.01	Surový přírodní korek, korkový odpad; granulovaný nebo na prach rozemletý
Kapitola 54	
54.01	Len surový, máčený, třený, vochlovaný nebo jinak zpracovaný, avšak, nespředený, koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)
Kapitola 57	
57.01	Pravé konopí (<i>Cannabis sativa</i>) surové, máčené, třené, vochlované nebo jinak zpracované, avšak nespředené, koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)

PŘÍLOHA II
ZÁMOŘSKÉ ZEMĚ A ÚZEMÍ,
NA NĚŽ SE VZTAHUJE ČÁST ČTVRTÁ SMLOUVY

- Grónsko,
- Nová Kaledonie a závislá území,
- Francouzská Polynésie,
- Francouzská jižní a antarktická území,
- ostrovy Wallis a Futuna,
- Mayotte,
- Saint-Pierre a Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemské Antily:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kajmanské ostrovy,
- Falklandy,
- Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Svatá Helena a závislá území,
- Britské území v Antarktidě,
- Britské indickooceánské území,
- Turks a Caicos,
- Britské Panenské ostrovy,
- Bermudy.

B. PROTOKOLY PŘIPOJENÉ KE SMLOUVĚ
O EVROPSKÉ UNII A KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ
EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Protokol (č. 2)

**o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie
(1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že dohody podepsané některými členskými státy Evropské unie dne 14. června 1985 a dne 19. června 1990 v Schengenu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, na ně navazující dohody a na jejich základě přijaté předpisy mají za cíl prohloubit evropskou integraci a zejména umožnit Evropské unii rychleji se vyvinout v prostor svobody, bezpečnosti a práva,

PŘEJÍCE SI začlenit shora uvedené dohody a předpisy do rámce Evropské unie,

POTVRZUJÍCE, že ustanovení schengenského *acquis* jsou použitelná jen v té míře, v jaké jsou slučitelná s právem Evropské unie a Společenství,

BEROUCE V ÚVAHU zvláštní postavení Dánska,

BEROUCE V ÚVAHU to, že Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska nejsou smluvními stranami uvedených dohod a že je nepodepsaly; že je však třeba těmto členským státům umožnit, aby část ustanovení nebo všechna ustanovení těchto dohod převzaly,

UZNÁVAJÍCE, že je proto nutné využít ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství o užší spolupráci mezi některými členskými státy a to, že tato ustanovení mohou být použita pouze jako poslední možnost,

BEROUCE V ÚVAHU to, že je třeba zachovat zvláštní vztah s Islandskou republikou a Norským královstvím poté, co oba tyto státy potvrdily v dohodě podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku svůj úmysl považovat výše uvedená ustanovení pro sebe za závazná,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království, Rakouská republika, Portugalská republika, Finská republika a Švédské království jakožto signatáři schengenských dohod jsou zmocněni mezi sebou navázat užší spolupráci v rámci těchto dohod a souvisejících ustanovení, uvedených v příloze k tomuto protokolu (dále jen „schengenské *acquis*“). Tato spolupráce se uskutečňuje v institucionálním a právním rámci Evropské unie, při dodržování příslušných ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 2

1. Ode dne vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost je schengenské *acquis*, včetně rozhodnutí výkonného výboru zřízeného na základě schengenských dohod, která byla vydána před zmíněným dnem, okamžitě použitelné pro třináct členských států uvedených v článku 1, aniž je dotčen odstavec 2 tohoto článku. Od tohoto dne nahrazuje Rada zmíněný výkonný výbor.

Rada jednomyslným rozhodnutím svých členů uvedených v článku 1 přijímá veškerá opatření nezbytná k provedení tohoto odstavce. Rada podle příslušných ustanovení smluv jednomyslným rozhodnutím určí právní základ všech ustanovení a rozhodnutí, která tvoří schengenské *acquis*.

Ve vztahu k těmto ustanovením a rozhodnutím a v souladu s výše uvedeným určením vykonává Soudní dvůr Evropských společenství své pravomoci, které mu svěřují příslušná ustanovení smluv. Soudní dvůr nemá v žádném případě pravomoci ve vztahu k opatřením nebo rozhodnutím, která se týkají zachování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

Dokud nejsou přijata výše uvedená opatření a aniž je dotčen čl. 5 odst. 2, považují se ustanovení a rozhodnutí, která tvoří schengenské *acquis*, za právní akty na základě hlavy VI Smlouvy o Evropské unii.

2. Odstavec 1 se vztahuje na členské státy, které podepsaly protokoly o přístupu k schengenskému *acquis*, vždy ode dne, který je stanoven jednomyslným rozhodnutím členů Rady uvedených v článku 1, ledaže podmínky pro přístup kteréhokoli z těchto států k schengenskému *acquis* jsou splněny již před vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost.

Článek 3

V návaznosti na určení podle čl. 2 odst. 1 druhého pododstavce si Dánsko ohledně těch částí schengenského *acquis*, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava IV Smlouvy o založení Evropského společenství, zachová vůči ostatním smluvním stranám schengenských dohod stejná práva a povinnosti jako před tímto určením.

Pokud jde o ty části schengenského *acquis*, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava VI Smlouvy o Evropské unii, bude mít Dánsko i nadále stejná práva a povinnosti jako ostatní signatářské státy schengenských dohod.

Článek 4

Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska, které nejsou schengenským *acquis* vázány, mohou kdykoli požádat, aby se na ně vztahovala některá nebo veškerá ustanovení tohoto *acquis*.

Rada o takové žádosti rozhoduje jednomyslností svých členů uvedených v článku 1 a zástupce vlády dotyčného státu.

Článek 5

1. Návrhy a podněty vyplývající ze schengenského *acquis* podléhají příslušným ustanovením smluv.

Pokud Irsko nebo Spojené království anebo obě země v přiměřené lhůtě písemně neoznámí předsedovi Rady, že se chtějí účastnit, považuje se v této souvislosti zmocnění podle článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo podle článku 40 Smlouvy o Evropské unii za udělené členským státům uvedeným v článku 1 a rovněž Irsku nebo Spojenému království, hodlá-li se některá z těchto zemí účastnit spolupráce v dotyčných oblastech.

2. Příslušná ustanovení smluv podle odst. 1 prvního pododstavce se použijí také tehdy, pokud Rada nepřijala opatření uvedená v čl. 2 odst. 1 druhém pododstavci.

Článek 6

Islandská republika a Norské království se na základě dohody podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku přidružují k provádění schengenského *acquis* a k jeho dalšímu rozvoji. Příslušné postupy budou stanoveny v dohodě, kterou s těmito státy uzavře Rada rozhodující jednomyslností členských států uvedených v článku 1. Součástí této dohody jsou ustanovení o příspěvku Islandu a Norska na finanční důsledky provádění tohoto protokolu.

Rada uzavře jednomyslným rozhodnutím s Islandem a Norskem zvláštní dohodu, kterou se mezi Irskem a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na jedné straně a Islandem a Norskem na straně druhé stanoví práva a povinnosti v oblastech, ve kterých pro tyto státy platí schengenské *acquis*.

Článek 7

Rada upraví kvalifikovanou většinou podrobnosti začlenění schengenského sekretariátu do generálního sekretariátu Rady.

Článek 8

Při jednání o přijímání nových členských států do Evropské unie platí schengenské *acquis* a další opatření, která v jeho rámci přijaly orgány, za *acquis*, které musí všichni kandidáti na přijetí převzít v plném rozsahu.

PŘÍLOHA

SCHENGENSKÉ ACQUIS

1. Dohoda podepsaná dne 14. června 1985 v Schengenu mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.
 2. Úmluva podepsaná dne 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím a Nizozemským královstvím k provedení dohody podepsané dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích s příslušným závěrečným aktem a společnými prohlášeními.
 3. Protokoly a dohody o přistoupení k dohodě z roku 1985 a prováděcí dohodě z roku 1990, které byly uzavřeny s Itálií (podepsané dne 27. listopadu 1990 v Paříži), Španělskem a Portugalskem (podepsané dne 25. června 1991 v Bonnu), Řeckem (podepsané dne 6. listopadu 1992 v Madridu), Rakouskem (podepsané dne 28. dubna 1995 v Bruselu) a Dánskem, Finskem a Švédskem (podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku) s příslušnými závěrečnými akty a prohlášeními.
 4. Rozhodnutí a prohlášení výkonného výboru zřízeného prováděcí dohodou z roku 1990 a akty k provedení dohody, které byly vydány orgány, na něž výkonný výbor přenesl své rozhodovací pravomoci.
-

Protokol (č. 3)

**o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení
Evropského společenství na Spojené království a Irsko (1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,

S OHLEDEM na to, že mezi Spojeným královstvím a Irskem existuje mnoho let zvláštní úprava cestování,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

Článek 1

Bez ohledu na článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství, jakékoli jiné ustanovení této smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii, jakékoli opatření vydané v rámci těchto smluv nebo jakoukoli mezinárodní dohodu uzavřenou Společenstvím nebo Společenstvím a členskými státy s jednou nebo několika třetími zeměmi je Spojené království oprávněno provádět na svých hranicích s jinými členskými státy kontroly osob, které chtějí vstoupit do Spojeného království, pokud to považují za nezbytné:

- a) k ověření práva na vstup do Spojeného království občanů států, které jsou stranami Dohody o evropském hospodářském prostoru, a osob na nich závislých, které požívají práv udělených právem Společenství, jakož i občanů jiných států, jimž taková práva náleží podle dohody, kterou je Spojené království vázáno, a
- b) k rozhodnutí, zda jiným osobám povolení ke vstupu do Spojeného království bude vydáno či nikoli.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se v žádném případě nedotýkají práva Spojeného království takové kontroly zavést a provádět. Uvádí-li se v tomto článku Spojené království, rozumí se tím i území, za jejichž zahraniční vztahy převzalo odpovědnost Spojené království.

Článek 2

Spojené království a Irsko mohou i nadále mezi sebou upravovat pohyb osob mezi svými územími („společný prostor cestování“), pokud práva osob uvedených v čl. 1 prvním pododstavci písm. a) tohoto protokolu zůstanou v plném rozsahu zachována. Článek 1 tohoto protokolu tudíž platí, pokud je zachována tato úprava, za stejných podmínek a předpokladů jako pro Spojené království též pro Irsko. Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se této úpravy nedotýkají.

Článek 3

Ostatní členské státy jsou oprávněny na svých hranicích nebo na všech místech, kde je možno vstoupit na jejich území, provádět kontroly osob, které chtějí vstoupit na jejich území ze Spojeného království nebo z území, za jejichž zahraniční vztahy převzalo odpovědnost Spojené království, pro tytéž účely, jaké jsou uvedeny v článku 1 tohoto protokolu, nebo z Irska, pokud článek 1 tohoto protokolu platí pro Irsko.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se nedotýkají práv ostatních členských států takové kontroly zavést a provádět.

Protokol (č. 4)
o postavení Spojeného království a Irska (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,

S OHLEDEM na Protokol o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství na Spojené království a Irsko,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

Článek 1

S výhradou článku 3 se Spojené království a Irsko nepodílejí na přijímání opatření Rady, která jsou navrhována podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupců vlád Spojeného království a Irska.

Článek 2

Na základě článku 1 a s výhradou článků 3, 4 a 6 nejsou ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření vydaná podle uvedené hlavy, ustanovení mezinárodních smluv, které budou uzavřeny Společenstvím podle zmíněné hlavy, a rozhodnutí Soudního dvora, kterými jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, závazná nebo použitelná pro Spojené království nebo Irsko; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají pravomocí, práv a povinností těchto států; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se v žádném případě nedotýkají *acquis communautaire*, ani nejsou součástí práva Společenství vztahujícího se na Spojené království a Irsko.

Článek 3

1. Spojené království nebo Irsko mohou předsedovi Rady do tří měsíců po předložení návrhu nebo podnětu podle hlavy IV Smlouvy o Evropském společenství písemně oznámit, že se chtějí účastnit přijímání a používání navrženého opatření, což je jim na základě tohoto oznámení

povoleno. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2.

K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou člena, který takové oznámení neučinil. Opatření přijaté podle tohoto odstavce je závazné pro všechny členské státy, které se účastnily jeho přijímání.

2. Nemůže-li být opatření podle odstavce 1 přijato v přiměřené době s účastí Spojeného království či Irska, může Rada přijmout dané opatření podle článku 1 bez účasti Spojeného království nebo Irska. V tomto případě se použije článek 2.

Článek 4

Spojené království nebo Irsko mohou kdykoli poté, co Rada přijme opatření podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, Radě a Komisi oznámit, že si přejí toto opatření přijmout. V tomto případě se přiměřeně použije postup podle čl. 11 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 5

Členský stát, který není vázán opatřením přijatým podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, nenese, kromě správních výdajů orgánů, finanční důsledky tohoto opatření.

Článek 6

V případech, kdy jsou Spojené království nebo Irsko podle tohoto protokolu vázány opatřením přijatým Radou podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, platí ohledně tohoto opatření pro dotyčný stát příslušná ustanovení uvedené Smlouvy, včetně článku 68.

Článek 7

Články 3 a 4 se nedotýkají Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie.

Článek 8

Irsko může předsedovi Rady písemně oznámit, že si již nepřeje, aby se na ně tento protokol vztahoval. V takovém případě platí pro Irsko běžná ustanovení Smlouvy.

Protokol (č. 5)
o postavení Dánska (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

MAJÍCE NA PAMĚTI rozhodnutí hlav států a předsedů vlád, zasedajících v Evropské radě v Edinburghu dne 12. prosince 1992, o určitých Dánskem vznesených problémech týkajících se Smlouvy o Evropské unii,

VĚDOMY SI postoje Dánska k občanství Unie, hospodářské a měnové unii, obranné politice, jakož i k oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zakotveného v rozhodnutí z Edinburghu,

BEROUCE V ÚVAHU článek 3 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

ČÁST I

Článek 1

Dánsko se neúčastní přijímání opatření Rady navrhovaných podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupce vlády Dánska.

Článek 2

Ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření přijatá podle zmíněné hlavy, ustanovení mezinárodních smluv uzavřených Společenstvím podle zmíněné hlavy, jakož i rozhodnutí Soudního dvora, kterými jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, nejsou pro Dánsko závazná nebo použitelná; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se v žádném případě nedotýkají pravomocí, práv a povinností Dánska; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají *acquis communautaire*, ani nejsou součástí práva Společenství vztahujícího se na Dánsko.

Článek 3

Kromě správních výdajů orgánů nenese Dánsko finanční důsledky opatření podle článku 1.

Článek 4

Články 1, 2 a 3 se nepoužijí na opatření k určení těch třetích zemí, jejichž státní příslušníci při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum, a na opatření o jednotném vzoru víz.

Článek 5

1. Do šesti měsíců poté, co Rada přijala návrh nebo podnět k doplnění schengenského *acquis* podle ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, se Dánsko rozhodne, zda toto rozhodnutí Rady provede ve svém vnitrostátním právu. Přijme-li takové rozhodnutí, zakládá povinnost podle mezinárodního práva mezi Dánskem a ostatními státy uvedenými v článku 1 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie a vůči Irsku nebo Spojenému království v případě, že se tyto členské státy účastní dotyčných oblastí spolupráce.

2. Rozhodne-li se Dánsko, že rozhodnutí Rady podle odstavce 1 neprovede, zváží ostatní členské státy uvedené v článku 1 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie, jaká vhodná opatření mají být učiněna.

ČÁST II

Článek 6

Pokud jde o opatření přijatá Radou v oblasti čl. 13 odst. 1 a článku 17 Smlouvy o Evropské unii, neúčastní se Dánsko vypracovávání a provádění těch rozhodnutí a činností Unie, které mají vliv na obranu; ta však nebudou bránit členským státům v rozvíjení užší spolupráce v této oblasti. Dánsko se proto neúčastní přijímání těchto opatření. Dánsko není povinno přispívat na financování operativních výdajů, které z těchto opatření vyplývají.

ČÁST III

Článek 7

Dánsko může ostatním členským státům kdykoli v souladu se svými ústavními předpisy oznámit, že si již nepřeje zcela nebo zčásti tohoto protokolu využívat. V takovém případě bude uplatňovat Dánsko v plném rozsahu veškerá opatření přijatá v rámci Evropské unie, která jsou v té době účinná.

C. PROTOKOLY PŘIPOJENÉ KE SMLouvĚ
O EVROPSKÉ UNII, KE SMLouvĚ O ZALOŽENÍ
EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ A KE SMLouvĚ
O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO
ATOMOVOU ENERGIÍ

Protokol (č. 6)

o statutu Soudního dvora (2001)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit statut Soudního dvora podle článku 245 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 160 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii:

Článek 1

Soudní dvůr je zřízen a vykonává své funkce v souladu s ustanoveními Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU), Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouvy o ES) a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Smlouva o ESAE) a tohoto statutu.

HLAVA I

POSTAVENÍ SOUDCŮ A GENERÁLNÍCH ADVOKÁTŮ

Článek 2

Každý soudce je povinen před nastoupením do své funkce složit na veřejném zasedání přísahu, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 3

Soudci jsou vyňati z pravomoci soudů. Pokud jde o úkony spojené s výkonem jejich funkce, včetně ústních a písemných projevů, jsou vyňati z pravomoci soudů i po skončení svých funkcí.

Soudní dvůr je může rozhodnutím přijatým v plénu této imunity zbavit.

Je-li po zbavení imunity zahájeno proti některému soudci trestní řízení, může být tento soudce v každém členském státě postaven pouze před takový soud, který je příslušný k trestnímu řízení proti soudcům nejvyšších soudních instancí v tomto členském státě.

Články 12 až 15 a článek 18 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství se vztahují na soudce, generální advokáty, vedoucího soudní kanceláře a pomocné zpravodaje Soudního dvora, aniž jsou dotčena ustanovení týkající se imunity soudců, která jsou uvedena v předchozích pododstavcích.

Článek 4

Soudci nesmí vykonávat žádnou politickou nebo správní funkci.

Neudělí-li Rada mimořádně výjimku z tohoto pravidla, nesmějí během funkčního období vykonávat žádnou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

Při svém nástupu se slavnostně zavazují během výkonu své funkce i po jejím skončení zachovávat povinnosti vyplývající z jejich funkce, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po tomto skončení funkce.

V případě pochybnosti rozhoduje Soudní dvůr.

Článek 5

Funkce soudce zaniká kromě pravidelných obměn a smrti odstoupením.

V případě odstoupení soudce se dopis o odstoupení zasílá předsedovi Soudního dvora s tím, aby jej předložil předsedovi Rady. Jeho uvědoměním se místo uvolňuje.

Mimo případy, na které se použije článek 6, zastává každý soudce svou funkci, dokud se jí neujme jeho nástupce.

Článek 6

Soudce může být zbaven funkce nebo mu může být odňat nárok na důchod nebo jej nahrazující požitky pouze tehdy, nesplňuje-li nadále podle jednomyslného názoru soudců a generálních advokátů Soudního dvora požadované podmínky nebo neplní-li nadále povinnosti vyplývající ze své funkce. Dotyčný soudce se těchto jednání neúčastní.

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora sdělí rozhodnutí Soudního dvora předsedům Evropského parlamentu a Komise a oznámí je předsedovi Rady.

V případě rozhodnutí o zbavení některého soudce jeho funkce se místo uvolňuje oznámením tohoto rozhodnutí předsedovi Rady.

Článek 7

Skončí-li výkon funkce soudce před uplynutím jeho funkčního období, je nahrazen na zbývající část funkčního období.

Článek 8

Články 2 až 7 se vztahují i na generální advokáty.

HLAVA II

ORGANIZACE

Článek 9 ⁽¹⁾

Částečná obměna soudců, k níž dochází každé tři roky, se střídavě týká třinácti a dvanácti soudců.

Částečná obměna generálních advokátů, k níž dochází každé tři roky, se týká vždy čtyř generálních advokátů.

Článek 10

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora skládá před Soudním dvorem přísahu, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 11

Soudní dvůr zajistí zastupování vedoucího soudní kanceláře v případě překážky na jeho straně.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Článek 12

Soudnímu dvoru jsou přiděleni úředníci a jiní zaměstnanci, aby zajistili jeho chod. Jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora pod dohledem předsedy.

Článek 13

Na návrh Soudního dvora může Rada jednomyslně rozhodnout o jmenování pomocných zpravodajů a upravit jejich postavení. Pomocní zpravodajové mohou být za podmínek stanovených jednacím řádem povoláni k účasti na přípravném šetření k věcem předloženým Soudnímu dvoru a ke spolupráci se soudcem zpravodajem.

Pomocné zpravodaje jmenuje Rada z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a mají požadovanou právní kvalifikaci. Před Soudním dvorem skládají přísahu, že budou svou funkci vykonávat zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že budou zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 14

Soudci, generální advokáti a vedoucí soudní kanceláře musí mít bydliště v místě sídla Soudního dvora.

Článek 15

Soudní dvůr vykonává svou činnost nepřetržitě. Trvání soudních prázdnin stanoví Soudní dvůr s ohledem na své úřední potřeby.

Článek 16

Soudní dvůr zřizuje senáty složené ze tří a pěti soudců. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.

Velký senát je složen z třinácti soudců. Předsedá mu předseda Soudního dvora. Členy velkého senátu jsou rovněž předsedové senátů složených z pěti soudců a jiní soudci určení za podmínek stanovených jednacím řádem.

Soudní dvůr zasedá ve velkém senátu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je účastníkem řízení.

Soudní dvůr zasedá v plénu při řízení na základě čl. 195 odst. 2, čl. 213 odst. 2, článku 216 nebo čl. 247 odst. 7 Smlouvy o ES anebo čl. 107d odst. 2, čl. 126 odst. 2, článku 129 nebo čl. 160b odst. 7 Smlouvy o ESAE.

Navíc může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout, že věc bude předložena plénu, má-li za to, že věc, kterou se zabývá, má mimořádný význam.

Článek 17

Soudní dvůr může platně rozhodovat jen v lichém počtu soudců.

Rozhodnutí senátů složených ze tří nebo pěti soudců jsou platná, pouze pokud jsou přijata třemi soudci.

Rozhodnutí velkého senátu jsou platná, pouze pokud je přítomno devět soudců.

Rozhodnutí pléna Soudního dvora jsou platná, pouze pokud je přítomno patnáct soudců.

V případě překážky na straně jednoho soudce senátu může být za podmínek stanovených jednacím řádem povolán soudce, který je členem jiného senátu.

Článek 18

Soudci a generální advokáti se nemohou účastnit rozhodování v žádné věci, ve které dříve vystupovali jako zmocněnci, poradci nebo advokáti některého z účastníků řízení nebo o níž byli povoláni rozhodnout jako členové soudu či vyšetřovací komise nebo v jakémkoli jiném postavení.

Jestliže má soudce nebo generální advokát ze zvláštního důvodu za to, že se nemůže účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, sdělí to předsedovi. V případě, že se předseda domnívá, že se některý soudce nebo generální advokát nemá ze zvláštního důvodu účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, upozorní na to dotyčného.

V případě obtíží při použití tohoto článku rozhoduje Soudní dvůr.

Účastník řízení se nemůže dovolávat státní příslušnosti soudce nebo skutečnosti, že soudce jeho státní příslušnosti není členem Soudního dvora nebo některého senátu, za tím účelem, aby žádal změnu složení Soudního dvora nebo některého senátu.

HLAVA III

ŘÍZENÍ

Článek 19

Členské státy a orgány Společenství zastupuje před Soudním dvorem zmocněnec jmenovaný pro každou jednotlivou věc; zmocněnci může být nápomocen poradce nebo advokát.

Stejným způsobem jsou zastupovány státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě.

Jiní účastníci řízení musí být zastoupeni advokátem.

Zastupovat některého účastníka řízení před Soudním dvorem nebo mu být nápomocen může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru.

Zmocněnci, poradci a advokáti vystupující před Soudním dvorem požívají práv a záruk nezbytných k nezávislému výkonu svých funkcí za podmínek, které určí jednací řád.

Soudní dvůr má vůči poradcům a advokátům, kteří před ním vystupují, pravomoci obvykle přiznávané soudům, a to za podmínek, které určí jednací řád.

Vysokoškolští učitelé, kteří jsou státními příslušníky členských států, jejichž právní řád jim přiznává právo vystupovat před soudy, požívají u Soudního dvora práv, která tento článek přiznává advokátům.

Článek 20

Řízení před Soudním dvorem má dvě části: písemnou a ústní.

Písemná část řízení zahrnuje doručení žalob, spisů účastníků řízení žalobních odpovědí a vyjádření a případně replik, jakož i veškerých podpurných písemností a dokumentů nebo jejich ověřených opisů účastníkům řízení a orgánům Společenství, jejichž rozhodnutí jsou předmětem sporu.

Doručení zajistí vedoucí soudní kanceláře v pořadí a ve lhůtách stanovených jednacím řádem.

Ústní část řízení zahrnuje přednesení zprávy soudce zpravodaje, slyšení zmocněnců, poradců a advokátů, jakož i stanoviska generálního advokáta a podle potřeby i vylisluhu svědků a znalců.

Má-li Soudní dvůr za to, že věc neobsahuje žádnou novou právní otázku, může po vylisluhu generálního advokáta rozhodnout, že věc bude projednána bez stanoviska generálního advokáta.

Článek 21

Žaloba k Soudnímu dvoru se podává prostřednictvím vedoucího soudní kanceláře. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo žalobce, postavení podepsaného, označení strany nebo stran, proti nimž žaloba směřuje, předmět sporu, návrhové žádání a stručný popis žalobních důvodů.

K žalobě musí být v případě potřeby připojen akt, jehož zrušení se požaduje, nebo v případě uvedeném v článku 232 Smlouvy o ES a v článku 148 Smlouvy o ESAE doklad o datu výzvy zmíněné v tomto článku. Jestliže tyto písemnosti nebyly k žalobě připojeny, vyzve vedoucí soudní kanceláře žalobce, aby jej v přiměřené lhůtě dodal, přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby.

Článek 22

V případech podle článku 18 Smlouvy o ESAE se opravný prostředek podává k Soudnímu dvoru prostřednictvím vedoucího soudní kanceláře. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo návrhovatele, postavení podepsaného, označení rozhodnutí, proti němuž se opravný prostředek podává, označení účastníků řízení, předmět sporu, návrhové žádání a stručný popis žalobních důvodů.

K odvolání musí být připojen ověřený opis napadeného rozhodnutí rozhodčího výboru.

Zamítne-li Soudní dvůr odvolání, nabývá rozhodnutí rozhodčího výboru právní moci.

Zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí rozhodčího výboru, může být řízení před rozhodčím výborem na návrh některého z účastníků řízení znovu zahájeno. Rozhodčí výbor je přitom vázán právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí Soudního dvora.

Článek 23

V případech uvedených v čl. 35 odst. 1 Smlouvy o EU, v článku 234 Smlouvy o ES a v článku 150 Smlouvy o ESAE doručí příslušný vnitrostátní soud Soudnímu dvoru své rozhodnutí, jímž bylo řízení přerušeno a věc předložena Soudnímu dvoru. Toto rozhodnutí pak oznámí vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora účastníkům řízení, členským státům a Komisi, jakož i Radě nebo Evropské centrální bance, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu některé z nich, a Radě nebo Evropskému parlamentu, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu, který společně přijaly.

Do dvou měsíců od tohoto oznámení mají účastníci řízení, členské státy, Komise a podle okolností i Evropský parlament, Rada a Evropská centrální banka právo předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

V případech uvedených v článku 234 Smlouvy o ES oznámí vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora rozhodnutí vnitrostátního soudu státům, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolnímu úřadu ESVO uvedenému ve zmíněné dohodě, a které mohou do dvou měsíců od tohoto oznámení, jedná-li se o některou z oblastí působnosti zmíněné dohody, předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

Pokud dohoda týkající se určité oblasti uzavřená mezi Radou a jedním nebo více třetími státy stanoví, že tyto státy mají právo předkládat spisy účastníků řízení nebo vyjádření, pokud soud členského státu požádá Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce spadající do oblasti působnosti dohody, je rozhodnutí vnitrostátního soudu obsahující uvedenou otázku také oznámeno dotyčným třetím státům, které mohou do dvou měsíců od tohoto oznámení předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

Článek 24

Soudní dvůr může vyzvat účastníky řízení, aby předložili veškeré dokumenty a poskytli veškeré informace, které pokládá za žádoucí. V případě odmítnutí to Soudní dvůr vezme na vědomí.

Soudní dvůr může rovněž požádat členské státy a orgány Společenství, které nejsou účastníky řízení, o veškeré údaje, jež považuje za nezbytné pro účely řízení.

Článek 25

Soudní dvůr může kdykoli pověřit kteroukoli osobu, sdružení osob, úřad, výbor nebo orgán podle své volby vypracováním odborného posudku.

Článek 26

Výslech svědků se provádí za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 27

Vůči svědkům, kteří odpírají plnit svědeckou povinnost, vykonává Soudní dvůr pravomoci soudům obvykle přiznávané a může ukládat peněžité tresty za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 28

Svědci a znalci mohou být vyslechnuti pod přísahou ve formě, kterou stanoví jednací řád, anebo způsobem, který stanoví právní řád domovského státu svědka nebo znalce.

Článek 29

Soudní dvůr může přikázat, aby byl svědek nebo znalec vyslechnut soudním orgánem v místě svého bydliště.

Tento příkaz se zašle k provedení příslušnému soudnímu orgánu způsobem, který stanoví jednací řád. Písemnosti, které byly získány na základě tohoto dožádání, se vracejí Soudnímu dvoru stejným způsobem.

Soudní dvůr nese náklady, pokud je případně nepřeneseno na účastníky řízení.

Článek 30

Každý členský stát posuzuje porušení přísahy svědky nebo znalci jako obdobný trestný čin spáchaný před svým vnitrostátním soudem v občanskoprávním řízení. Na základě oznámení Soudního dvora stíhá pachatele tohoto činu před příslušným vnitrostátním soudem.

Článek 31

Jednání je veřejné, nerozhodne-li Soudní dvůr z vážných důvodů z úřední povinnosti nebo na návrh účastníků řízení jinak.

Článek 32

V průběhu jednání může Soudní dvůr vyslýchat znalce, svědky i samotné účastníky řízení. Účastníci řízení však před ním mohou vystupovat pouze prostřednictvím svých zástupců.

Článek 33

O každém jednání se sepisuje protokol, který podepisují předseda a vedoucí soudní kanceláře.

Článek 34

Pořad jednání stanoví předseda.

Článek 35

Porady Soudního dvora jsou a zůstanou tajné.

Článek 36

Rozsudky musí být odůvodněny. Uvádějí se v nich jména soudců, kteří se účastnili rozhodování.

Článek 37

Rozsudky podepisují předseda a vedoucí soudní kanceláře. Vyhláší se na veřejném zasedání.

Článek 38

Soudní dvůr rozhoduje o nákladech řízení.

Článek 39

Předseda Soudního dvora může ve zkráceném řízení, které se v nezbytném rozsahu může odchýlovat od určitých pravidel obsažených v tomto statutu a které bude upraveno jednacím řádem, rozhodnout o návrzích na odklad provádění nebo vykonatelnosti napadeného aktu podle článku 242 Smlouvy o ES nebo podle článku 157 Smlouvy o ESAE, na nařízení předběžných opatření podle článku 243 Smlouvy o ES nebo podle článku 158 Smlouvy o ESAE nebo na zastavení výkonu rozhodnutí podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE.

V případě překážky na straně předsedy jej zastoupí jiný soudce za podmínek stanovených jednacím řádem.

Rozhodnutí vydané předsedou nebo jeho zástupcem má pouze předběžnou povahu a nepředjímá rozhodnutí Soudního dvora ve věci samé.

Článek 40

Členské státy a orgány Společenství mohou ve sporech předložených Soudnímu dvoru vstoupit do řízení.

Totéž právo má každá jiná osoba, která prokáže zájem na rozhodnutí sporu předloženého Soudnímu dvoru s výjimkou sporů mezi členskými státy, sporů mezi orgány Společenství nebo sporů mezi členskými státy a orgány Společenství.

Aniž je dotčen druhý pododstavec, mohou státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a které nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě, vstoupit do řízení ve sporech týkajících se některé oblasti působnosti zmíněné dohody.

Návrhová žádání obsažená v návrhu na vstup do řízení se omezí na podporu návrhového žádání jednoho z hlavních účastníků řízení.

Článek 41

Jestliže žalovaný nepodá písemné návrhové žádání, ačkoli byl řádně vyrozuměn, bude proti němu vydán rozsudek pro zmeškání. Proti rozsudku se lze odvolat ve lhůtě jednoho měsíce po jeho oznámení. Nerozhodne-li Soudní dvůr jinak, nemá odvolání odkladný účinek na výkon rozsudku pro zmeškání.

Článek 42

Členské státy, orgány Společenství a ostatní fyzické nebo právnické osoby mohou v případech a za podmínek, které budou stanoveny jednacím řádem, vznést námitky třetí osoby proti rozsudkům, jestliže se tyto rozsudky týkají jejich práv a jestliže byly vydány bez jejich účasti.

Článek 43

V případě pochybností o smyslu a dosahu některého rozsudku je Soudní dvůr příslušný podat jeho výklad na žádost kteréhokoli účastníka řízení nebo orgánu Společenství, jestliže prokáží, že mají na věci oprávněný zájem.

Článek 44

Obnovu řízení lze u Soudního dvora žádat jen z toho důvodu, že byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti, které před vynesemím rozsudku nebyly známy Soudnímu dvoru ani účastníku řízení, který o obnovu žádá.

Obnovené řízení se zahajuje rozhodnutím Soudního dvora, které výslovně uvádí existenci nové skutečnosti, přiznává jí význam odůvodňující obnovení řízení a prohlašuje proto žádost za přípustnou.

Žádost o obnovu řízení není přípustná po uplynutí lhůty deseti let od vydání rozsudku.

Článek 45

Jednací řád stanoví prodloužení procesních lhůt z důvodu vzdálenosti.

Zánik nároku pro zmeškání lhůty nelze namítat, jestliže dotyčná strana prokáže působení náhody nebo vyšší moci.

Článek 46

Nároky vůči Společenství z mimosmluvní odpovědnosti se promlčují za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají. Promlčení se přerušuje buď podáním žaloby u Soudního dvora, nebo předběžnou žádostí, kterou poškozený předloží příslušnému orgánu Společenství. V naposledy uvedeném případě musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců stanovené v článku 230 Smlouvy o ES a v článku 146 Smlouvy o ESAE; podle okolností se použije čl. 232 druhý pododstavec Smlouvy o ES a čl. 148 druhý pododstavec Smlouvy o ESAE.

HLAVA IV

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 47

Články 2 až 8, články 14 a 15, čl. 17 první, druhý, čtvrtý a pátý pododstavec a článek 18 se použijí na Soud a jeho členy. Přísaha uvedená v článku 2 se skládá před Soudním dvorem a rozhodnutí uvedená v člancích 3, 4 a 6 přijme Soudní dvůr po konzultaci se Soudem.

Ustanovení čl. 3 čtvrtého pododstavce a článků 10, 11 a 14 se přiměřeně použijí pro vedoucího soudní kanceláře Soudu.

Článek 48 ⁽¹⁾

Soud prvního stupně se skládá z dvaceti pěti soudců.

Článek 49

Členové Soudu mohou být povoláni, aby plnili úkoly generálního advokáta.

Úlohou generálního advokáta je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska v některých věcech předložených Soudu a být mu tím nápomocen při plnění jeho poslání.

Kritéria pro výběr těchto věcí a postup povolávání generálních advokátů stanoví jednací řád Soudu.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Člen povoláný k výkonu funkce generálního advokáta v určité věci se nesmí účastnit rozhodování v téže věci.

Článek 50

Soud zasedá v senátech o třech nebo pěti soudcích. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.

Složení senátů a přidělování věcí jednotlivým senátům určí jednací řád. Ve věcech vymezených jednacím řádem může Soud zasedat v plénu nebo jako samosoudce.

Jednací řád může rovněž stanovit, ve kterých věcech a za jakých podmínek Soud zasedá ve velkém senátu.

Článek 51

Odchylně od pravidla obsaženého v čl. 225 odst. 1 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 1 Smlouvy o ESAE je Soudní dvůr příslušný rozhodovat o žalobách uvedených v člancích 230 a 232 Smlouvy o ES a v člancích 146 a 148 Smlouvy o ESAE podaných členským státem proti:

- a) aktu nebo nečinnosti Evropského parlamentu nebo Rady nebo obou těchto orgánů jednajících společně, kromě:
- rozhodnutí přijatých Radou podle čl. 88 odst. 2 třetího pododstavce Smlouvy o ES,
 - aktů Rady přijatých podle nařízení Rady týkajícího se opatření na ochranu obchodu ve smyslu článku 133 Smlouvy o ES,
 - aktů Rady, kterými Rada vykonává prováděcí pravomoci v souladu s čl. 202 třetí odřádkou Smlouvy o ES;
- b) aktu nebo nečinnosti Komise podle článku 11a Smlouvy o ES.

Dále je Soudní dvůr příslušný rozhodovat o žalobách uvedených v týchž člancích podaných orgánem Společenství nebo Evropskou centrální bankou proti aktu nebo nečinnosti Evropského parlamentu, Rady, obou těchto orgánů jednajících společně nebo Komise nebo podaných orgánem Společenství proti aktu nebo nečinnosti Evropské centrální banky.

Článek 52

Předseda Soudního dvora a předseda Soudu určí vzájemnou dohodou, za jakých podmínek budou úředníci a jiní zaměstnanci Soudního dvora poskytovat služby Soudu, aby zajistili jeho chod. Někteří úředníci a jiní zaměstnanci jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudu pod dohledem předsedy Soudu.

Článek 53

Řízení před Soudem se řídí hlavou III.

Řízení před Soudem bude podle potřeby upřesněno a doplněno jednacím řádem. Jednací řád se může odchýlit od čl. 40 čtvrtého pododstavce a článku 41 s ohledem na zvláštnosti sporů v oblasti práv duševního vlastnictví.

Odchylně od čl. 20 čtvrtého pododstavce může generální advokát předkládat odůvodněná stanoviska písemně.

Článek 54

Je-li žaloba nebo jiné podání určené Soudu omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudu; obdobně je-li žaloba nebo jiné podání určené Soudnímu dvoru omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudu, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora.

Pokud Soud zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr, postoupí věc Soudnímu dvoru; obdobně pokud Soudní dvůr zjistí, že je k řízení příslušný Soud, postoupí věc Soudu, který již poté nemůže prohlásit svou nepřislušnost.

Jsou-li Soudnímu dvoru i Soudu předloženy věci, které mají stejný předmět, týkají se stejné otázky výkladu nebo otázky platnosti stejného právního aktu, může Soud po vyslechnutí účastníků řízení přerušit řízení, dokud Soudní dvůr nevynese rozsudek, nebo je-li žaloba podána podle článku 230 Smlouvy o ES nebo podle článku 146 Smlouvy ESAE, upustit od projednání věci, aby umožnil Soudnímu dvoru o těchto věcech rozhodnout. Za stejných okolností může Soudní dvůr rovněž rozhodnout o přerušení řízení, které před ním probíhá; v tom případě řízení před Soudem pokračuje.

Pokud členský stát a orgán Společenství napadají tentýž akt, upustí Soud od projednání věci, aby umožnil Soudnímu dvoru rozhodnout o těchto žalobách.

Článek 55

Vedoucí soudní kanceláře Soudu oznámí konečná rozhodnutí Soudu, rozhodnutí, která řeší věc pouze částečně, nebo rozhodnutí o otázce týkající se příslušnosti Soudu nebo přípustnosti žaloby všem účastníkům řízení, jakož i všem členským státům a orgánům Společenství, přestože nevstoupily do řízení před Soudem.

Článek 56

Proti konečným rozhodnutím Soudu, proti rozhodnutím, která řeší věc pouze částečně, nebo proti rozhodnutím o otázce týkající se příslušnosti Soudu nebo přípustnosti žaloby lze ve lhůtě dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru.

Tento opravný prostředek může podat kterýkoli účastník řízení, jehož návrhovému žádání nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Jiní vedlejší účastníci řízení než členské státy nebo orgány Společenství mohou podat opravný prostředek, pouze pokud se jich rozhodnutí Soudu přímo týká.

S výjimkou sporů mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci mohou tento opravný prostředek podat rovněž členské státy a orgány Společenství, které nevstoupily do řízení před Soudem. Tyto členské státy a orgány mají stejné postavení jako členské státy nebo orgány, které vstoupily do řízení v prvním stupni.

Článek 57

Opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutí Soudu, kterým byl zamítnut návrh na vstup do řízení, může osoba, jejíž návrh byl zamítnut, podat ve lhůtě dvou týdnů od oznámení rozhodnutí o zamítnutí.

Účastníci řízení mohou podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutím Soudu přijatým podle článku 242 nebo 243 nebo podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle článku 157 nebo 158 nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE ve lhůtě dvou měsíců od jejich oznámení.

O opravných prostředcích uvedených v prvním a druhém pododstavci tohoto článku se rozhoduje postupem podle článku 39.

Článek 58

Opravné prostředky k Soudnímu dvoru jsou omezeny na právní otázky. Jsou přípustné pro nepříslušnost Soudu, pro nedostatky řízení před Soudem, které poškozují zájmy účastníka řízení podávajícího opravný prostředek, či pro porušení právních předpisů Společenství Soudem.

Opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení nebo proti rozhodnutí, který z účastníků řízení je má platit, není přípustný.

Článek 59

Je-li podán opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu, má řízení před Soudním dvorem písemnou a ústní část. Za podmínek stanovených v jednacím řádu může Soudní dvůr poté, co byli vyslechnuti účastníci řízení a generální advokát, rozhodnout bez ústního jednání.

Článek 60

Aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES nebo články 157 a 158 Smlouvy o ESAE, nemá opravný prostředek odkladný účinek.

Odchylně od článku 244 Smlouvy o ES a článku 159 Smlouvy o ESAE nabývá rozhodnutí Soudu, které ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v čl. 56 prvním pododstavci tohoto statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí, aniž je dotčeno právo účastníka řízení požádat Soudní dvůr na základě článků 242 a 243 Smlouvy o ES a článků 157 a 158 Smlouvy o ESAE o pozastavení účinků rozhodnutí, které bylo prohlášeno za neplatné, nebo o nařízení jiného předběžného opatření.

Článek 61

Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soudní dvůr rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

Je-li věc vrácena Soudu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudního dvora.

Je-li opravný prostředek podaný členským státem nebo orgánem Společenství, který nevstoupil do řízení před Soudem, opodstatněný, může Soudní dvůr určit, považuje-li to za nezbytné, které účinky zrušeného rozhodnutí Soudu jsou pro účastníky řízení zachovány.

Článek 62

V případech uvedených v čl. 225 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 a 3 Smlouvy o ESAE může první generální advokát navrhnout Soudnímu dvoru, aby přezkoumal rozhodnutí Soudu, má-li za to, že existuje vážné nebezpečí narušení jednoty nebo souladu práva Společenství.

Návrh musí podat ve lhůtě jednoho měsíce od vyhlášení rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr rozhodne ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy mu první generální advokát podal návrh, zda je rozhodnutí třeba přezkoumat.

Článek 62a

Soudní dvůr rozhoduje o otázkách, které jsou předmětem přezkumu, postupem pro naléhavé situace na základě spisu, který mu předá Soud prvního stupně.

Osoby uvedené v článku 23 a v případech stanovených v čl. 225 odst. 2 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 Smlouvy o ESAE i účastníci řízení před Soudem prvního stupně mají právo předložit Soudnímu dvoru ve lhůtě stanovené k tomuto účelu své spisy nebo vyjádření k otázkám, které jsou předmětem přezkumu.

Před vydáním rozhodnutí může Soudní dvůr rozhodnout o zahájení ústního jednání.

Článek 62b

V případech stanovených v čl. 225 odst. 2 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 Smlouvy o ESAE a aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES, nemají návrh na přezkoumání a rozhodnutí o zahájení přezkumného řízení odkladný účinek. Shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Soudu prvního stupně ohrožuje jednotu nebo soulad práva Společenství, vrátí případ Soudu prvního stupně, který je vázán právním názorem Soudního dvora; Soudní dvůr může určit účinky rozhodnutí Soudu prvního stupně, které jsou pro účastníky řízení zachovány. Pokud však řešení sporu vyplývá, s přihlédnutím k výsledku přezkumu, ze skutkových zjištění, na nichž se zakládá rozhodnutí Soudu prvního stupně, rozhodne Soudní dvůr s konečnou platností.

V případech stanovených v čl. 225 odst. 3 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 3 Smlouvy o ESUO, není-li navržen přezkum nebo rozhodnuto o zahájení přezkumu, nabývají odpověď nebo odpovědi Soudu prvního stupně na otázky, které mu byly předloženy, účinku uplynutím lhůt stanovených k tomuto účelu v čl. 62 druhém pododstavci. Je-li zahájen přezkum, nabývají odpověď nebo odpovědi, které jsou předmětem přezkumu, účinku po jeho skončení, pokud Soudní dvůr nerozhodne jinak. Shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Soudu prvního stupně narušuje jednotu nebo soulad práva Společenství, nahrazuje odpověď Soudního dvora na otázky, které jsou předmětem přezkumu, odpověď Soudu prvního stupně.

HLAVA IVa

SOUDNÍ KOMORY

Článek 62c

Ustanovení o pravomocích, složení a organizaci soudních komor zřízených podle článku 225a Smlouvy o ES a článku 140b Smlouvy o ESAE a o řízení před nimi jsou obsažena v příloze tohoto statutu.

HLAVA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 63

Jednací řády Soudního dvora a Soudu obsahují veškerá další ustanovení nezbytná k provádění a případnému doplňování tohoto statutu.

Článek 64

Až do přijetí pravidel o užívání jazyků v tomto statutu zůstávají v účinnosti ustanovení jednacího řádu Soudního dvora a jednacího řádu Soudu týkající se užívání jazyků. Veškeré změny nebo zrušení těchto ustanovení musí být provedeny postupem stanoveným pro provádění změn tohoto statutu.

PŘÍLOHA I

SOUD PRO VEŘEJNOU SLUŽBU EVROPSKÉ UNIE

Článek 1

Soud pro veřejnou službu Evropské unie (dále jen „Soud pro veřejnou službu“) má pravomoc rozhodovat v prvním stupni spory mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci podle článku 236 Smlouvy o ES a článku 152 Smlouvy o ESAE, včetně sporů mezi každou institucí nebo subjektem a jeho zaměstnanci, které spadají do pravomoci Soudního dvora.

Článek 2

Soud pro veřejnou službu se skládá ze sedmi soudců. Na žádost Soudního dvora může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, že zvýší počet soudců.

Soudci jsou jmenováni na dobu šesti let. Soudci, jejichž funkční období končí, mohou být jmenováni opakovaně.

Každé uvolněné místo se obsazuje jmenováním nového soudce na dobu šesti let.

Článek 3

1. Soudce jmenuje Rada postupem stanoveným v čl. 225a čtvrtém pododstavci Smlouvy o ES a čl. 140b čtvrtém pododstavci Smlouvy o ESAE po konzultaci s výborem zřízeným tímto článkem. Při jmenování soudců dbá Rada na vyvážené složení Soudu na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů.

2. Každá osoba, která má občanství Unie a která splňuje podmínky stanovené v čl. 225a čtvrtém pododstavci Smlouvy o ES a čl. 140b čtvrtém pododstavci Smlouvy o ESAE, může předložit svou kandidaturu. Rada stanoví na doporučení Soudního dvora kvalifikovanou většinou podmínky a postupy pro předkládání a vyřizování kandidatur.

3. Zřizuje se výbor složený ze sedmi osob z řad bývalých členů Soudního dvora a Soudu prvního stupně a obecně uznávaných právníků. Rada rozhoduje na doporučení předsedy Soudního dvora kvalifikovanou většinou o jmenování členů výboru a pravidlech jeho fungování.

4. Výbor vydává stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce Soudu pro veřejnou službu. Výbor připojí k tomuto stanovisku seznam kandidátů, kteří mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni. Tento seznam musí obsahovat počet kandidátů, který odpovídá alespoň dvojnásobku počtu soudců, které má Rada jmenovat.

Článek 4

1. Soudci volí ze svého středu předsedu Soudu pro veřejnou službu na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

2. Soud pro veřejnou službu zasedá v senátech o třech soudcích. Ve věcech vymezených jednacím řádem může rozhodovat v plénu, v senátu o pěti soudcích nebo jako samosoudce.

3. Předseda Soudu pro veřejnou službu předsedá plénu a senátu o pěti soudcích. Předsedové senátů o třech soudcích jsou jmenováni za podmínek stanovených v odstavci 1. Je-li předseda Soudu pro veřejnou službu přidělen senátu o třech soudcích, předsedá mu.

4. Pravomoci a usnášeníschopnost pléna, jakož i složení senátů a přidělování věcí jednotlivým senátům určí jednacím řád.

Článek 5

Články 2 až 6, 14 a 15, čl. 17 první, druhý a pátý pododstavec a článek 18 statutu Soudního dvora se použijí na Soud pro veřejnou službu a jeho členy.

Prísaha uvedená v článku 2 statutu se skládá před Soudním dvorem a rozhodnutí uvedená v člancích 3, 4 a 6 tohoto statutu přijímá Soudní dvůr po konzultaci se Soudem pro veřejnou službu.

Článek 6

1. Soud pro veřejnou službu se opírá o útvary Soudního dvora a Soudu prvního stupně. Předseda Soudního dvora, popřípadě předseda Soudu určí vzájemnou dohodou s předsedou Soudu pro veřejnou službu, za jakých podmínek budou úředníci a ostatní zaměstnanci Soudního dvora nebo Soudu poskytovat služby Soudu pro veřejnou službu, aby zajistili jeho chod. Někteří úředníci nebo jiní zaměstnanci jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu pod dohledem předsedy tohoto soudu.

2. Soud pro veřejnou službu jmenuje vedoucího své soudní kanceláře a upraví jeho postavení. Ustanovení čl. 3 čtvrtého pododstavce a články 10, 11 a 14 statutu Soudního dvora se použijí na vedoucího soudní kanceláře tohoto soudu.

Článek 7

1. Řízení před Soudem pro veřejnou službu se řídí hlavou III statutu Soudního dvora, s výjimkou článků 22 a 23 uvedeného statutu. Podle potřeby bude upřesněno a doplněno jednacím řádem tohoto Soudu.

2. Pravidla pro používání jazyků u Soudu prvního stupně se vztahují na Soud pro veřejnou službu.

3. Písemná část řízení zahrnuje podání návrhu a žalobní odpovědi, nerozhodne-li Soud pro veřejnou službu o nezbytnosti druhé výměny spisů účastníků řízení. Uskutečnila-li se druhá výměna spisů účastníků řízení, může Soud pro veřejnou službu se souhlasem účastníků řízení rozhodnout bez ústního jednání.

4. V každém stadiu řízení, včetně podání návrhu, může Soud pro veřejnou službu zkoumat možnosti smírného narovnání a může se pokusit o jeho usnadnění.

5. Soud pro veřejnou službu rozhoduje o nákladech řízení. S výhradou zvláštních ustanovení jednacím řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

Článek 8

1. Je-li návrh nebo jiné podání určené Soudu pro veřejnou službu omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora nebo Soudu prvního stupně, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu. Obdobně, je-li návrh nebo jiné podání určené Soudnímu dvoru nebo Soudu prvního stupně omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora nebo Soudu prvního stupně.

2. Pokud Soud pro veřejnou službu zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr nebo Soud prvního stupně, postoupí věc Soudnímu dvoru nebo Soudu prvního stupně. Obdobně pokud Soudní dvůr nebo Soud prvního stupně zjistí, že je k řízení příslušný Soud pro veřejnou službu, postoupí věc Soudu pro veřejnou službu, který již poté nemůže prohlásit svou nepříslušnost.

3. Jsou-li Soudu pro veřejnou službu i Soudu prvního stupně předloženy věci týkající se stejné otázky výkladu nebo otázky platnosti stejného právního aktu, může Soud pro veřejnou službu po vyslechnutí účastníků řízení přerušit řízení, dokud Soud prvního stupně nevyneseme rozsudek.

Jsou-li Soudu pro veřejnou službu i Soudu prvního stupně předloženy věci, které mají stejný předmět, prohlásí Soud pro veřejnou službu svou nepříslušnost, aby umožnil Soudu prvního stupně o věcech rozhodnout.

Článek 9

Proti konečným rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu, proti rozhodnutím tohoto soudu, která řeší věc pouze částečně, nebo proti rozhodnutím o otázce týkající se příslušnosti soudu nebo přípustnosti žaloby lze ve lhůtě dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně.

Tento opravný prostředek může podat kterýkoli účastník řízení, jehož návrhovým žádáním nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Jiní vedlejší účastníci řízení než členské státy nebo orgány Společenství mohou podat opravný prostředek, pouze pokud se jich rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu přímo týká.

Článek 10

1. Opravný prostředek k Soudu prvního stupně proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, kterým byl zamítnut návrh na vstup do řízení, může osoba, jejíž návrh byl zamítnut, podat ve lhůtě dvou týdnů od oznámení rozhodnutí o zamítnutí.

2. Účastníci řízení mohou podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu přijatým podle článku 242 nebo 243 nebo podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES a podle článku 157 nebo 158 nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE ve lhůtě dvou měsíců od jejich oznámení.

3. Předseda Soudu prvního stupně může o opravných prostředcích uvedených v odstavcích 1 a 2 rozhodnout ve zkráceném řízení, které se v nezbytném rozsahu může odchylovat od určitých pravidel obsažených v této příloze a které bude upraveno jednacím řádem Soudu prvního stupně.

Článek 11

1. Opravné prostředky k Soudu prvního stupně jsou omezeny na právní otázky. Jsou přípustné pro nepřislusnost Soudu pro veřejnou službu, pro nedostatky řízení před tímto soudem, které poškozují zájmy účastníka řízení podávajícího opravný prostředek, či pro porušení právních předpisů Společenství Soudem pro veřejnou službu.

2. Opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení nebo proti rozhodnutí, který z účastníků řízení je má platit, není přípustný.

Článek 12

1. Aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES a články 157 a 158 Smlouvy o ESAE, nemá opravný prostředek k Soudu prvního stupně odkladný účinek.

2. Je-li podán opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, má řízení před Soudem prvního stupně písemnou a ústní část. Za podmínek stanovených v jednacím řádu Soudu prvního stupně může tento soud poté, co vyslechne účastníky řízení, rozhodnout bez ústního jednání.

Článek 13

1. Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soud prvního stupně rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu a vydá rozhodnutí ve věci sám. Pokud spor nedovoluje rozhodnout ve věci, vrátí věc zpět k rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.

2. Je-li věc vrácena Soudu pro veřejnou službu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudu prvního stupně.

Protokol (č. 7)

**připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám
o založení Evropských společenství (1992)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Žádná ustanovení Smlouvy o Evropské unii nebo smluv o založení Evropských společenství nebo smluv a aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících se nevztahují na použití článku 40.3.3 Ústavy Irska v Irsku.

Protokol (č. 8)

**o umístění sídel orgánů a některých subjektů a útvarů
Evropských společenství a Europolu (1997)**

ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ,

S OHLEDEM na článek 289 Smlouvy o založení Evropského společenství, článek 77 Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a článek 189 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

S OHLEDEM na Smlouvu o Evropské unii,

MAJÍCE NA PAMĚTI A POTVRZUJÍCE rozhodnutí ze dne 8. dubna 1965, a aniž jsou dotčena rozhodnutí o sídlech budoucích orgánů, subjektů a útvarů,

SE DOHODLI na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám o založení Evropských společenství:

Jediný článek

- a) Evropský parlament má sídlo ve Štrasburku, kde se konají plenární zasedání, která trvají 12 měsíců, včetně zasedání o rozpočtu. Doplňující plenární zasedání se konají v Bruselu. Výbory Evropského parlamentu zasedají v Bruselu. Generální sekretariát Evropského parlamentu a jeho útvary sídlí v Lucemburku.
 - b) Rada má sídlo v Bruselu. Během měsíců dubna, června a října zasedá v Lucemburku.
 - c) Komise má sídlo v Bruselu. Útvary vyjmenované v článcích 7, 8 a 9 rozhodnutí ze dne 8. dubna 1965 sídlí v Lucemburku.
 - d) Soudní dvůr a Soud prvního stupně mají sídlo v Lucemburku.
 - e) Účetní dvůr má sídlo v Lucemburku.
 - f) Hospodářský a sociální výbor má sídlo v Bruselu.
 - g) Výbor regionů má sídlo v Bruselu.
 - h) Evropská investiční banka má sídlo v Lucemburku.
 - i) Evropský měnový institut a Evropská centrální banka mají sídlo ve Frankfurtu.
 - j) Evropský policejní úřad (Europol) má sídlo v Haagu.
-

Protokol (č. 9)
o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

MAJÍCE NA PAMĚTI, že kontrola vlastních vlád jednotlivými vnitrostátními parlamenty, pokud jde o činnosti Unie, je záležitostí ústavního uspořádání a praxe každého členského státu,

PŘEJÍCE SI však podnítit větší zapojení vnitrostátních parlamentů do činností Evropské unie a zvýšit jejich možnost vyjadřovat se k záležitostem, které pro ně mohou mít zvláštní význam,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám o založení Evropských společenství:

I. INFORMOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH PARLAMENTŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ

1. Všechny podklady pro konzultace vydané Komisí (zelené a bílé knihy a sdělení) se neproděně předávají vnitrostátním parlamentům členských států.

2. Návrhy právních předpisů Komise určené Radou v souladu s čl. 207 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství se v přiměřené době sdělí tak, aby vlády členských států mohly zajistit, že je vnitrostátní parlamenty řádně obdrží.

3. Mezi okamžikem, kdy Komise předá Evropskému parlamentu a Radě ve všech jazycích návrhy právních předpisů nebo návrhy na opatření podle hlavy VI Smlouvy o Evropské unii, a mezi okamžikem, než se tyto návrhy dají na pořad jednání Rady ke schválení nebo k přijetí společného postoje podle článku 251 nebo článku 252 Smlouvy o založení Evropského společenství, musí uplynout lhůta šesti týdnů, ledaže existují naléhavé důvody, které se uvedou v aktu nebo ve společném postoji.

II. KONFERENCE VÝBORŮ PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

4. Konference výborů pro evropské záležitosti (dále jen „COSAC“), ustavená v Paříži ve dnech 16.–17. listopadu 1989, může orgánům Evropské unie dávat podněty, které považuje za účelné, zejména k návrhům právních aktů, které jí mohou předložit zástupci vlád členských států na základě vzájemné dohody s ohledem na projednávanou věc.

5. COSAC může zkoumat kterýkoli návrh nebo podnět týkající se vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, který by mohl mít přímý vliv na práva a svobody jednotlivců. Evropský parlament, Rada a Komise jsou informovány o všech podnětech COSACu podle tohoto odstavce.
 6. COSAC může Evropskému parlamentu, Radě a Komisi předložit jakýkoli podnět týkající se normotvorné činnosti Unie, který považuje za vhodný, zejména pokud jde o použití zásady subsidiarity, o prostor svobody, bezpečnosti a práva a o otázky týkající se základních práv.
 7. Podněty COSACu nezavazují vnitrostátní parlamenty ani nepředjímají jejich postoje.
-

Protokol (č. 10)
o rozšíření Evropské unie (2001)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘIJALY následující ustanovení, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství:

Článek 1

Zrušení protokolu o orgánech

Zrušuje se Protokol o orgánech s ohledem na rozšíření Evropské unie, připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Článek 2

Ustanovení o Evropském parlamentu

1. Ode dne 1. ledna 2004 s účinností od začátku volebního období 2004–2009 se v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii první pododstavce nahrazují tímto:

„Počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech je stanoven takto:

Belgie	22
Dánsko	13
Německo	99
Řecko	22
Španělsko	50
Francie	72
Irsko	12
Itálie	72
Lucembursko	6
Nizozemsko	25

Rakousko	17
Portugalsko	22
Finsko	13
Švédsko	18
Spojené království	72“.

2. S výhradou odstavce 3 je celkový počet zastupitelů v Evropském parlamentu ve volebním období 2004–2009 roven počtu zastupitelů uvedenému v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, k němuž se připočte počet zastupitelů nových členských států vyplývající ze smluv o přistoupení podepsaných nejpozději dne 1. ledna 2004.

3. V případě, že celkový počet zastupitelů uvedený v odstavci 2 bude nižší než 732, provede se poměrná oprava počtu zastupitelů, kteří mají být zvoleni v každém členském státě, tak, aby jejich celkový počet byl co nejbližší 732, přičemž však tato oprava nesmí vést k tomu, aby počet zastupitelů, kteří mají být zvoleni v každém členském státě, překročil počet stanovený v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii pro volební období 1999–2004.

Rada přijme za tímto účelem rozhodnutí.

4. Odchylně od čl. 189 druhého pododstavce Smlouvy o založení Evropského společenství a od čl. 107 druhého pododstavce Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, v případě vstupu smluv o přistoupení v platnost po přijetí rozhodnutí Rady podle odst. 3 druhého pododstavce tohoto článku, může počet zastupitelů v Evropském parlamentu dočasně překročit 732 po dobu použitelnosti uvedeného rozhodnutí. Stejná oprava, jaká je uvedena v odst. 3 prvním pododstavci tohoto článku, se provede u počtu zastupitelů, kteří mají být zvoleni v daném členském státě.

Článek 3

Ustanovení o přidělování váhy hlasům v Radě

1. ⁽¹⁾ (Zrušen)

⁽¹⁾ Odstavec zrušen aktem o přistoupení z roku 2003.

2. Při každém přistoupení se práh uvedený v čl. 205 odst. 2 druhém pododstavci Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 118 odst. 2 druhém pododstavci Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii vypočte tak, aby práh kvalifikované většiny vyjádřený v hlasech nepřekračoval práh vyplývající z tabulky v prohlášení o rozšíření Evropské unie, obsaženém v závěrečném aktu konference, jež přijala Niceskou smlouvu.

Článek 4

Ustanovení o Komisi

1. ⁽¹⁾ Ode dne 1. listopadu 2004 s účinností od začátku funkčního období první Komise po tomto dni se čl. 213 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 126 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii nahrazuje tímto:

„1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Komise se skládá z jednoho státního příslušníka z každého členského státu.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.“

2. Jakmile Unie dosáhne počtu dvaceti sedmi členských států, nahrazuje se čl. 213 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 126 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii tímto:

„1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Počet členů Komise je nižší než počet členských států. Členové Komise jsou vybíráni na základě rovné rotace, jejíž podrobnosti stanoví jednomyslně Rada.

Počet členů Komise určí Rada jednomyslným rozhodnutím.“

Tato změna je použitelná ode dne začátku funkčního období první Komise po dni přistoupení dvacátého sedmého členského státu Unie.

3. Rada jednomyslným rozhodnutím po podpisu smlouvy o přistoupení dvacátého sedmého členského státu Unie stanoví:

— počet členů Komise,

⁽¹⁾ Odstavec změněn aktem o přistoupení z roku 2003.

- způsoby rovné rotace zahrnující kritéria a pravidla nezbytná k automatickému stanovení složení po sobě následujících obsazení Komise na základě těchto zásad:
- a) členské státy budou naprosto rovnocenné, pokud se týče pořadí a délky přítomnosti jejich státních příslušníků v Komisi; v důsledku toho rozdíl mezi celkovými počty funkčních období vykonávaných státními příslušníky dvou členských států nesmí být nikdy vyšší než jedna;
 - b) s výhradou písmene a) je každé po sobě následující obsazení Komise utvořeno tak, aby uspokojivým způsobem odráželo demografické a geografické rozpětí mezi všemi členskými státy Unie.
4. Každý stát, který přistoupí k Unii, má v okamžiku svého přistoupení až do doby, kdy se použije odstavec 2, právo na jednoho člena Komise své státní příslušnosti.
-

D. PROTOKOLY PŘIPOJENÉ KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Protokol (č. 11)

o statutu Evropské investiční banky (1957)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit statut Evropské investiční banky zmíněný v článku 266 Smlouvy,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují k této smlouvě:

Článek 1

Evropská investiční banka, založená článkem 266 Smlouvy (dále jen „banka“), se zřizuje a vykonává své úkoly a činnost v souladu s touto smlouvou a tímto statutem.

Sídlo banky určí vlády členských států vzájemnou dohodou.

Článek 2

Úkoly banky stanoví článek 267 Smlouvy.

Článek 3 ⁽¹⁾

V souladu s článkem 266 Smlouvy jsou členy banky:

- Belgické království,
- Česká republika,
- Dánské království,
- Spolková republika Německo,
- Estonská republika,
- Řecká republika,

⁽¹⁾ Článek změněn protokolem č. 1 k aktu o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

- Španělské království,
- Francouzská republika,
- Irsko,
- Italská republika,
- Kyperská republika,
- Lotyšská republika,
- Litevská republika,
- Lucemburské velkovévodství,
- Maďarská republika,
- Republika Malta,
- Nizozemské království,
- Rakouská republika,
- Polská republika,
- Portugalská republika,
- Republika Slovinsko,
- Slovenská republika
- Finská republika,
- Švédské království,
- Spojené království Velké Británie a Severního Irska.

Článek 4

1. ⁽¹⁾ Bance se přiděluje základní kapitál ve výši 1 63 727 670 000 eur, který upíše členské státy v těchto částkách (*):

Německo	26 649 532 500
Francie	26 649 532 500

⁽¹⁾ Odstavec změněn protokolem č. 1 k aktu o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

(*) Údaje uvedené pro nové členské státy jsou orientační a zakládají se na odhadu údajů za rok 2002 zveřejněných Eurostatem (Nový Cronos).

Itálie	26 649 532 500
Spojené království	26 649 532 500
Španělsko	15 989 719 500
Belgie	7 387 065 000
Nizozemsko	7 387 065 000
Švédsko	4 900 585 500
Dánsko	3 740 283 000
Rakousko	3 666 973 500
Polsko	3 635 030 500
Finsko	2 106 816 000
Řecko	2 003 725 500
Portugalsko	1 291 287 000
Česká republika	1 212 590 000
Maďarsko	1 121 583 000
Irsko	935 070 000
Slovensko	408 489 500
Slovinsko	379 429 000
Litva	250 852 000
Lucembursko	187 015 500
Kypr	180 747 000
Lotyšsko	156 192 500
Estonsko	115 172 000
Malta	73 849 000

Zúčtovací jednotkou bude euro zavedené jakožto jednotná měna členských států účastnících se třetí fáze Hospodářské a měnové unie. Rada guvernérů může na základě návrhu správní rady jednomyslným rozhodnout o změně definice zúčtovací jednotky.

Členské státy odpovídají pouze do výše svého podílu upsaného a dosud nesplaceného základního kapitálu.

2. Přijetím nového člena se zvyšuje upsaný základní kapitál o částku odpovídající vkladu nového člena.
3. Rada guvernérů může jednomyslně rozhodnout o zvýšení upsaného základního kapitálu.
4. Podíl na upsaném základním kapitálu nemůže být postoupen ani zastaven ani obstaven.

Článek 5

1. Členské státy splatí upsaný základní kapitál do průměrné výše 5 % částek uvedených v čl. 4 odst. 1.
2. V případě zvýšení upsaného základního kapitálu se Rada guvernérů může jednomyslně usnést na procentu, které musí být zaplacen, a na způsobu této platby.
3. Správní rada může požadovat splacení zbývající části upsaného základního kapitálu, pokud se toto splacení stane nutným, aby banka mohla dostát svým závazkům vůči svým věřitelům.

Každý členský stát zaplatí částku úměrnou svému podílu na upisovaném základním kapitálu v měnách, které banka potřebuje ke splnění svých závazků.

Článek 6

1. Rada guvernérů může kvalifikovanou většinou na návrh správní rady rozhodnout, že členské státy poskytnou bance zvláštní zúročitelné půjčky tehdy a v takové míře, v jaké bude banka takovou půjčku potřebovat k financování určitých projektů, jestliže správní rada prokáže, že banka není schopna opatřit si potřebné prostředky na kapitálových trzích za podmínek vhodných pro povahu a předmět projektů, které mají být financovány.
2. Zvláštní půjčky lze požadovat teprve po započetí čtvrtého roku po vstupu Smlouvy v platnost. Nesmějí přesáhnout 400 milionů zúčtovacích jednotek celkem nebo 100 milionů zúčtovacích jednotek ročně.
3. Doba trvání zvláštních půjček bude stanovena úměrně k době trvání úvěrů nebo záruk, které banka hodlá s pomocí těchto půjček poskytnout; nesmí přesáhnout 20 let. Rada guvernérů může kvalifikovanou většinou na návrh správní rady rozhodnout, že zvláštní půjčky budou splaceny dříve.

4. Zvláštní půjčky jsou úrokovány 4 % ročně, jestliže Rada guvernérů s přihlédnutím k vývoji a k úrovni úrokových sazeb na kapitálových trzích nerozhodne o stanovení jiné sazby.
5. Zvláštní půjčky poskytnou členské státy v poměru svých podílů na upsaném základním kapitálu; uhradí je ve své národní měně během šesti měsíců poté, co byly vyzvány.
6. V případě likvidace banky budou zvláštní půjčky členských států splaceny až po vyrovnání ostatních dluhů banky.

Článek 7

1. V případě, že se přepočítací koeficient mezi měnou jednoho členského státu a zúčtovací jednotkou stanovenou v článku 4 sníží, upraví tento stát výši svého podílu na základním kapitálu splaceného ve své národní měně úměrně změně přepočítacího koeficientu tím, že provede ve prospěch banky dodatečnou vyrovnávací platbu.
2. V případě, že se přepočítací koeficient mezi měnou jednoho členského státu a zúčtovací jednotkou stanovenou v článku 4 zvýší, upraví se výše podílu na základním kapitálu splaceného tímto státem v jeho národní měně úměrně změně přepočítacího koeficientu tím, že banka provede zpětnou platbu ve prospěch tohoto státu.
3. Pro účely tohoto článku se přepočítacím koeficientem mezi měnou členských států a zúčtovací jednotkou stanovenou v článku 4 rozumí přepočítací koeficient mezi touto zúčtovací jednotkou a touto měnou založený na tržních kurzech.
4. Rada guvernérů může na návrh správní rady jednomyslným rozhodnutím změnit metodu přepočtu částek vyjádřených v zúčtovacích jednotkách na národní měny a naopak.

Dále může na návrh správní rady jednomyslným rozhodnutím vymežit metodu pro úpravy základního kapitálu podle odstavců 1 a 2; vypořádání úprav se provádí nejméně jednou ročně.

Článek 8

Banku spravuje a řídí Rada guvernérů, správní rada a řídicí výbor.

Článek 9

1. Radu guvernérů tvoří ministři určené členskými státy.
2. Rada guvernérů vydává obecné směrnice týkající se úvěrové politiky banky, zejména pokud jde o cíle, o jejichž dosažení bude třeba usilovat při postupném uskutečňování společného trhu.

Rada guvernérů dbá na provádění těchto směrnic.

3. Rada guvernérů mimo jiné:
 - a) rozhoduje o zvýšení upsaného základního kapitálu podle čl. 4 odst. 3 a čl. 5 odst. 2;
 - b) vykonává pravomoci uvedené v článku 6 v otázce zvláštních půjček;
 - c) vykonává pravomoci uvedené v člancích 11 a 13, pokud jde o jmenování a zbavení úřadu členů správní rady a řídicího výboru a dalších osob podle čl. 13 odst. 1 druhého pododstavce;
 - d) povoluje výjimku uvedenou v čl. 18 odst. 1;
 - e) schvaluje výroční zprávu vypracovanou správní radou;
 - f) schvaluje roční rozvahu, jakož i výkaz zisků a ztrát;
 - g) vykonává pravomoci a povinnosti uvedené v člancích 4, 7, 14, 17, 26 a 27;
 - h) schvaluje jednací řád banky.

4. Rada guvernérů má pravomoc přijímat jednomyslně v rámci Smlouvy a tohoto statutu veškerá rozhodnutí, která se týkají zastavení činnosti banky a její případné likvidace.

Článek 10

Nestanoví-li tento statut jinak, přijímá Rada guvernérů rozhodnutí prostou většinou svých členů. Tato většina musí představovat alespoň 50 % upsaného základního kapitálu. Hlasování Rady guvernérů se řídí ustanoveními článku 205 Smlouvy.

Článek 11

1. Správní rada má výlučnou pravomoc rozhodovat o poskytování úvěrů a záruk a o uzavírání půjček; stanoví úrokové míry půjček a poplatky ze záruk; dozírá na řádnou správu banky; zajišťuje, že banka bude řízena v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu, jakož i s obecnými směrnici vydanými Radou guvernérů.

Na konci účetního období je povinna podat Radě guvernérů zprávu a po schválení ji uveřejnit.

2. ⁽¹⁾ Správní rada je složena z 26 řádných členů a 16 zastupujících členů.

Řádné členy jmenuje na dobu pěti let Rada guvernérů, přičemž každý členský stát nominuje jednoho řádného člena a jeden řádný člen je nominován Komisí.

Zastupující členy jmenuje na dobu pěti let Rada guvernérů takto:

- dva zastupující členy nominované Spolkovou republikou Německo,
- dva zastupující členy nominované Francouzskou republikou,
- dva zastupující členy nominované Italskou republikou,
- dva zastupující členy nominované Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku,
- jednoho zastupujícího člena nominovaného vzájemnou dohodou Španělského království a Portugalské republiky,
- jednoho zastupujícího člena nominovaného vzájemnou dohodou Belgického království, Lucemburského velkovévodství a Nizozemského království,
- jednoho zastupujícího člena nominovaného vzájemnou dohodou Dánského království, Řecké republiky a Irsku,
- jednoho zastupujícího člena nominovaného vzájemnou dohodou Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království,
- tři zastupující členy nominované vzájemnou dohodou České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky,

(¹) Odstavec změněn protokolem č. 1 k aktu o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

— jednoho zastupujícího člena nominovaného Komisí.

Správní rada kooptuje šest odborníků bez hlasovacího práva: tři z nich jako řádné členy a tři jako zastupující členy.

Řádní i zastupující členové mohou být jmenováni opakovaně.

Zastupující členové se mohou účastnit schůzí správní rady. Zastupující členové nominovaní některým státem, vzájemnou dohodou několika států nebo Komisí mohou podle příslušnosti nahradit řádné členy nominované tímto státem, jedním z těchto států nebo Komisí. Zastupující členové nemají hlasovací právo, ledaže zastupují jednoho nebo více řádných členů nebo pokud k tomu byli zmocněni v souladu s čl. 12 odst. 1.

Předseda, nebo v jeho nepřítomnosti jeden z místopředsedů řídicího výboru, předsedá schůzi správní rady, avšak neúčastní se hlasování.

Členové správní rady jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky způsobilosti a nezávislosti; odpovídají pouze bance.

3. Odvolat řádného člena správní rady může Rada guvernérů rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou, a to pouze v případě, že již nesplňuje podmínky nutné k výkonu funkce.

Neschválení výroční zprávy vede k odstoupení správní rady.

4. Uvolní-li se místo v důsledku smrti, individuálního nebo kolektivního odstoupení anebo odvolání, bude místo znovu obsazeno podle pravidel stanovených v odstavci 2. Kromě celkové obměny se uvolněná místa obsazují na zbytek funkčního období.

5. Rada guvernérů stanoví odměny členům správní rady. Určí jednomyslným rozhodnutím, jaká činnost je neslučitelná s funkcemi řádného nebo zastupujícího člena.

Článek 12

1. Každý řádný člen má ve správní radě jeden hlas. Své hlasovací právo může bez omezení delegovat způsobem uvedeným v jednacím řádu banky.

2. ⁽¹⁾ Nestanoví-li tento statut jinak, přijímá správní rada rozhodnutí nejméně třetinou svých členů s hlasovacím právem, kteří představují alespoň 50 % upsaného základního kapitálu. Pro dosažení kvalifikované většiny je třeba 18 hlasů a 68 % upsaného základního kapitálu. Jednací řád banky určuje kvórum nutné k platnosti usnesení správní rady.

(¹) Odstavec změněn protokolem č. 1 k aktu o přistoupení z roku 2003.

Článek 13

1. ⁽¹⁾ Řídící výbor se skládá z předsedy a osmi místopředsedů jmenovaných Radou guvernérů na návrh správní rady na dobu šesti let. Mohou být jmenováni opakovaně.

Rada guvernérů může jednomyslným rozhodnutím změnit počet členů řídicího výboru.

2. Rada guvernérů může kvalifikovanou většinou na návrh správní rady přijatý rovněž kvalifikovanou většinou rozhodnout o odvolání člena řídicího výboru.

3. Řídící výbor zajišťuje pod dohledem předsedy a pod kontrolou správní rady vedení běžných obchodů banky.

Připravuje rozhodnutí správní rady, zejména pokud jde o uzavírání půjček a poskytování úvěrů a záruk; zajišťuje provádění těchto rozhodnutí.

4. Řídící výbor přijímá svá stanoviska k návrhům na poskytnutí půjček a záruk, jakož i k návrhům uzavření půjček, většinou hlasů.

5. Rada guvernérů určuje odměnu členů řídicího výboru a stanoví, jaké činnosti jsou neslučitelné s jejich funkcí.

6. Předseda, v případě jeho nepřítomnosti jeden z místopředsedů, zastupuje banku v soudních i mimosoudních věcech.

7. Úředníci a jiní zaměstnanci banky jsou podřízeni předsedovi. Předseda je přijímá a propouští. Při výběru zaměstnanců je povinen přihlížet nejen k osobním schopnostem a odborné kvalifikaci, ale i k spravedlivému zastoupení státních příslušníků členských států.

8. Řídící výbor a zaměstnanci banky odpovídají pouze bance a vykonávají své funkce zcela nezávisle.

Článek 14

1. Výbor složený ze tří členů jmenovaných Radou guvernérů na základě jejich způsobilosti každoročně prověřuje, zda jsou operace a účetnictví banky řádně vedeny.

⁽¹⁾ Odstavec změněn protokolem č. 1 k aktu o přistoupení z roku 2003.

2. Tento výbor potvrzuje, že rozvaha a výkaz zisků a ztrát jsou v souladu s účetními záznamy a doklady a že správně vyjadřují situaci banky, pokud jde o její aktiva a pasiva.

Článek 15

Banka jedná s každým členským státem prostřednictvím orgánu, který tento stát určí. Při provádění finančních operací se obrací na emisní banku příslušného členského státu nebo na jiné finanční orgány, které tento stát schválil.

Článek 16

1. Banka spolupracuje se všemi mezinárodními organizacemi, jež vyvíjejí činnost v obdobných oblastech.

2. Banka naváže veškerá spojení potřebná pro spolupráci s bankovními a finančními orgány zemí, ve kterých provádí své operace.

Článek 17

Na žádost některého členského státu nebo Komise anebo z úřední povinnosti Rada guvernérů vykládá nebo doplňuje směrnice, které vydala na základě článku 9 tohoto statutu, a to za podmínek, za jakých byly přijaty.

Článek 18

1. V rámci úkolů vytyčených v článku 267 Smlouvy poskytuje banka úvěry svým členům nebo podnikům soukromého či veřejného práva na investiční projekty, které mají být uskutečněny na evropském území členských států, pokud prostředky z jiných zdrojů nejsou za přiměřených podmínek dosažitelné.

Nicméně na základě výjimky udělené jednomyslně Radou guvernérů na návrh správní rady může banka poskytnout úvěry na investiční projekty, které mají být uskutečněny zcela nebo zčásti mimo evropské území členských států.

2. Jestliže je to možné, je poskytnutí půjčky vázáno podmínkou, že současně bude použito též jiných prostředků financování.

3. Jestliže půjčka nebyla poskytnuta členskému státu, ale jinému podniku nebo samosprávnému celku, podmíní banka poskytnutí této půjčky buď zárukou členského státu, na jehož území bude projekt uskutečněn, nebo jinými dostatečnými zárukami.

4. Banka může poskytnout záruku na půjčky uzavřené podniky soukromého či veřejného práva anebo samosprávnými celky k provedení operací uvedených v článku 267 Smlouvy.

5. Úhrnná částka nesplacených půjček a záruk poskytnutých bankou nesmí převýšit 250 % částky upsaného základního kapitálu.

6. Banka se zajišťuje proti riziku změny kurzů tím, že ke smlouvám o půjčkách a zárukách připojí doložky, které bude považovat za vhodné.

Článek 19

1. Úroková míra půjček a poplatky ze záruk, které má banka poskytnout, musí být způsobovány podmínkám převládajícím na kapitálovém trhu a musí být propočítány tak, aby banka z jejich výnosů plnila své závazky, kryla své náklady a podle článku 24 vytvořila rezervní fond.

2. Banka nepovoluje snížení úrokové míry. V případě, že snížení úrokové míry je žádoucí vzhledem ke zvláštní povaze projektu, který má být financován, může příslušný členský stát nebo třetí strana udělit bonifikaci úroku, pokud je udělení této bonifikace slučitelné s pravidly stanovenými v článku 87 Smlouvy.

Článek 20

Při poskytování půjček a záruk zachovává banka tyto zásady:

1. Dbá, aby její prostředky byly používány co nejúčelněji v zájmu Společenství.

Může poskytnout půjčky nebo záruky pouze:

a) jestliže splácení úroků a umořování je kryto ziskem z podnikání, pokud jde o projekty prováděné podniky ve výrobním odvětví, anebo jestliže je zajištěno závazkem, který převzal stát, v němž se projekt uskutečňuje, či jiným způsobem, pokud jde o ostatní projekty;

b) a jestliže provedení projektu přispívá ke zvýšení obecné hospodářské produktivity a působí příznivě k vytvoření společného trhu.

2. Nesmí nabývat žádné podíly v podnicích ani přijímat žádnou odpovědnost za jejich řízení, ledaže by to vyžadovala ochrana jejich práv a bylo tak zajištěno splacení její pohledávky.

3. Může postupovat své pohledávky na kapitálovém trhu a požadovat za tím účelem od svých dlužníků vydání dluhopisů nebo jiných cenných papírů.
4. Ani banka, ani členské státy nesmí stanovovat podmínky, podle kterých by měly být částky z jejich půjček použity na území určitého členského státu.
5. Může vázat poskytnutí půjček na podmínku, že se uskuteční mezinárodní veřejná soutěž.
6. Nefinancuje zcela ani zčásti žádný projekt, s nímž nesouhlasí členský stát, na jehož území má být tento projekt uskutečněn.

Článek 21

1. Žádosti o půjčku nebo záruku se mohou podávat bance buď prostřednictvím Komise, nebo prostřednictvím členského státu, na jehož území bude projekt uskutečněn. Podniky se mohou na banku obracet se žádostí o půjčku nebo záruku také přímo.
 2. Jestliže se žádost podává prostřednictvím Komise, bude předložena k vyjádření členskému státu, na jehož území bude projekt uskutečněn. Jestliže se žádost podává prostřednictvím státu, bude předložena k vyjádření Komisi. Jestliže žádost podává přímo podnik, bude předložena danému členskému státu i Komisi.
- Dotyčné členské státy a Komise musí podat svá vyjádření ve lhůtě dvou měsíců. Neobdrží-li v této lhůtě vyjádření, může mít banka za to, že příslušný projekt nevyvolává námitek.
3. Správní rada rozhoduje o žádostech o půjčku nebo záruku, které jí předložil řídicí výbor.
 4. Řídicí výbor zkoumá, zda žádosti o půjčku nebo záruku, které mu byly předloženy, jsou v souladu s tímto statutem, zejména se článkem 20. Jestliže se řídicí výbor vysloví pro poskytnutí půjčky nebo záruky, předloží správní radě návrh smlouvy; své kladné stanovisko může vázat na podmínky, které považuje za podstatné. Jestliže se řídicí výbor vysloví proti poskytnutí půjčky nebo záruky, předloží správní radě příslušné podklady spolu se svým vyjádřením.
 5. V případě záporného stanoviska řídicího výboru může správní rada poskytnout danou půjčku nebo záruku pouze jednomyslným rozhodnutím.
 6. V případě záporného stanoviska Komise může správní rada poskytnout danou půjčku nebo záruku pouze jednomyslným rozhodnutím, přičemž člen ustanovený do své funkce na základě jmenování Komisí se zdrží hlasování.

7. V případě záporného stanoviska řídicího výboru i Komise nemůže správní rada danou půjčku nebo záruku poskytnout.

Článek 22

1. Banka si prostředky potřebné k plnění svých úkolů půjčuje na mezinárodním kapitálovém trhu.

2. Banka si může půjčit na kapitálovém trhu některého členského státu v rámci právních předpisů upravujících vnitrostátní emise nebo, nejsou-li takové předpisy v členském státě, na základě porady a dosažení dohody s daným členským státem o zamýšlené půjčce.

Příslušné orgány členského státu mohou odmítnout souhlas jen tehdy, hrozí-li kapitálovému trhu tohoto státu vážné poruchy.

Článek 23

1. Banka může použít volně použitelných prostředků, které bezprostředně nepotřebuje ke krytí svých závazků, takto:

- a) může investovat na peněžních trzích;
- b) může s výhradou čl. 20 odst. 2 nakupovat a prodávat cenné papíry, které vydala buď sama, nebo její dlužníci;
- c) může provádět jakékoli jiné finanční operace, které se vztahují k předmětu její činnosti.

2. S výhradou ustanovení článku 25 provádí banka při správě svých investic jen takovou devizovou arbitráž, kterou přímo vyžaduje uskutečňování jejích půjček nebo plnění jejích závazků z půjček, které uzavřela, nebo záruk, které poskytla.

3. V oblastech zmíněných v tomto článku působí banka ve shodě s příslušnými orgány nebo emisní bankou členských států.

Článek 24

1. Postupně bude vytvořen rezervní fond až do výše 10 % upsaného základního kapitálu. Odůvodňuje-li to stav závazků banky, může správní rada rozhodnout o zřízení dodatečných rezerv. Dokud tento rezervní fond nebude plně vytvořen, budou do něj odváděny:

- a) příjmy z úroků z půjček, které banka poskytla z částek, jež mají členské státy platit podle článku 5;

- b) příjmy z úroků z půjček, které banka poskytla z částek získaných splacením půjček podle písmene a),

pokud těchto příjmů z úroků není třeba k plnění závazků nebo ke krytí nákladů banky.

2. Prostředky rezervního fondu musí být investovány tak, aby mohly být kdykoli použity v souladu s účelem tohoto fondu.

Článek 25

1. Banka je vždy oprávněna převádět pohledávky v měně jednoho členského státu do měny některého jiného členského státu, aby mohla provádět finanční operace odpovídající jejímu předmětu činnosti, tak jak je stanoven v článku 267 Smlouvy s přihlédnutím k článku 23 tohoto statutu. Banka se podle možností zdrží provádění takových převodů, má-li volné nebo uvolnitelné pohledávky v měně, kterou potřebuje.

2. Banka může směnit pohledávky, jež má v měně členského státu, za prostředky v měně třetích zemí jen se souhlasem tohoto členského státu.

3. Banka může volně nakládat s částí svého základního kapitálu splaceného ve zlatě nebo volně směnitelných měnách, jakož i s devizami půjčenými na trzích mimo Společenství.

4. Členské státy se zavazují, že dlužníkům banky dají k dispozici prostředky v cizích měnách potřebné ke splácení jistiny a úroků z půjček poskytnutých nebo zajištěných bankou na projekty, které mají být uskutečněny na jejich území.

Článek 26

Jestliže některý členský stát neplní své členské povinnosti vyplývající z tohoto statutu, zejména povinnost splatit svůj podíl nebo své zvláštní půjčky, anebo povinnost zajistit splácení úroků a umořování svých půjček, může Rada guvernérů rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou zastavit poskytování půjček nebo záruk tomuto členskému státu nebo jeho státním příslušníkům.

Toto rozhodnutí nezbavuje stát ani jeho státní příslušníky jejich povinností vůči bance.

Článek 27

1. Jestliže Rada guvernérů rozhodne zastavit činnost banky, bude neprodleně ukončen veškerý provoz s výjimkou operací nutných k řádnému použití, ochraně a zachování majetku, jakož i k vyrovnání závazků.

2. V případě likvidace jmenuje Rada guvernérů likvidátory a vydá jim pokyny k provedení likvidace.

Článek 28

1. Banka požívá v každém členském státě nejširší právní způsobilost přiznávanou právními osobám příslušným vnitrostátním právem; může zejména nabývat a zcizovat movitý majetek a nemovitosti a vystupovat před soudem.

[Viz rovněž čl. 9 odst. 4 Amsterodamské smlouvy, který zní:

Evropská společenství požívají na území členských států výsad a imunit nezbytných k plnění svých úkolů za podmínek stanovených v protokolu uvedeném v odstavci 5. Totéž platí pro Evropskou centrální banku, Evropský měnový institut a Evropskou investiční banku.]

2. Majetek banky nesmí být žádnou formou zabaven nebo vyvlastněn.

Článek 29

Spory mezi bankou na jedné straně a jejími věřiteli, dlužníky nebo třetími stranami na druhé straně rozhodují příslušné vnitrostátní soudy, s výhradou pravomocí přiznaných Soudnímu dvoru.

Banka si zvolí svůj obecný soud v každém členském státě. Může však v kterékoli smlouvě provést zvláštní volbu obecného soudu nebo sjednat rozhodčí řízení.

Majetek a pohledávky banky mohou být zabaveny nebo se stát předmětem výkonu rozhodnutí pouze na příkaz soudu.

Článek 30

1. Rada guvernérů může jednomyslným rozhodnutím zřídit Evropský investiční fond s právní subjektivitou a finanční samostatností, k jehož zakládajícím členům bude patřit banka.

2. Rada guvernérů přijímá jednomyslně stanovy Evropského investičního fondu. Stanovy určí zejména cíle, složení, základní kapitál, členy, finanční zdroje, intervenční nástroje, pravidla auditu a vztahy mezi orgány banky a fondu.

3. Aniž je dotčen čl. 20 odst. 2, je banka oprávněna podílet se na řízení fondu a přispívat k jeho upsanému základnímu kapitálu do výše stanovené jednomyslným rozhodnutím Rady guvernérů.

4. Evropské společenství se může stát členem fondu a přispívat k jeho upsanému základnímu kapitálu. Finanční instituce, které mají zájem na dosahování cílů fondu, mohou být vyzvány, aby se staly jeho členy.

5. Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství se vztahuje také na fond, členy jeho orgánů při výkonu jejich funkcí a na jeho zaměstnance.

Fond je mimo jiné osvobozen od veškerých daní a jiných poplatků v souvislosti se zvyšováním jeho základního kapitálu a veškerých formalit, které s tím jsou spojeny ve státě, v němž má sídlo. Jeho zrušení a likvidace nepodléhá daním ani jiným poplatkům. Činnost fondu a jeho orgánů vykonávaná v souladu se stanovami nepodléhá žádné dani z obratu.

Na dividendy, kapitálové zisky nebo jiné druhy příjmů vyplývající z fondu, na které mají nárok jiní členové než Evropské společenství a banka, se však nadále vztahují příslušné daňové předpisy.

6. Soudní dvůr má v mezích níže stanovených pravomoc rozhodovat spory týkající se opatření přijatých orgány fondu. Kterýkoli člen fondu v tomto postavení nebo členské státy mohou podat žalobu proti těmto opatřením za podmínek stanovených v článku 230 Smlouvy.

V Římě dne dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.

Protokol (č. 12)
o Itálii (1957)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI vyřešit některé zvláštní otázky týkající se Itálie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují k této smlouvě:

ČLENSKÉ STÁTY SPOLEČENSTVÍ

BEROU NA VĚDOMÍ skutečnost, že italská vláda zahájila desetiletý program hospodářského rozvoje zaměřeného na vyrovnání strukturální nerovnováhy italského hospodářství, zejména vybavením méně rozvinutých oblastí na jihu a na ostrovech a vytvořením nových pracovních míst s cílem odstranit nezaměstnanost;

PŘIPOMÍNÁJÍ, že zásady a cíle tohoto programu italské vlády byly vzaty na vědomí a schváleny organizacemi pro mezinárodní spolupráci, jichž jsou členské státy členy;

UZNÁVAJÍ, že dosažení cílů italského programu je v jejich společném zájmu;

SHODUJÍ SE na tom, aby orgánům Společenství bylo doporučeno s cílem usnadnit italské vládě splnění tohoto úkolu přijmout všechny prostředky a postupy umožněné Smlouvou, zejména přiměřené využití zdrojů Evropské investiční banky a Evropského sociálního fondu;

DOMNÍVAJÍ SE, že orgány Společenství musí při uplatňování Smlouvy brát v úvahu úsilí, které musí italské hospodářství vyvinout během nadcházejících let, a vhodnou příležitost k odvrácení nebezpečného napětí, zejména v platební bilanci a úrovni zaměstnanosti, které by mohlo ohrozit uplatňování Smlouvy v Itálii;

UZNÁVAJÍ zejména, že v případě použití článků 119 a 120 je třeba dbát, aby opatření požadovaná od italské vlády zajišťovala naplnění jejího programu hospodářského rozvoje a zvýšení životní úrovně obyvatelstva.

V Římě dne dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.

Protokol (č. 13)

o zboží pocházejícím a dováženém z určitých zemí, které v některém členském státě podléhá zvláštnímu dovoznímu režimu (1957)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upřesnit použití Smlouvy na některé zboží pocházející z určitých zemí a dovážené z těchto zemí, které v některém členském státě podléhá zvláštnímu dovoznímu režimu,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují k této smlouvě:

1. Použití Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství nevyžaduje žádnou změnu celního režimu, který se ke dni 1. ledna 1958 vztahuje na dovoz do zemí Beneluxu pro zboží pocházející a dovážené ze Surinamu (*) nebo z Nizozemských Antil (**).
2. Zboží dovezené do některého členského státu ve výše uvedeném režimu nesmí být v tomto státě považováno za zboží ve volném oběhu ve smyslu článku 24 Smlouvy, pokud je zpět vyvezeno do jiného členského státu.
3. Členské státy sdělí Komisi a ostatním členským státům ustanovení o zvláštních režimech uvedených v tomto protokolu spolu se seznamem zboží, na které se vztahují.
Členské státy rovněž sdělí Komisi a ostatním členským státům pozdější změny těchto seznamů a režimů.
4. Komise dbá na to, aby uplatňování výše uvedených ustanovení nepoškozovalo ostatní členské státy; může k tomuto účelu přijmout veškerá vhodná opatření upravující vztahy mezi členskými státy.

V Římě dne dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.

(*) Na základě doplňkového aktu Nizozemského království, jímž se doplňuje jeho listina o ratifikaci, se část čtvrtá Smlouvy vztahuje na Surinam ode dne 1. září 1962 do dne 16. července 1976.

(**) Protokol se nevztahuje na Nizozemské Antily na základě článku 1 dohody ze dne 13. listopadu 1962 o změně Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (Úř. věst. 150, 1.10.1964, s. 2414/64).

Protokol (č. 14)

o dovozu ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách do Evropského hospodářského společenství (*) (1962)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI podrobněji upravit obchodní režim pro dovoz ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách do Evropského hospodářského společenství,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují k této smlouvě:

Článek 1

Tento protokol se vztahuje na ropné produkty čísel 27.10, 27.11, 27.12, ex 27.13 (parafín, petrolejový vosk nebo petrolejová živice, parafínové zbytky) a 27.14 bruselské nomenklatury, pokud jsou dováženy ke spotřebě v členských státech.

Článek 2

Členské státy se zavazují poskytnout ropným produktům rafinovaným na Nizozemských Antilách za podmínek stanovených tímto protokolem celní preference, které vyplývají z jejich přidružení ke Společenství. Tato ustanovení nemohou být dotčena pravidly původu používanými v členských státech.

Článek 3

1. Shledá-li Komise na návrh některého členského státu nebo z vlastního podnětu, že dovoz ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách uskutečněný v režimu podle článku 2 vyvolává na trhu jednoho nebo více členských států skutečné obtíže, rozhodne o zavedení, zvýšení nebo znovuzavedení celních sazeb na tento dovoz danými členskými státy v míře a na dobu, která je nezbytná k nápravě daného stavu. Takto zavedené, zvýšené nebo znovuzavedené celní sazby nesmějí překročit celní sazby používané na tytéž produkty vůči třetím zemím.

2. Odstavec 1 lze v každém případě použít, dosáhne-li dovoz ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách do členských států dva miliony tun ročně.

(*) Připojený článkem 2 dohody ze dne 13. listopadu 1962 o změně Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (Úř. věst. 150, 1.10.1964).

3. Komise oznámí Radě svá rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 včetně těch, kterými se zamítá návrh některého členského státu. Ta se jimi může zabývat na žádost některého členského státu a může vždy kvalifikovanou většinou rozhodnout o jejich změně nebo vrácení.

Článek 4

1. Má-li některý členský stát za to, že dovoz ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách uskutečněný přímo nebo přes jiný členský stát v režimu podle článku 2 vyvolává na jeho trhu skutečné obtíže a že je třeba bezodkladných opatření k nápravě tohoto stavu, může z vlastního rozhodnutí zavést na tento dovoz cla, jejichž sazby nesmějí přesáhnout celní sazby uplatňované na tytéž produkty vůči třetím zemím. Oznámí toto rozhodnutí Komisi, která do jednoho měsíce rozhodne, zda mohou být opatření přijatá dotyčným státem ponechána v platnosti nebo zda musí být změněna či zrušena. Na toto rozhodnutí Komise se použije čl. 3 odst. 3.

2. Překročí-li dovoz ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách, uskutečněný přímo nebo přes jiný členský stát v režimu podle článku 2 do jednoho nebo více členských států Evropského hospodářského společenství v kalendářním roce množství udané v příloze k tomuto protokolu, považují se opatření přijatá pro běžný rok zúčastněným členským státem nebo státy podle odstavce 1 za oprávněná; Komise vezme přijatá opatření na vědomí poté, co se přesvědčí, že bylo dosaženo stanovených množství. V tomto případě ostatní členské státy nepředloží věc Radě.

Článek 5

Rozhodne-li se Společenství uplatňovat množstevní omezení na dovoz ropných produktů z jakéhokoli místa vývozu, mohou být použita i na dovoz těchto produktů z Nizozemských Antil. V tomto případě bude Nizozemským Antilám oproti třetím zemím zaručeno přednostní zacházení.

Článek 6

1. Rada přezkoumá ustanovení článků 2 až 5 jednomyslným rozhodnutím po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, jakmile přijme společnou definici původu pro ropné produkty ze třetích zemí a přidružených zemí nebo rozhodnutí v rámci společné obchodní politiky týkající se dotyčných produktů nebo jakmile vytvoří společnou energetickou politiku.

2. Při takovém přezkumu musí být pro Nizozemské Antily zachovány rovnocenné výhody ve vhodné podobě a pro množství nejméně dva a půl milionu tun ropných produktů.
3. Závazky Společenství týkající se rovnocenných výhod podle odstavce 2 mohou být případně rozděleny mezi jednotlivé země, přičemž se přihlédne k množstvím stanoveným v příloze k tomuto protokolu.

Článek 7

K provedení tohoto protokolu je Komise pověřena sledováním vývoje dovozu ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách do členských států. Členské státy sdělí Komisi všechny informace sloužící tomuto účelu správnými postupy doporučenými Komisí, která dbá na jejich rozšiřování.

V Bruselu dne třináctého listopadu tisíc devět set šedesát dva.

Příloha k protokolu

K provedení čl. 4 odst. 2 Protokolu o dovozu ropných produktů rafinovaných na Nizozemských Antilách do Evropského hospodářského společenství se Vysoké smluvní strany dohodly, že množství 2 milionů tun antilských ropných produktů bude mezi členské státy rozděleno takto:

Spolková republika Německo	625 000 tun
Hospodářská unie belgicko-lucemburská	200 000 tun
Francie	75 000 tun
Itálie	100 000 tun
Nizozemsko	1 000 000 tun

Protokol (*) (č. 15)
o zvláštní úpravě vztahující se na Grónsko (1985)

Článek 1

1. Zacházení s dovozem produktů, které podléhají společné organizaci trhu s produkty rybolovu a které pocházejí z Grónska, zahrnuje, při dodržování mechanismů společné organizace trhu, osvobození od cel a poplatků s rovnocenným účinkem a nepřítomnost množstevních omezení a opatření s rovnocenným účinkem, jsou-li možnosti přístupu do grónských zón rybolovu, které jsou Společenství zaručeny na základě dohody mezi Společenstvím a příslušným orgánem Grónska, pro Společenství uspokojivé.

2. Veškerá opatření týkající se úpravy dovozu těchto produktů, včetně opatření týkajících se přijímání uvedených opatření, se přijímají postupem podle článku 37 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství.

Článek 2

Komise předloží Radě, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, návrhy přechodných opatření, která považuje za nezbytná v souvislosti se vstupem v platnost nové úpravy, s ohledem na zachování práv nabytých fyzickými nebo právníckými osobami po dobu, kdy bylo Grónsko součástí Společenství, a na úpravu vztahů v souvislosti s finančními příspěvky, které v této době Společenství Grónsku poskytlo.

(*) Článek 3 smlouvy o Grónsku stanoví, že tento protokol připojený k uvedené smlouvě se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství (Úř. věst. L 29, 1.2.1985).

Protokol (č. 16)
o nabývání nemovitostí v Dánsku (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Dánska,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Odchylně od ustanovení této smlouvy si Dánsko může zachovat své stávající právní předpisy o nabývání objektů neurčených k celoročnímu bydlení.

Protokol (č. 17)
**k článku 141 Smlouvy o založení Evropského společenství
(1992)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Pro účely použití článku 141 této smlouvy se plnění vyplývající ze systému sociálního zabezpečení pracovníků nepovažují za peněžní odměnu, pokud se týkají období zaměstnání před 17. květnem 1990, s výjimkou zaměstnanců nebo oprávněných osob jednajících v jejich zastoupení, kteří před tímto datem podali žalobu nebo zahájili obdobné řízení podle vnitrostátního práva.

Protokol (č. 18)

o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI přijmout statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, jak to stanoví článek 8 Smlouvy o založení Evropského společenství,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

*KAPITOLA I***ZŘÍZENÍ ESCB***Článek 1***Evropský systém centrálních bank**

1.1 Evropský systém centrálních bank (ESCB) a Evropská centrální banka (ECB) se zřizují podle článku 8 této smlouvy; plní své úkoly a vyvíjejí svou činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.

1.2 Podle čl. 107 odst. 1 této smlouvy se ESCB skládá z ECB a z centrálních bank členských států (národních centrálních bank). Centrální bankou Lucemburska je Institut monétaire luxembourgeois.

*KAPITOLA II***CÍLE A ÚKOLY ESCB***Článek 2***Cíle**

Podle čl. 105 odst. 1 této smlouvy je prvořadým cílem ESCB udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosahování cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2 této smlouvy. ESCB jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů, a ve shodě se zásadami stanovenými v článku 4 této smlouvy.

Článek 3

Úkoly

3.1 Podle čl. 105 odst. 2 této smlouvy plní ESCB tyto základní úkoly:

- vymezuje a provádí měnovou politiku Společenství,
- provádí devizové operace v souladu s článkem 111 této smlouvy,
- drží a spravuje oficiální devizové rezervy členských států,
- podporuje plynulé fungování platebních systémů.

3.2 Podle čl. 105 odst. 3 této smlouvy se třetí odrážka článku 3.1 nevztahuje na držbu a správu devizových provozních zůstatků vládami členských států.

3.3 Podle čl. 105 odst. 5 této smlouvy přispívá ESCB k řádnému řízení politik, které provádějí příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

Článek 4

Poradní funkce

Podle čl. 105 odst. 4 této smlouvy:

- a) je ECB konzultována:
- ke všem návrhům aktů Společenství v oblasti její působnosti,
 - vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblastí její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42;
- b) ECB může v záležitostech spadajících do oblastí její působnosti předkládat svá stanoviska příslušným orgánům nebo subjektům Společenství či vnitrostátním orgánům.

Článek 5

Shromažďování statistických informací

5.1 Pro zajištění úkolů, kterými je pověřen ESCB, shromažďuje ECB ve spolupráci s národními centrálními bankami nezbytné statistické informace buď od příslušných vnitrostátních orgánů, nebo přímo od hospodářských subjektů. Za tím účelem spolupracuje s orgány nebo subjekty Společenství, s příslušnými orgány členských států nebo třetích zemí a s mezinárodními organizacemi.

5.2 Úkoly popsané v článku 5.1 provádějí v rámci svých možností národní centrální banky.

5.3 ECB je pověřena podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů, kterými se řídí shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech její působnosti.

5.4 Postupem podle článku 42 určí Rada fyzické a právnické osoby podléhající zpravodajské povinnosti, vymezí režim utajení a stanoví příslušná prováděcí a sankční ustanovení.

Článek 6

Mezinárodní spolupráce

6.1 V oblasti mezinárodní spolupráce týkající se úkolů svěřených ESCB rozhoduje ECB o způsobu zastoupení ESCB.

6.2 ECB a s jejím souhlasem rovněž národní centrální banky se podílejí na činnosti mezinárodních měnových institucí.

6.3 Články 6.1 a 6.2 se použijí, aniž je dotčen čl. 111 odst. 4 této smlouvy.

KAPITOLA III

ORGANIZACE ESCB

Článek 7

Nezávislost

ECB, národní centrální banka ani žádný člen jejich rozhodovacích orgánů nesmějí v souladu s článkem 108 této smlouvy při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim touto smlouvou a tímto statutem vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů či institucí Společenství, od žádné vlády členského státu či od jakéhokoli jiného subjektu. Orgány a subjekty Společenství a vlády členských států se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy rozhodovacích orgánů ECB ani národních centrálních bank při plnění jejich úkolů.

Článek 8

Obecná zásada

ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB.

Článek 9

Evropská centrální banka

9.1 ECB, která má podle čl. 107 odst. 2 této smlouvy právní subjektivitu, má ve všech členských státech nejširší způsobilost k právním úkonům přiznávanou podle vnitrostátního práva právnickým osobám; ECB může zejména nabývat a zcizovat movitý majetek a nemovitosti a může vystupovat před soudy.

9.2 ECB zajišťuje, aby úkoly svěřené ESCB podle čl. 105 odst. 2, 3 a 5 této smlouvy byly plněny její vlastní činností ve smyslu tohoto statutu nebo prostřednictvím národních centrálních bank podle článků 12.1 a 14.

9.3 Podle čl. 107 odst. 3 této smlouvy jsou rozhodovacími orgány ECB Rada guvernérů a Výkonná rada.

Článek 10

Rada guvernérů

10.1 Podle čl. 112 odst. 1 této smlouvy se Rada guvernérů skládá z členů Výkonné rady a z guvernérů národních centrálních bank.

10.2 Každý člen Rady guvernérů má jeden hlas. Ode dne, kdy počet členů Rady guvernérů přesáhne 21, má každý člen Rady ředitelů jeden hlas a počet guvernérů s hlasovacím právem je 15. Tato hlasovací práva se rozdělí a střídají takto:

- ode dne, kdy počet guvernérů přesáhne 15, až do dne, kdy dosáhne počtu 22, jsou guvernéri rozděleni do dvou skupin podle pořadí založeného na velikosti podílu členského státu dané národní centrální banky na souhrnném hrubém domácím produktu v tržních cenách a na celkové souhrnné rozvaze měnových finančních institucí členských států, které přijaly euro. Podílu na souhrnném hrubém domácím produktu v tržních cenách se přiděluje váha 5/6 a podílu na celkové souhrnné rozvaze měnových finančních institucí se přiděluje váha 1/6. První skupina se skládá z pěti guvernérů a druhá skupina se skládá ze zbývajících guvernérů. Frekvence hlasovacích práv guvernérů v první skupině není nižší než frekvence hlasovacích práv guvernérů ve druhé skupině. S výhradou předchozí věty se první skupině přidělují čtyři hlasovací práva a druhé skupině 11 hlasovacích práv,

- ode dne, kdy počet guvernérů dosáhne 22, se guvernéri rozdělí do tří skupin podle pořadí založeném na výše uvedených kritériích. První skupina se skládá z pěti guvernérů a jsou jí přidělena čtyři hlasovací práva. Druhá skupina se skládá z poloviny celkového počtu guvernérů, přičemž se jakýkoli zlomek zaokrouhlí na celé vyšší číslo, a je jí přiděleno osm hlasovacích práv. Třetí skupina se skládá ze zbývajících guvernérů a jsou jí přidělena tři hlasovací práva,
- uvnitř každé skupiny mají guvernéri hlasovací právo po stejnou dobu,
- pro výpočet podílů na souhrnném hrubém domácím produktu v tržních cenách se použije článek 29.2. Celková souhrnná rozvaha měnových finančních institucí se vypočítá v souladu se statistickým rámcem, který se v Evropském společenství používá v době výpočtu,
- při jakékoli úpravě souhrnného hrubého domácího produktu v tržních cenách podle článku 29.3 nebo při jakémkoli zvýšení počtu guvernérů se podle výše uvedených zásad upraví velikost nebo složení skupin,
- Rada guvernérů přijme dvoutřetinovou většinou všech svých členů, s hlasovacím právem i bez něj, veškerá opatření nezbytná pro provádění výše uvedených zásad a může rozhodnout o odložení zavedení rotačního systému až do dne, kdy počet guvernérů překročí 18.

Hlasovací právo se vykonává osobně. Odchylně od tohoto pravidla může jednací řád uvedený v článku 12.3 stanovit, že členové Rady guvernérů mohou hlasovat prostřednictvím telekonference. Jednací řád dále stanoví, že člen Rady guvernérů, který se delší dobu nemůže účastnit jejich zasedání, smí za sebe jmenovat náhradníka jako člena Rady guvernérů.

Předchozími odstavci nejsou dotčena hlasovací práva všech členů Rady guvernérů, s hlasovacím právem i bez něj, podle článků 10.3, 10.4 a 41.2.

Nestanoví-li tento statut jinak, rozhoduje Rada guvernérů prostou většinou členů s hlasovacím právem. V případě rovnosti hlasů je rozhodující hlas prezidenta.

Rada guvernérů je schopna se usnášet za přítomnosti alespoň dvou třetin členů s hlasovacím právem. Není-li tato podmínka splněna, může prezident svolat mimořádné zasedání, na němž mohou být rozhodnutí přijímána bez ohledu na uvedené kvórum.

10.3 Při rozhodování podle článků 28, 29, 30, 32, 33 a 51 mají hlasy členů Rady guvernérů váhu podle podílů národních centrálních bank na upsaném základním kapitálu ECB. Hlasy členů Výkonné rady mají nulovou váhu. Rozhodnutí vyžadující kvalifikovanou většinu je přijato, jestliže odevzdané souhlasné hlasy představují alespoň dvě třetiny upsaného základního kapitálu ECB a současně alespoň polovinu podílníků. Nemůže-li být některý z guvernérů přítomen, může určit náhradníka, který odevzdá jeho vážený hlas.

10.4 Zasedání jsou důvěrná. Rada guvernérů však může rozhodnout o zveřejnění výsledku svého jednání.

10.5 Rada guvernérů zasedá alespoň desetkrát ročně.

10.6 Rada, zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, může změnit článek 10.2 na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, anebo na doporučení Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB jednomyslně. Rada doporučí přijetí těchto změn členskými státy. Tyto změny vstoupí v platnost poté, co je ratifikují všechny členské státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Přijetí doporučení ECB podle tohoto odstavce vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Rady guvernérů.

Článek 11

Výkonná rada

11.1 Podle čl. 112 odst. 2 písm. a) této smlouvy se Výkonná rada skládá z prezidenta, viceprezidenta a dalších čtyř členů.

Členové vykonávají svou funkci na plný pracovní úvazek. Žádný člen nesmí vykonávat jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, pokud mu Rada guvernérů k tomu výjimečně neudělí souhlas.

11.2 Podle čl. 112 odst. 2 písm. b) této smlouvy jsou prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady vybíráni a jmenováni z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových nebo bankovních záležitostech vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na základě doporučení Rady, po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů.

Jejich funkční období je osmileté a nemohou být jmenováni opakovaně.

Členy Výkonné rady mohou být pouze státní příslušníci členských států.

11.3 Pracovní řád členů Výkonné rady, zejména jejich platy, důchody a jiné dávky sociálního zabezpečení, jsou předmětem smluv s ECB a stanoví je Rada guvernérů na návrh výboru skládajícího se ze tří členů jmenovaných Radou guvernérů a ze tří členů jmenovaných Radou. Členové Výkonné rady nemají právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

11.4 Přestane-li kterýkoli člen Výkonné rady splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na žádost Rady guvernérů nebo Výkonné rady.

11.5 Každý osobně přítomný člen Výkonné rady má právo hlasovat a má k tomu účelu jeden hlas. Není-li stanoveno jinak, rozhoduje Výkonná rada prostou většinou odevzdaných hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas prezidenta. Pravidla hlasování jsou upřesněna v jednacím řádu uvedeném v článku 12.3.

11.6 Výkonná rada odpovídá za běžné záležitosti ECB.

11.7 Jakékoli uvolněné místo ve Výkonné radě se obsazuje jmenováním nového člena podle článku 11.2.

Článek 12

Úkoly rozhodovacích orgánů

12.1 Rada guvernérů přijímá obecné zásady a činí rozhodnutí nezbytná pro zajištění plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a tímto statutem. Rada guvernérů určuje měnovou politiku Společenství a popřípadě přijímá rozhodnutí týkající se střednědobých měnových cílů, klíčových úrokových sazeb a vytváření měnových rezerv ESCB, přičemž přijme obecné zásady nezbytné k jejich provedení.

Výkonná rada provádí měnovou politiku v souladu s obecnými zásadami a rozhodnutími Rady guvernérů. V tomto směru dává Výkonná rada nezbytné pokyny národním centrálním bankám. Navíc na ni může Rada guvernérů rozhodnutím přenést určité pravomoci.

V míře považované za možnou a přiměřenou a aniž je dotčen tento článek, se ECB obrací na národní centrální banky se žádostmi o provedení operací, které patří k úkolům ESCB.

12.2 Výkonná rada odpovídá za přípravu zasedání Rady guvernérů.

12.3 Rada guvernérů přijme jednací řád upravující vnitřní organizaci ECB a jejích rozhodovacích orgánů.

12.4 Rada guvernérů vykonává poradní funkce uvedené v článku 4.

12.5 Rada guvernérů přijímá rozhodnutí uvedená v článku 6.

Článek 13

Prezident

13.1 Prezident ECB, nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident, předsedá Radě guvernérů a Výkonné radě ECB.

13.2 Aniž je dotčen článek 39, zastupuje ECB navenek prezident nebo osoba jím k tomuto určená.

Článek 14

Národní centrální banky

14.1 Podle článku 109 této smlouvy zajistí každý členský stát nejpozději ke dni zřízení ESCB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu národní centrální banky, byly slučitelné s touto smlouvou a s tímto statutem.

14.2 Statuty národních centrálních bank stanoví zejména, že funkční období guvernéra národní centrální banky trvá nejméně pět let.

Guvernér může být z funkce odvolán pouze tehdy, přestane-li splňovat podmínky požadované k jejímu výkonu nebo se dopustí vážného pochybení. V případě odvolání guvernéra z funkce může dotyčný guvernér národní centrální banky nebo Rada guvernérů podat žalobu k Soudnímu dvoru, a to z důvodu porušení této smlouvy nebo některé právní normy vydané k jejímu provedení. Tyto žaloby je nutné podat do dvou měsíců ode dne vyhlášení či oznámení žalobci nebo v případě, že se tak nestalo, do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o rozhodnutí dozvěděl.

14.3 Národní centrální banky jsou nedílnou součástí ESCB a jednají v souladu s obecnými zásadami a pokyny ECB. K dodržování obecných zásad a pokynů ECB přijímá Rada guvernérů nezbytná opatření a vyžaduje, aby jí byly poskytovány veškeré dostupné informace.

14.4 Národní centrální banky mohou vykonávat i jiné funkce než ty, jež jsou uvedeny v tomto statutu, pokud Rada guvernérů dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů nerozhodne, že tyto funkce jsou v rozporu s cíli a úkoly ESCB. Tyto funkce jsou vykonávány na vlastní odpovědnost a na vlastní účet národních centrálních bank a nejsou pokládány za součást činnosti ESCB.

Článek 15

Povinnost předkládat zprávy

15.1 ECB vypracovává a zveřejňuje zprávy o činnosti ESCB alespoň jednou za čtvrt roku.

15.2 Každý týden je uveřejňován konsolidovaný finanční výkaz ESCB.

15.3 Podle čl. 113 odst. 3 této smlouvy předkládá ECB výroční zprávu o činnosti ESCB a o měnové politice za uplynulý i běžný rok Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě.

15.4 Zprávy a výkazy uvedené v tomto článku se poskytují zájemcům zdarma.

Článek 16

Bankovky

Podle čl. 106 odst. 1 této smlouvy má Rada guvernérů výhradní právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. Tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky. Bankovky vydávané ECB a národními centrálními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají ve Společenství status zákonného platidla.

Je-li to možné, respektuje ECB stávající zvyklosti ve vydávání a v grafické úpravě bankovek.

KAPITOLA IV

MĚNOVÉ FUNKCE A OPERACE ESCB

Článek 17

Účty u ECB a u národních centrálních bank

ECB a národní centrální banky mohou pro provádění svých operací otevírat účty úvěrovým institucím, veřejnoprávním subjektům a jiným účastníkům trhu a jako zajištění přijímat aktiva včetně zaknihovaných cenných papírů.

Článek 18

Operace na volném trhu a úvěrové operace

18.1 Pro dosažení cílů ESCB a uskutečnění jeho úkolů mohou ECB a národní centrální banky:

- obchodovat na finančních trzích s pohledávkami a obchodovatelnými cennými papíry znějícími na měny Společenství nebo na měny třetích zemí a s drahými kovy formou promptních nebo termínovaných nákupů a prodejů, formou dohod o zpětném odkupu nebo formou výpůjček či půjček,
- provádět úvěrové operace s úvěrovými institucemi a s ostatními účastníky trhu s tím, že úvěry jsou dostatečně zajištěny.

18.2 ECB stanoví obecné zásady operací na volném trhu a úvěrových operací prováděných ECB nebo národními centrálními bankami včetně zásad pro vyhlášení podmínek, za nichž jsou národní centrální banky připraveny takové operace provádět.

Článek 19

Minimální rezervy

19.1 S výhradou článku 2 může ECB požadovat na úvěrových institucích usazených v členských státech, aby v souladu s cíli měnové politiky udržovaly na účtech u ECB a u národních centrálních bank minimální rezervy. Rada guvernérů může vydat nařízení týkající se výpočtu a určování požadované výše minimálních rezerv. V případech jejich nedodržení je ECB oprávněna vybírat úroky z prodlení a ukládat jiné sankce s rovnocenným účinkem.

19.2 Za účelem použití tohoto článku určí Rada postupem podle článku 42 základ pro minimální rezervy a nejvýše přípustný poměr mezi těmito rezervami a jejich základem, jakož i přiměřené sankce pro případy jejich nedodržení.

Článek 20

Jiné nástroje měnové kontroly

Rada guvernérů může rozhodnout dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů o použití dalších operativních metod měnové kontroly, které považuje s přihlédnutím k článku 2 za vhodné.

Zakládá-li použití takových metod závazky pro třetí strany, stanoví Rada postupem podle článku 42 rozsah jejich použití.

Článek 21

Operace s veřejnoprávními subjekty

21.1 Podle článku 101 této smlouvy je zakázáno přečerpávání účtů nebo jakýkoli jiný typ úvěrování od ECB nebo od národních centrálních bank ve prospěch orgánů či subjektů Společenství, ústředních vlád, regionálních, místních nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo veřejných podniků členských států; ECB nebo národním centrálním bankám je rovněž zakázán přímý nákup jejich dluhových cenných nástrojů.

21.2 ECB a národní centrální banky mohou působit pro subjekty uvedené v článku 21.1 jako fiskální agenti.

21.3 Tento článek se nevztahuje na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB poskytují stejné zacházení v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků centrálními bankami jako soukromým úvěrovým institucím.

Článek 22

Zúčtovací a platební systémy

ECB a národní centrální banky mohou poskytovat facility a ECB může vydávat nařízení proto, aby byly zajištěny účinné a spolehlivé zúčtovací a platební mechanismy uvnitř Společenství a ve styku se třetími zeměmi.

Článek 23

Operace se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi

ECB a národní centrální banky mohou:

- navazovat vztahy s centrálními bankami a s finančními institucemi ve třetích zemích, a je-li to účelné, i s mezinárodními organizacemi,
- nabývat a prodávat promptně i termínovaně všechny typy devizových aktiv a drahé kovy. Pojem „devizové aktivum“ zahrnuje cenné papíry a všechna další aktiva v měnách kterékoli země nebo v zúčtovacích jednotkách bez ohledu na formu jejich držení,
- držet a spravovat aktiva uvedená v tomto článku,
- provádět ve vztahu k třetím zemím a k mezinárodním organizacím všechny typy bankovních operací včetně zápůjčních a výpůjčních operací.

Článek 24

Jiné operace

Kromě operací vyplývajících z jejich úkolů, mohou ECB a národní centrální banky provádět operace pro potřeby svého provozu nebo svých zaměstnanců.

KAPITOLA V

DOHLED

Článek 25

Dohled

25.1 ECB může vydávat stanoviska a být konzultována Radou, Komisí a příslušnými orgány členských států ohledně působnosti a používání právních aktů Společenství týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stabilitou finančního systému.

25.2 V souladu s rozhodnutími Rady podle čl. 105 odst. 6 této smlouvy může ECB plnit zvláštní úkoly týkající se dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi s výjimkou pojišťovacích podniků.

KAPITOLA VI

FINANČNÍ USTANOVENÍ ESCB

Článek 26

Účetní závěrka

26.1 Účetní rok ECB a národních centrálních bank začíná prvním lednem a končí třicátým prvním prosincem.

26.2 Roční účetní závěrku ECB sestavuje Výkonná rada v souladu se zásadami stanovenými Radou guvernérů. Závěrku schvaluje Rada guvernérů a poté je závěrka zveřejněna.

26.3 Pro analytické a provozní účely sestavuje Výkonná rada konsolidovanou rozvahu ESCB zahrnující ta aktiva a pasiva národních centrálních bank, která náleží ESCB.

26.4 K používání tohoto článku stanoví Rada guvernérů pravidla nezbytná pro standardizaci účtování a vykazování operací národních centrálních bank.

Článek 27

Audit účetnictví

27.1 Účetnictví ECB a národních centrálních bank ověřují nezávislí externí auditoři doporučení Radou guvernérů a schválení Radou. Auditoři jsou oprávněni zkoumat veškeré účetnictví ECB a národních centrálních bank a obdržet veškeré informace o provedených operacích.

27.2 Článek 248 této smlouvy se vztahuje výlučně na zkoumání výkonnosti správy ECB.

Článek 28

Základní kapitál ECB

28.1 Základní kapitál ECB při zahájení její činnosti činí 5 miliard ECU. Základní kapitál může být zvýšen rozhodnutím Rady guvernérů kvalifikovanou většinou stanovenou v článku 10.3 v mezích a za podmíněk, které stanoví Rada postupem podle článku 42.

28.2 Národní centrální banky jsou jedinými upisovateli a držiteli základního kapitálu ECB. Základní kapitál je upisován podle klíče stanoveného v souladu s článkem 29.

28.3 Rada guvernérů určí kvalifikovanou většinou podle článku 10.3, v jaké výši a jakým způsobem má být základní kapitál splacen.

28.4 S výhradou článku 28.5 nesmějí být podíly národních centrálních bank na upsaném základním kapitálu ECB převedeny, zastaveny nebo se stát předmětem výkonu rozhodnutí.

28.5 Bude-li klíč uvedený v článku 29 upraven, převedou národní centrální banky mezi sebou příslušné podíly na základním kapitálu tak, aby rozdělení těchto podílů odpovídalo upravenému klíči. Rada guvernérů určí podmínky těchto převodů.

Článek 29

Klíč pro upisování základního kapitálu

29.1 Po zřízení ESCB a ECB se postupem podle čl. 123 odst. 1 této smlouvy stanoví klíč pro upisování základního kapitálu ECB. Podle tohoto klíče bude každé národní centrální bance přidělen vážený podíl, který se rovná součtu:

- 50 % podílu příslušného členského státu na počtu obyvatel Společenství v předposledním roce před zřízením ESCB,
- 50 % podílu příslušného členského státu na hrubém domácím produktu Společenství v tržních cenách zaznamenaných za posledních pět let předcházejících předposlednímu roku před zřízením ESCB.

Procenta se zaokrouhlují směrem nahoru na nejbližší násobek 0,05.

29.2 Statistické údaje nezbytné pro plnění tohoto článku poskytuje Komise v souladu s pravidly přijatými Radou postupem podle článku 42.

29.3 Vážené podíly přidělené národním centrálním bankám budou po založení ESCB upravovány každých pět let, přičemž se přiměřeně použije článek 29.1. Upravený klíč platí od prvního dne následujícího roku.

29.4 Rada guvernérů učiní všechna další opatření nezbytná k použití tohoto článku.

Článek 30

Převod devizových rezerv na ECB

30.1 Aniž je dotčen článek 28, poskytují národní centrální banky ECB devizové rezervy v jiných měnách než v měnách členských států, v ECU, v rezervních pozicích u Mezinárodního měnového fondu a ve zvláštních právech čerpání až do protihodnoty rovnající se 50 miliardám ECU. Rada guvernérů rozhodne o části, která by měla být ECB poskytnuta po jejím založení, a o částkách poskytovaných v pozdějších termínech. ECB má plné právo držet a spravovat devizové rezervy, které na ni byly převedeny, a využívat je pro účely stanovené v tomto statutu.

30.2 Příspěvky jednotlivých národních centrálních bank se stanoví v poměru k jejich podílu na upsaném základním kapitálu ECB.

30.3 ECB připíše ve prospěch každé národní centrální banky pohledávku ve výši jejího příspěvku. Rada guvernérů rozhoduje o denominaci a úročení těchto pohledávek.

30.4 ECB může podle článku 30.2 vyzvat ke složení dalších devizových rezerv nad limit stanovený v článku 30.1 v mezích a za podmínek, které stanoví Rada postupem podle článku 42.

30.5 ECB může držet a spravovat rezervní pozice u Mezinárodního měnového fondu a zvláštní práva čerpání a zajišťovat sdružování těchto rezerv.

30.6 Rada guvernérů přijme veškerá další opatření nezbytná k používání tohoto článku.

Článek 31

Devizové rezervy národních centrálních bank

31.1 Národní centrální banky jsou oprávněny provádět operace k plnění svých závazků vůči mezinárodním organizacím v souladu s článkem 23.

31.2 Všechny ostatní operace s devizovými rezervami zbývajících národních centrálních bankám po převodech provedených podle článku 30 a transakce členských států s jejich devizovými provozními zůstatky překračujícími částku stanovenou podle článku 31.3 podléhají schválení ECB s cílem zajistit soulad s devizovou a měnovou politikou Společenství.

31.3 Rada guvernérů stanoví obecné zásady s cílem usnadnit tyto operace.

Článek 32

Přerozdělování měnových příjmů národních centrálních bank

32.1 Příjmy dosažené národními centrálními bankami při uskutečňování úkolů v rámci měnové politiky ESCB (dále jen „měnové příjmy“) jsou na konci každého účetního roku přerozdělovány v souladu s tímto článkem.

32.2 S výhradou článku 32.3 se částka měnových příjmů každé národní centrální banky rovná jejímu ročnímu příjmu z aktiv, která drží jako protihodnotu bankovek v oběhu, a závazků z vkladů úvěrových institucí. Tato aktiva vedou národní centrální banky odděleně v souladu s obecnými zásadami přijatými Radou guvernérů.

32.3 Jestliže po zahájení třetí etapy Rada guvernérů usoudí, že struktura bilancí národních centrálních bank nedovoluje použití článku 32.2, může Rada guvernérů kvalifikovanou většinou rozhodnout, že odchylně od článku 32.2 bude měnový příjem vypočítáván podle jiné metody, a to po dobu nepřesahující pět let.

32.4 Výše měnového příjmu každé národní centrální banky se snižuje o částku rovnající se úrokům, které tato centrální banka platí ze závazků z vkladů úvěrových institucí podle článku 19.

Rada guvernérů může rozhodnout o odškodnění národních centrálních bank za náklady spojené s vydáváním bankovek nebo za výjimečných okolností za zvláštní ztráty vzniklé z operací měnové politiky prováděných ve prospěch ESCB. Odškodnění bude provedeno ve formě, jakou bude Rada guvernérů považovat za vhodnou; tyto částky se mohou vzájemně započítat proti měnovým příjmům národních centrálních bank.

32.5 Úhrnný měnový příjem národních centrálních bank se rozdělí mezi národní centrální banky v poměru k jejich splaceným podílům na základním kapitálu ECB, nerozhodne-li Rada guvernérů podle článku 33.2 jinak.

32.6 Vzájemné zúčtování a vypořádání zůstatků vzniklých při přerozdělování měnových příjmů provede ECB v souladu s obecnými zásadami přijatými Radou guvernérů.

32.7 Rada guvernérů přijme veškerá další opatření nezbytná k používání tohoto článku.

Článek 33

Rozdělování čistých zisků a ztrát ECB

33.1 Čistý zisk ECB je převáděn v tomto pořadí:

- a) částka, již určí Rada guvernérů a jež nesmí překročit 20 % čistého zisku, se převede do všeobecného rezervního fondu až do výše 100 % základního kapitálu;
- b) zbývající čistý zisk se rozděluje podílníkům ECB v poměru k jejich splaceným podílům.

33.2 Zaznamená-li ECB ztrátu, může být schodek vyrovnán ze všeobecného rezervního fondu ECB, a bude-li to nezbytné, na základě rozhodnutí Rady guvernérů z měnového příjmu příslušného účetního roku, a to poměrně až do výše částek přidělených národním centrálním bankám podle článku 32.5.

KAPITOLA VII

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Právní akty

34.1 Podle článku 110 této smlouvy Evropská centrální banka:

- přijímá nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů vymezených v čl. 3.1 první odrážce, v článcích 19.1, 22 nebo 25.2 tohoto statutu a v případech stanovených právními akty Rady, jež jsou uvedeny v článku 42,
- přijímá rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a tímto statutem,
- vydává doporučení a zaujímá stanoviska.

34.2 Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Články 253, 254 a 256 této smlouvy se vztahují na nařízení a rozhodnutí přijatá ECB.

ECB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

34.3 V mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42 statutu je ECB oprávněna ukládat podnikům peněžité pokuty nebo penále za neplnění povinností vyplývajících z jejích nařízení a rozhodnutí.

Článek 35

Soudní kontrola a záležitosti s ní související

35.1 Jednání nebo opomenutí ECB podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou. ECB je oprávněna podat žalobu v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou.

35.2 Spory mezi ECB na jedné straně a jejími věřiteli, dlužníky či jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné národní soudy, není-li dána pravomoc Soudního dvora.

35.3 ECB podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 288 této smlouvy. Odpovědnost národních centrálních bank se řídí příslušným vnitrostátním právem.

35.4 Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat podle jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě veřejnoprávní nebo soukromoprávní uzavřené ECB nebo jejím jménem.

35.5 Rozhodnutí ECB o předložení věci Soudnímu dvoru přijímá Rada guvernérů.

35.6 Soudní dvůr má pravomoc ve sporech týkajících se závazků, které mají podle tohoto statutu plnit národní centrální banky. Usoudí-li ECB, že některá národní centrální banka nesplnila povinnost vyplývající z tohoto statutu, poskytne dotyčné národní centrální bance příležitost předložit své připomínky a poté vydá ve věci odůvodněné stanovisko. Nevyhoví-li dotyčná národní centrální banka tomuto stanovisku ve lhůtě stanovené ECB, může ECB předložit věc Soudnímu dvoru.

Článek 36

Zaměstnanci

36.1 Na návrh Výkonné rady přijme Rada guvernérů pracovní řád pro zaměstnance ECB.

36.2 Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat jakékoli spory mezi ECB a jejími zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

Článek 37

Sídlo

Do konce roku 1992 rozhodnou vlády členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád vzájemnou dohodou o sídle ECB.

Článek 38

Služební tajemství

38.1 Členové řídicích orgánů a zaměstnanci ECB a národních centrálních bank jsou povinni i po skončení svého pracovního poměru zachovávat mlčenlivost o informacích, které jsou předmětem služebního tajemství.

38.2 Osoby mající přístup k údajům, na něž se vztahují právní předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

Článek 39

Osoby s podpisovým právem

Vůči třetím stranám ECB právně zavazují její prezident nebo dva členové Výkonné rady nebo podpisy dvou zaměstnanců ECB, kteří byli k podepisování jménem ECB jejím prezidentem řádně zmocněni.

Článek 40

Výsady a imunity

ECB požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných pro plnění svých úkolů za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství.

KAPITOLA VIII

ZMĚNY STATUTU A DOPLŇUJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Článek 41

Zjednodušený postup pro přijímání změn

41.1 Podle čl. 107 odst. 5 této smlouvy může Rada měnit články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, čl. 33.1 písm. a) a článek 36 tohoto statutu buď na doporučení ECB a po konzultaci s Komisí kvalifikovanou většinou, anebo na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslně. V obou případech se vyžaduje souhlas Evropského parlamentu.

41.2 Doporučení ECB podle tohoto článku vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Rady guvernérů.

Článek 42

Doplňující právní předpisy

V souladu s čl. 107 odst. 6 této smlouvy přijme Rada bezprostředně po rozhodnutí o zahájení třetí etapy na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB, anebo na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí kvalifikovanou většinou předpisy uvedené v člancích 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 tohoto statutu.

KAPITOLA IX

PŘECHODNÁ A JINÁ USTANOVENÍ O ESCB

Článek 43

Obecná ustanovení

43.1 Na základě výjimky uvedené v čl. 122 odst. 1 této smlouvy nezakládají následující články tohoto statutu práva ani neukládají povinnosti pro dotyčný členský stát: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52.

43.2 Centrální banky členských států, na které se vztahuje výjimka podle čl. 122 odst. 1 této smlouvy, si zachovávají své pravomoci v oblasti měnové politiky podle příslušného vnitrostátního práva.

43.3 V člancích 3, 11.2, 19, 34.2 a 50 tohoto statutu se „členskými státy“ rozumějí podle čl. 122 odst. 4 této smlouvy členské státy, na které se nevztahuje výjimka.

43.4 V člancích 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 a 52 tohoto statutu se „národními centrálními bankami“ rozumějí centrální banky členských států, na které se nevztahuje výjimka.

43.5 V člancích 10.3 a 33.1 se „podílníky“ rozumějí rovněž centrální banky členských států, na které se nevztahuje výjimka.

43.6 V člancích 10.3 a 30.2 se „upsaným základním kapitálem ECB“ rozumí základní kapitál upsaný centrálními bankami členských států, na které se nevztahuje výjimka.

Článek 44

Přechodné úkoly ECB

ECB převezme ty úkoly EMI, které v důsledku výjimek vztahujících se na jeden nebo několik členských států musí být ještě splněny ve třetí etapě.

Při přípravách na zrušení výjimek uvedených v článku 122 této smlouvy plní ECB poradní funkci.

Článek 45

Generální rada ECB

45.1 Aniž je dotčen čl. 107 odst. 3 této smlouvy, zřizuje se Generální rada jako třetí rozhodovací orgán ECB.

45.2 Generální rada je složena z prezidenta a viceprezidenta ECB a z guvernérů národních centrálních bank. Zasedání Generální rady se mohou účastnit další členové Výkonné rady, avšak bez hlasovacího práva.

45.3 Povinnosti Generální rady taxativně vymezuje článek 47 tohoto statutu.

Článek 46

Jednací řád Generální rady

- 46.1 Generální radě ECB předsedá prezident, nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident ECB.
- 46.2 Předseda Rady a jeden člen Komise se mohou účastnit zasedání Generální rady, avšak bez hlasovacího práva.
- 46.3 Zasedání Generální rady připravuje prezident.
- 46.4 Odchylně od článku 12.3 přijme Generální rada svůj jednací řád.
- 46.5 ECB zřídí sekretariát Generální rady.

Článek 47

Povinnosti Generální rady

- 47.1 Generální rada:
- plní úkoly uvedené v článku 44,
 - přispívá k plnění poradních funkcí uvedených v člancích 4 a 25.1.
- 47.2 Generální rada přispívá k:
- shromažďování statistických informací, jak je uvedeno v článku 5,
 - podávání zpráv o činnosti ECB, jak je uvedeno v článku 15,
 - stanovení pravidel uvedených v článku 26.4 nezbytných k používání článku 26,
 - přijímání veškerých dalších opatření uvedených v článku 29.4 nezbytných k používání článku 29,
 - přijetí pracovního řádu pro zaměstnance ECB podle článku 36.

47.3 Generální rada se podílí na přípravách nezbytných pro neodvolatelné stanovení směnných kurzů měn členských států, na které se vztahuje výjimka, vůči měnám nebo jednotné měně členských států, na které se výjimka v čl. 123 odst. 5 této smlouvy nevztahuje.

47.4 Generální radu informuje o rozhodnutích Rady guvernérů prezident ECB.

Článek 48

Přechodná ustanovení o základním kapitálu ECB

V souladu s článkem 29.1 je každé národní centrální bance přidělen vážený podíl podle klíče pro upisování základního kapitálu ECB. Odchylně od článku 28.3 nesplácejí centrální banky členských států, na které se vztahuje výjimka, svůj upsaný základní kapitál, nerozhodne-li Generální rada většinou představující alespoň dvě třetiny upsaného základního kapitálu ECB a alespoň polovinu podílníků, že musí být splacen minimální procentní podíl jako příspěvek na úhradu provozních nákladů ECB.

Článek 49

Odložené splácení základního kapitálu, rezervních fondů a rezerv ECB

49.1 Centrální banka členského státu, na který se přestala vztahovat výjimka, splácí svůj upsaný podíl na základním kapitálu ECB ve stejném rozsahu jako centrální banky členských států, na které se výjimka nevztahovala, a v souladu s článkem 30.1 převádí své devizové rezervy na ECB. Výše těchto převodů se určuje násobkem hodnoty devizových rezerv, které již byly v souladu s článkem 30.1 převedeny na ECB, vyjádřené v ECU podle platných směnných kurzů, a poměru mezi počtem podílů upsaných dotyčnou národní centrální bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními centrálními bankami.

49.2 Kromě platby, jež má být provedena podle článku 49.1, přispívá dotyčná centrální banka do rezervních fondů ECB a do rezerv rovnocenných rezervním fondům a na částku, jež má být ještě vyčleněna na rezervní fondy a rezervy odpovídající zůstatku účtu zisků a ztrát k 31. prosinci roku, který předcházela roku zrušení výjimky. Částka určená k převodu se vypočítá jako násobek výše rezerv, jak byly výše definovány a schváleny v bilanci ECB, a poměru mezi počtem podílů upsaných dotyčnou centrální bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními centrálními bankami.

49.3 ⁽¹⁾ Jakmile se jedna nebo více zemí stanou členskými státy a jejich národní centrální banky se stanou součástí ESCB, upsaný základní kapitál ECB a horní hranice částky devizových rezerv, které mohou být převedeny na ECB, budou automaticky zvýšeny. V rámci rozšířeného klíče pro upisování základního kapitálu se zvýšení určí vynásobením dosavadních částek poměrem vážených podílů vstupujících národních centrálních bank k váženým podílům národních centrálních bank, které již jsou členy ESCB. Vážený podíl každé národní centrální banky v klíči pro upisování základního kapitálu se vypočte obdobně podle článku 29.1 a v souladu s článkem 29.2. Pro statistické údaje se použijí referenční období totožná s těmi, která byla použita při poslední pětileté úpravě vážených podílů podle článku 29.3.

Článek 50

První jmenování členů Výkonné rady

Při zřizování Výkonné rady ECB jsou prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou EMI. Prezident Výkonné rady je jmenován na období osmi let. Odchylně od článku 11.2 je viceprezident jmenován na čtyři roky a ostatní členové Výkonné rady na funkční období trvající od pěti do osmi let. Nemohou být jmenováni opakovaně. Počet členů Výkonné rady může být nižší než stanoví článek 11.1, v žádném případě však nesmí být nižší než čtyři.

Článek 51

Odchylka od článku 32

51.1 Rozhodne-li Rada guvernérů po zahájení třetí etapy, že se používáním článku 32 významně změnil poměrný vztah příjmů národních centrálních bank, sníží se částka z příjmu, která má být rozdělena podle článku 32, o jednotný procentní podíl, jenž nesmí překročit 60 % v prvním účetním roce po zahájení třetí etapy a jenž bude v každém následujícím účetním roce snižován alespoň o 12 procentních bodů.

51.2 Ustanovení článku 51.1 se použije nejdéle po dobu pěti účetních let od zahájení třetí etapy.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003.

Článek 52

Výměna bankovek v měnách Společenství

Po neodvolatelném stanovení směnných kurzů přijme Rada guvernérů opatření nezbytná k zajištění toho, aby bankovky znějící na měny s neodvolatelně stanovenými směnnými kurzy byly vyměňovány národními centrálními bankami za jejich jmenovité hodnoty.

Článek 53

Použitelnost přechodných ustanovení

Články 43 až 48 jsou použitelné po dobu existence členských států, na které se vztahuje výjimka.

Protokol (č. 19)
o statutu Evropského měnového institutu (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit statut Evropského měnového institutu,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Zřízení a název

1.1 Evropský měnový institut (dále jen „EMI“) se zřizuje v souladu s článkem 117 této smlouvy; plní své úkoly a vykonává svou činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.

1.2 Členy EMI jsou centrální banky členských států (dále jen „národní centrální banky“). Pro účely tohoto statutu se Institut monétaire luxembourgeois považuje za centrální banku Lucemburska.

1.3 Podle článku 117 této smlouvy budou Výbor guvernérů a Evropský fond pro měnovou spolupráci (EFMS) rozpuštěny. Všechna aktiva a pasiva EFMS automaticky a v celém rozsahu přejdou na EMI.

Článek 2

Cíle

EMI přispívá ke splnění podmínek nezbytných pro přechod do třetí etapy hospodářské a měnové unie, zejména:

- posilováním koordinace měnových politik za účelem zajištění cenové stability,
- prováděním příprav nezbytných ke zřízení Evropského systému centrálních bank (ESCB), k uskutečňování jednotné měnové politiky a k vytvoření jednotné měny ve třetí etapě,
- dohledem na vývoj ECU.

Článek 3

Obecné zásady

3.1 EMI plní úkoly a funkce svěřené mu touto smlouvou a tímto statutem, aniž je dotčena odpovědnost orgánů odpovědných za uskutečňování měnové politiky v jednotlivých členských státech.

3.2 EMI jedná v souladu s cíli a zásadami stanovenými v článku 2 statutu ESCB.

Článek 4

Hlavní úkoly

4.1 V souladu s čl. 117 odst. 2 této smlouvy EMI:

- prohlubuje spolupráci mezi národními centrálními bankami,
- posiluje koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,
- dohlíží na fungování Evropského měnového systému (EMS),
- pořádá konzultace o otázkách spadajících do působnosti národních centrálních bank a ovlivňujících stabilitu finančních institucí a trhů,
- přebírá úkoly EFMS; vykonává zejména funkce uvedené v člancích 6.1, 6.2 a 6.3,
- usnadňuje používání ECU a dohlíží na jeho vývoj včetně plynulého fungování clearingového systému ECU.

EMI rovněž:

- pořádá pravidelné konzultace o směřování měnových politik a využívání nástrojů měnové politiky,
- je obvykle konzultován národními měnovými úřady před jejich rozhodnutím o směřování měnové politiky v souvislosti se společným rámcem předběžné koordinace.

4.2 Nejpozději do 31. prosince 1996 upřesní EMI právní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě, a to v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží. Tento rámec předloží Rada EMI k rozhodnutí ECB ke dni jejího zřízení.

V souladu s čl. 117 odst. 3 této smlouvy EMI zejména:

- připravuje nástroje a postupy nezbytné pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě,
- podle potřeby podporuje harmonizaci pravidel a postupů pro sběr, sestavování a šíření statistických údajů v oblasti jeho působnosti,
- vypracovává pravidla pro operace prováděné národními centrálními bankami v rámci ESCB,
- podporuje účinnost přeshraničního platebního styku,
- dohlíží na technickou přípravu bankovek ECU.

Článek 5

Poradní funkce

5.1 V souladu s čl. 117 odst. 4 této smlouvy může Rada EMI zaujímat stanoviska nebo vydávat doporučení k celkové orientaci měnové a devizové politiky, jakož i k opatřením s tím souvisejícím, zaváděným v jednotlivých členských státech. EMI může předkládat vládám a Radě stanoviska a doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování EMS.

5.2 Rada EMI může rovněž vydávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5.3 V souladu s čl. 117 odst. 6 této smlouvy konzultuje Rada s EMI všechny návrhy právních aktů Společenství z oblasti jeho působnosti.

V mezích a za podmínek, které stanoví Rada kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI, konzultují orgány členských států s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti, zejména s ohledem na článek 4.2.

5.4 V souladu s čl. 117 odst. 5 této smlouvy může EMI rozhodnout, že svá stanoviska a doporučení zveřejní.

Článek 6

Provozní a technické funkce

6.1 EMI:

- přijímá opatření pro mnohostrannost sald vyplývajících z intervencí národních centrálních bank v měnách Společenství a pro mnohostrannost vypořádání uvnitř Společenství,
- spravuje mechanismus velmi krátkodobého financování stanovený dohodou ze dne 13. března 1979 mezi centrálními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, která upravuje fungování Evropského měnového systému (dále jen „dohoda EMS“) a mechanismus krátkodobé měnové podpory stanovený dohodou ze dne 9. února 1970 mezi centrálními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, ve znění pozdějších změn,
- vykonává funkce uvedené v článku 11 nařízení Rady (EHS) č. 1969/88 ze dne 24. června 1988, kterým se zavádí jednotný systém střednědobé finanční podpory platebním bilancím členských států.

6.2 Za účelem uskutečňování dohody o EMS může EMI přijímat od národních centrálních bank devizové rezervy a jako jejich protihodnotu vydávat ECU. Tato ECU mohou být EMI a národními centrálními bankami používána jako prostředek pro vypořádání sald a pro operace mezi národními centrálními bankami a EMI. EMI přijme správná opatření nezbytná k provedení tohoto odstavce.

6.3 EMI může udělit měnovým úřadům třetích zemí a mezinárodním měnovým institucím postavení „jiní držitelé“ ECU a stanovit podmínky, za kterých mohou být ECU jinými držiteli získána, držena nebo používána.

6.4 EMI je oprávněn držet a spravovat na žádost národních centrálních bank devizové rezervy jako zástupce těchto bank. Zisky a ztráty týkající se těchto rezerv hradí národní centrální banka, která rezervy uložila. EMI vykonává tuto funkci na základě dvoustranných smluv v souladu s pravidly stanovenými v rozhodnutí EMI. Účelem těchto pravidel je zajistit, aby operace s těmito rezervami nebyly v rozporu s měnovou a devizovou politikou příslušných měnových úřadů členských států a odpovídaly cílům EMI a řádnému fungování mechanismu směnných kurzů EMS.

Článek 7

Jiné úkoly

7.1 Jednou ročně předkládá EMI Radě zprávu o stavu příprav na třetí etapu. Tyto zprávy obsahují hodnocení dosaženého pokroku v konvergenci ve Společenství a zabývají se především přizpůsobováním nástrojů měnové politiky, přípravou postupů nezbytných pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě a právními předpoklady, jež musí národní centrální banky splnit, aby se staly nedílnou součástí ESCB.

7.2 V souladu s rozhodnutími Rady uvedenými v čl. 117 odst. 7 této smlouvy může EMI plnit i jiné úkoly pro přípravu třetí etapy.

Článek 8

Nezávislost

Členové Rady EMI, kteří jsou zástupci svých institucí, jednají při výkonu své činnosti na vlastní odpovědnost. Rada EMI nesmí při výkonu svých pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jí touto smlouvou a tímto statutem vyžadovat ani přijímat jakékoli pokyny od orgánů či subjektů Společenství nebo od vlád členských států. Orgány a subjekty Společenství, jakož i vlády členských států, se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat Radu EMI při plnění jejích úkolů.

Článek 9

Správa

9.1 V souladu s čl. 117 odst. 1 této smlouvy je EMI řízen a spravován Radou EMI.

9.2 Rada EMI je složena z prezidenta a z guvernérů národních centrálních bank, z nichž jeden se stává viceprezidentem. Nemůže-li se některý guvernér zúčastnit zasedání, může pověřit jiného zástupce své instituce.

9.3 Prezident je jmenován vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Výboru guvernérů nebo Rady EMI a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou. Prezident je vybírán z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci některého členského státu. Rada EMI jmenuje viceprezidenta. Prezident a viceprezident jsou jmenováni na tříleté funkční období.

9.4 Prezident vykonává své povinnosti na plný pracovní úvazek. Nesmí vykonávat jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, pokud mu Rada EMI k tomu výjimečně neudělí souhlas.

9.5 Prezident:

- připravuje zasedání Rady EMI a předsedá jim,
- vyjadřuje stanoviska EMI navenek, aniž je dotčen článek 22,
- odpovídá za běžnou agendu EMI.

V nepřítomnosti prezidenta vykonává jeho úřední povinnosti viceprezident.

9.6 Pracovní řád prezidenta, zejména jeho plat, důchod a další dávky sociálního zabezpečení jsou předmětem smlouvy uzavřené s EMI a jsou stanoveny Radou EMI na návrh výboru skládajícího se ze tří členů jmenovaných Výborem guvernérů, případně Radou EMI, a ze tří členů jmenovaných Radou. Prezident nemá právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

9.7 Přestane-li prezident splňovat podmínky nezbytné pro výkon své funkce nebo dopustí-li se vážného pochybení, může jej Soudní dvůr na žádost Rady EMI odvolat.

9.8 Rada EMI přijme jednací řád EMI.

Článek 10

Zasedání Rady EMI a postup při hlasování

10.1 Rada EMI zasedá alespoň desetkrát ročně. Jednání Rady EMI jsou důvěrná. Rada EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění výsledků svého jednání.

10.2 Každý člen Rady EMI nebo jím pověřený zástupce má jeden hlas.

10.3 Rada EMI rozhoduje prostou většinou hlasů svých členů, nestanoví-li tento statut jinak.

10.4 Rozhodnutí, jež mají být přijata v souvislosti s články 4.2, 5.4, 6.2 a 6.3, vyžadují jednomyslný souhlas členů Rady EMI.

Přijetí stanovisek a doporučení podle článků 5.1 a 5.2, přijetí rozhodnutí podle článků 6.4, 16 a 23.6 a přijetí obecných zásad podle článku 15.3 vyžadují kvalifikovanou většinu dvou třetin členů Rady EMI.

Článek 11

Spolupráce mezi orgány a povinnost podávat zprávy

11.1 Předseda Rady a člen Komise se mohou účastnit zasedání Rady EMI, avšak bez hlasovacího práva.

11.2 Prezident EMI je zván na zasedání Rady, projednává-li Rada záležitosti týkající se cílů a úkolů EMI.

11.3 Ke dni, který stanoví jednací řád, vypracuje EMI výroční zprávu o své činnosti a o měnové a finanční situaci ve Společenství. Výroční zprávu spolu s roční účetní závěrkou předkládá EMI Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě.

Na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu může být prezident EMI vyslechnut příslušnými výbory Evropského parlamentu.

11.4 Zprávy publikované EMI jsou zájemcům k dispozici zdarma.

Článek 12

Používaná měna

Operace EMI jsou vyjádřeny v ECU.

Článek 13

Sídlo

Do konce roku 1992 rozhodnou vlády členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád vzájemnou dohodou o sídle EMI.

Článek 14

Právní subjektivita

EMI, který má podle čl. 117 odst. 1 právní subjektivitu, má ve všech členských státech nejširší způsobilost k právním úkonům přiznávanou podle vnitrostátního práva právníckým osobám. Zejména může nabývat a zcizovat movitý majetek nebo nemovitosti a vystupovat před soudy.

Článek 15

Právní akty

15.1 Při plnění svých úkolů a za podmínek stanovených v tomto statutu EMI:

- zaujímá stanoviska,
- vydává doporučení,
- schvaluje obecné zásady a přijímá rozhodnutí určená národním centrálním bankám.

15.2 Stanoviska a doporučení EMI nejsou závazná.

15.3 Rada EMI může určovat obecné zásady stanovující postupy pro vytváření podmínek nezbytných pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě. Obecné zásady EMI nejsou závazné; budou předloženy k rozhodnutí ECB.

15.4 Aniž je dotčen článek 3.1, je rozhodnutí EMI závazné v celém rozsahu pro toho, komu je určeno. Na tato rozhodnutí se vztahují články 253 a 254 této smlouvy.

Článek 16

Finanční prostředky

16.1 EMI je vybaven vlastními prostředky. Objem prostředků EMI určí Rada EMI tak, aby byl zajištěn příjem považovaný za nezbytný k pokrytí správních výdajů na plnění úkolů a funkcí EMI.

16.2 Prostředky EMI určené podle článku 16.1 jsou tvořeny příspěvky národních centrálních bank v souladu s klíčem uvedeným v článku 29.1 statutu ESCB a jsou splaceny při zřízení EMI. Za tím účelem poskytne Komise statistické údaje potřebné pro stanovení klíče v souladu s pravidly, která přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Výborem guvernérů a výborem uvedeným v článku 114 této smlouvy kvalifikovanou většinou.

16.3 Rada EMI určí formu splácení těchto příspěvků.

Článek 17

Roční účetní závěrka a audit účetnictví

17.1 Účetní rok EMI začíná 1. ledna a končí 31. prosince.

17.2 Před začátkem každého účetního roku schválí Rada EMI roční rozpočet.

17.3 Roční účetní závěrka se sestavuje v souladu se zásadami stanovenými Radou EMI. Rada EMI roční účetní závěrku schválí a poté ji zveřejní.

17.4 Roční účetní závěrku ověřují nezávislí externí auditoři schválení Radou EMI. Auditoři jsou plně oprávněni zkoumat veškeré účetnictví EMI a obdržet veškeré informace o jeho operacích.

Článek 248 této smlouvy se vztahuje výlučně na zkoumání výkonnosti správy EMI.

17.5 Jakýkoli přebytek EMI se rozděluje v tomto pořadí:

- a) částka určená Radou EMI se převede do všeobecného rezervního fondu EMI;
- b) zbývající přebytek se rozdělí národním centrálním bankám podle klíče uvedeného v článku 16.2.

17.6 Zaznamená-li EMI ztrátu, může být schodek uhrazen ze všeobecného rezervního fondu EMI. Zbývající rozdíl se uhradí z příspěvků národních centrálních bank podle klíče uvedeného v článku 16.2.

Článek 18

Zaměstnanci

18.1 Rada EMI přijme pracovní řád pro zaměstnance EMI.

18.2 Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat jakékoli spory mezi EMI a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

Článek 19

Soudní kontrola a záležitosti s ní související

19.1 Jednání či opomenutí EMI podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou. EMI může podat žalobu v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou.

19.2 Spory mezi EMI na jedné straně a jeho věřiteli, dlužníky a jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné soudy jednotlivých členských států, není-li dána pravomoc Soudního dvora.

19.3 EMI podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 288 této smlouvy.

19.4 Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní smlouvě uzavřené EMI nebo jeho jménem.

19.5 Rozhodnutí EMI o předložení věci Soudnímu dvoru přijímá Rada EMI.

Článek 20

Služební tajemství

20.1 Členové Rady EMI a zaměstnanci EMI jsou povinni i po skončení svého pracovního poměru zachovávat mlčenlivost o informacích, které jsou předmětem služebního tajemství.

20.2 Osoby mající přístup k údajům, na něž se vztahují právní předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

Článek 21

Výsady a imunity

EMI požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných pro plnění svých úkolů za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství.

Článek 22

Osoby s podpisovým právem

Vůči třetím stranám EMI právně zavazují jeho prezident nebo viceprezident nebo podpisy dvou zaměstnanců EMI, kteří byli k podepisování jménem EMI prezidentem řádně zmocněni.

Článek 23

Likvidace EMI

23.1 Podle článku 123 této smlouvy bude EMI zrušen při zřízení ECB. Veškerá aktiva a pasiva EMI pak přejdou automaticky na ECB. Ta bude likvidovat EMI podle tohoto článku.. Likvidace bude dokončena při zahájení třetí etapy.

23.2 Mechanismus tvorby ECU ve vztahu ke zlatu a americkému dolaru stanovený článkem 17 dohody o EMS se ve smyslu článku 20 uvedené dohody ruší prvním dnem třetí etapy.

23.3 Veškeré pohledávky a závazky vzniklé v rámci mechanismu velmi krátkodobého financování a krátkodobých měnových podpor podle dohod uvedených v článku 6.1 budou vypořádány prvním dnem třetí etapy.

23.4 Všechna zbylá aktiva EMI budou zcizena a všechny zbylé závazky EMI budou vyrovnány.

23.5 Likvidační zůstatek uvedený v článku 23.4 se rozdělí národním centrálním bankám podle klíče uvedeného v článku 16.2.

23.6 Rada EMI může přijmout opatření nezbytná k používání článků 23.4 a 23.5.

23.7 Po zřízení ECB se prezident EMI vzdá svého úřadu.

Protokol (č. 20)
o postupu při nadměrném schodku (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit způsoby, jak postupovat při nadměrném schodku uvedeném v článku 104 Smlouvy o založení Evropského společenství,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Referenční hodnoty uvedené v čl. 104 odst. 2 této smlouvy jsou:

- 3 % pro poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu v tržních cenách,
- 60 % pro poměr veřejného dluhu k hrubému domácímu produktu v tržních cenách.

Článek 2

V článku 104 této smlouvy a v tomto protokolu se:

- výrazem „veřejný“ rozumí vztahující se k veřejné správě, tj. k ústřední vládě, regionálním nebo místním orgánům nebo fondům sociálního zabezpečení s výjimkou obchodních operací, jak jsou definovány v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,
- „schodkem“ rozumí čisté výpůjčky, jak jsou definovány v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,
- „investicí“ rozumí tvorba hrubého fixního kapitálu, jak je definována v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů,
- „dluhem“ rozumí celkový hrubý dluh v jeho jmenovité hodnotě nesplacený na konci roku, konsolidovaný uvnitř a mezi jednotlivými odvětvími veřejné správy, jak jsou definovány v první odrážce.

Článek 3

Pro zajištění účinnosti postupu při nadměrném schodku odpovídají vlády členských států v rámci tohoto postupu za schodky veřejné správy, jak je definována v čl. 2 první odrážce. Členské státy dbají na to, aby jim postupy na úrovni vlastního státu v rozpočtové oblasti umožnily plnit jejich závazky vyplývající z této smlouvy v této oblasti. Členské státy podávají neprodleně a pravidelně zprávy Komisi o svých předpokládaných a skutečných schodcích a o výši svých dluhů.

Článek 4

Statistické údaje potřebné pro použití tohoto protokolu poskytuje Komise.

Protokol (č. 21)

**o kritériích konvergence uvedených v článku 121 Smlouvy
o založení Evropského společenství (1992)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit kritéria konvergence uvedená v čl. 121 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, kterými se bude Společenství řídit při rozhodování o vstupu do třetí etapy hospodářské a měnové unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Kritérium cenové stability, jak je uvedeno v čl. 121 odst. 1 první odrážce, znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech.

Článek 2

Kritérium stavu veřejných financí, jak je uvedeno v čl. 121 odst. 1 druhé odrážce, znamená, že v době šetření se na členský stát nevztahuje rozhodnutí Rady podle čl. 104 odst. 6 této smlouvy o existenci nadměrného schodku.

Článek 3

Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, jak je uvedeno v čl. 121 odst. 1 třetí odrážce této smlouvy, znamená, že členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval flukтуаční rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesměl členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči měně kteréhokoli jiného členského státu.

Článek 4

Kritérium konvergence úrokových sazeb, jak je uvedeno v čl. 121 odst. 1 čtvrté odrážce této smlouvy, znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Úrokové sazby se zjišťují na základě dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech.

Článek 5

Statistické údaje potřebné pro použití tohoto protokolu poskytuje Komise.

Článek 6

Rada vydá na základě jednomyslného rozhodnutí na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, popřípadě s EMI či ECB, a výborem uvedeným v článku 114 této smlouvy, vhodná pravidla podrobně upravující kritéria konvergence uvedená v článku 121 této smlouvy, která poté nahradí tento protokol.

Protokol (č. 22)
o Dánsku (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Dánska,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Ustanovení článku 14 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky nemají vliv na oprávnění Národní banky Dánska plnit i nadále úkoly vůči těm územím Dánského království, která nejsou součástí Společenství.

Protokol (č. 23)
o Portugalsku (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit některé zvláštní problémy týkající se Portugalska,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Portugalsko je oprávněno zachovat možnost autonomních oblastí Azory a Madeira využívat bezúročného úvěru u Banco de Portugal na základě podmínek stanovených stávajícím portugalským právem.
2. Portugalsko se zavazuje, že vyvine nejvyšší možné úsilí, aby výše uvedený režim ukončilo co nejdříve.

Protokol (č. 24)
o přechodu do třetí etapy hospodářské a měnové unie (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

prohlašují, že podpisem nových ustanovení Smlouvy o hospodářské a měnové unii se cesta Společenství ke třetí etapě hospodářské a měnové unie stává nezvratnou.

Všechny členské státy proto nezávisle na tom, zda splňují či nesplňují podmínky nezbytné k přijetí jednotné měny, respektují vůli Společenství rychle vstoupit do třetí etapy, a proto žádný členský stát nebude bránit vstupu do třetí etapy.

Nebude-li do konce roku 1997 stanoven termín zahájení třetí etapy, urychlí dotyčné členské státy, orgány Společenství a další zúčastněné subjekty v průběhu roku 1998 veškeré přípravné práce umožňující Společenství vstoupit s konečnou platností do třetí etapy dnem 1. ledna 1999 a umožňující ECB a ESCB zahájit od tohoto dne svou činnost v plném rozsahu.

Tento protokol se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

Protokol (č. 25)

**o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království
Velké Británie a Severního Irska (1992)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

UZNÁVAJÍCE, že Spojené království není povinno a ani se nezavázalo přejít do třetí etapy hospodářské a měnové unie bez zvláštního rozhodnutí své vlády a parlamentu,

SE ZŘETELEM NA zvyklost vlády Spojeného království financovat svou úvěrovou potřebu prodejem pohledávek soukromému sektoru,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Spojené království oznámí Radě, zda má v úmyslu přejít do třetí etapy dříve, než Rada provede zhodnocení podle čl. 121 odst. 2 této smlouvy.

Pokud Spojené království Radě neoznámí, že má v úmyslu přejít do třetí etapy, není povinno tak učinit.

Není-li stanoven žádný termín zahájení třetí etapy v souladu s čl. 121 odst. 3 této smlouvy, může Spojené království oznámit svůj úmysl přejít do třetí etapy před 1. lednem 1998.

2. Body 3 až 9 se použijí, jestliže Spojené království oznámí Radě, že nemá v úmyslu přejít do třetí etapy.

3. Spojené království není zařazeno mezi většinu členských států, které splňují nezbytné podmínky uvedené v čl. 121 odst. 2 druhé odrážce a v odst. 3 první odrážce této smlouvy.

4. Spojené království si ponechá své pravomoci v oblasti měnové politiky podle svého vnitrostátního práva.

5. Ustanovení čl. 4 odst. 2, čl. 104 odst. 1, 9 a 11, čl. 105 odst. 1 až 5, článek 106, články 108, 109, 110 a 111, čl. 112 odst. 1 a 2 písm. b) a čl. 123 odst. 4 a 5 této smlouvy se nepoužijí na Spojené království. V těchto ustanoveních se odkazy na Společenství nebo členské státy nevztahují na Spojené království a odkazy na národní centrální banky se nevztahují na Bank of England.

6. Ustanovení čl. 116 odst. 4 a články 119 a 120 této smlouvy se i nadále použijí na Spojené království. Ustanovení čl. 114 odst. 4 a článek 124 se použijí na Spojené království, jako by šlo o stát, na který se vztahuje výjimka.

7. Hlasovací práva Spojeného království se pozastaví, pokud jde o akty Rady uvedené v člancích vyjmenovaných v bodě 5 tohoto protokolu. Za tím účelem budou vážené hlasy Spojeného království vyloučeny z výpočtu kvalifikované většiny podle čl. 122 odst. 5 této smlouvy.

Spojené království není rovněž oprávněno účastnit se jmenování prezidenta, viceprezidenta a dalších členů Výkonné rady ECB podle čl. 112 odst. 2 písm. b) a čl. 123 odst. 1 této smlouvy.

8. Články 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut“) se nevztahují na Spojené království.

V těchto člancích uvedené odkazy na Společenství nebo na členské státy se nevztahují na Spojené království a odkazy na národní centrální banky nebo na vlastníky podílů se nevztahují na Bank of England.

Odkazy v člancích 10.3 a 30.2 statutu na „upsaný základní kapitál ECB“ se nevztahují na základní kapitál, který upsala Bank of England.

9. Ustanovení čl. 123 odst. 3 této smlouvy a články 44 až 48 tohoto statutu se použijí, nezávisle na tom, zda se na některý členský stát vztahuje výjimka či nikoli, s výhradou následujících změn:

a) v článku 44 se odkazy na úkoly ECB a EMI vztahují na úkoly, které je třeba ve třetí etapě ještě splnit na základě případného rozhodnutí Spojeného království nepřejít do této etapy;

- b) kromě úkolů uvedených v článku 47 plní ECB poradní a pomocnou úlohu při přípravě rozhodnutí Rady, která budou učiněna ve vztahu k Spojenému království, v souladu s bodem 10 písm. a) a c) tohoto protokolu;
- c) Bank of England splácí svůj upsaný základní kapitál ECB jako příspěvek na její provozní náklady, a to na stejném základě jako národní centrální banky členských států, na něž se vztahuje výjimka.
10. Pokud Spojené království nepřejde do třetí etapy, může své oznámení kdykoli po zahájení této etapy změnit. V takovém případě:
- a) je Spojené království oprávněno přejít do třetí etapy, pouze pokud splní nezbytné podmínky. Na žádost Spojeného království za podmínek a při použití postupu podle čl. 122 odst. 2 této smlouvy Rada rozhodne, zda Spojené království nezbytné podmínky splňuje;
- b) Bank of England splatí svůj podíl na upsaném základním kapitálu, převede do ECB měnové rezervy a přispěje do jejích rezerv na stejném základě jako národní centrální banka členského státu, na který se přestala vztahovat výjimka;
- c) Rada za podmínek a při zachování postupu podle čl. 123 odst. 5 této smlouvy přijme veškerá další rozhodnutí nezbytná k tomu, aby Spojené království mohlo přejít do třetí etapy.

Pokud Spojené království přejde v souladu s tímto bodem protokolu do třetí etapy, přestanou být použitelné odstavce 3 až 9.

11. Aniž jsou dotčeny článek 101 a čl. 116 odst. 3 této smlouvy a článek 21.1 statutu, může vláda Spojeného království zachovat svou úvěrovou strategii „Ways and Means“ u Bank of England tak dlouho, dokud Spojené království nepřejde do třetí etapy.

Protokol (č. 26)
o některých ustanoveních týkajících se Dánska (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI v souladu se obecnými cíli Smlouvy o založení Evropského společenství upravit některé stávající zvláštní problémy,

BEROUCE V ÚVAHU, že ústava Dánska obsahuje ustanovení, která mohou vyžadovat vypsání referenda v Dánsku před vstupem Dánska do třetí etapy hospodářské a měnové unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Dánská vláda oznámí Radě, jaký je její postoj k účasti ve třetí etapě, a to dříve, než Rada provede zhodnocení podle čl. 121 odst. 2 této smlouvy.
 2. Oznámí-li Dánsko, že se třetí etapy nezúčastní, bude se na něj vztahovat výjimka. Na základě této výjimky se na Dánsko použijí všechny články a ustanovení této smlouvy a statutu ESCB zmiňující výjimku.
 3. V takovém případě není Dánsko zahrnuto mezi většinu členských států splňujících nezbytné podmínky uvedené v čl. 121 odst. 2 druhé odrážce a v čl. 121 odst. 3 první odrážce této smlouvy.
 4. Postup uvedený v čl. 122 odst. 2 umožňující zrušení výjimky může být zahájen jen na žádost Dánska.
 5. V případě zrušení výjimky přestanou být ustanovení tohoto protokolu použitelná.
-

Protokol (č. 27)
o Francii (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI vzít v úvahu jeden zvláštní bod týkající se Francie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Francie si zachová výsadu měnové emise ve svých zámořských územích za podmínek stanovených jejím vnitrostátním právem a jako jediná bude oprávněna určovat paritu CFP franku.

Protokol (č. 28)
o hospodářské a sociální soudržnosti (1992)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že Unie si stanovila cíl podporovat hospodářský a sociální růst mimo jiné upevnováním hospodářské a sociální soudržnosti,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že článek 2 Smlouvy o založení Evropského společenství zahrnuje mimo jiné úkoly podporu hospodářské a sociální soudržnosti a solidarity mezi členskými státy a že upevnování hospodářské a sociální soudržnosti patří mezi činnosti Společenství uvedené v článku 3 této smlouvy,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že ustanovení části třetí hlavy XVII o hospodářské a sociální soudržnosti ve svém celku představují právní základ pro upevnování a další rozvíjení činnosti Společenství v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, zejména pro vytvoření nového fondu,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, že ustanovení části třetí hlavy XV o transevropských sítích a hlavy XIX o životním prostředí předpokládají založení Fondu soudržnosti do 31. prosince 1993,

PROHLAŠUJÍCE, že jsou přesvědčeny o tom, že pokrok při budování hospodářské a měnové unie přispěje k hospodářskému růstu všech členských států,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že strukturální fondy Společenství se v letech 1987 až 1993 reálně zdvojnásobí, což povede k významným převodům, zejména ve vztahu k hrubému domácímu produktu nejméně prosperujících členských států,

BEROUCE NA VĚDOMÍ, že Evropská investiční banka (EIB) půjčuje značné a stále se zvyšující částky ve prospěch chudších regionů,

BEROUCE NA VĚDOMÍ přání dosáhnout větší pružnosti v přidělování prostředků ze strukturálních fondů,

BEROUCE NA VĚDOMÍ přání rozlišovat podíl účasti Společenství na programech a projektech v určitých zemích,

BEROUCE NA VĚDOMÍ návrh věnovat v systému vlastních zdrojů více pozornosti relativnímu blahobytu členských států,

ZNOVU POTVRZUJÍ, že podpora hospodářské a sociální soudržnosti je životně důležitá pro celkový rozvoj a trvalý úspěch Společenství, a zdůrazňují význam zahrnutí hospodářské a sociální soudržnosti do článků 2 a 3 této smlouvy,

ZNOVU POTVRZUJÍ své přesvědčení, že strukturální fondy by měly i nadále hrát významnou roli při dosahování cílů Společenství v oblasti soudržnosti,

ZNOVU POTVRZUJÍ své přesvědčení, že EIB by měla i nadále věnovat většinu svých prostředků na podporu hospodářské a sociální soudržnosti, a prohlašují, že jsou připraveny přezkoumat kapitálové potřeby EIB, jakmile to bude pro tento účel nezbytné,

ZNOVU POTVRZUJÍ potřebu důkladně zhodnotit fungování a účinnost strukturálních fondů v roce 1992 a při této příležitosti přezkoumat, jaký rozsah by tyto fondy měly mít s ohledem na poslání Společenství v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti,

SHODUJÍ SE V TOM, že Fond soudržnosti, jež má být zřízen do 31. prosince 1993, poskytne finanční příspěvky Společenství na projekty v oblasti životního prostředí a transevropských sítí v členských státech, jejichž HNP na hlavu je nižší, než je 90 % průměru dosahovaného ve Společenství, a které uskutečňují program pro splnění podmínek hospodářské konvergence stanovených v článku 104 této smlouvy,

VYHLAŠUJÍ svůj úmysl umožnit větší míru pružnosti v přidělování prostředků ze strukturálních fondů pro zvláštní potřeby, které nejsou zahrnuty v rámci stávajících předpisů o strukturálních fondech,

VYHLAŠUJÍ svou ochotu rozlišovat podíl účasti Společenství v rámci programů a projektů strukturálních fondů ve snaze vyhnout se nadměrnému zvyšování rozpočtových výdajů v méně prosperujících členských státech,

UZNÁVAJÍ potřebu pravidelně sledovat pokrok v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti a vyjadřují svou připravenost zabývat se veškerými nezbytnými opatřeními v této oblasti,

VYHLAŠUJÍ svůj záměr ve větší míře zohledňovat možnosti jednotlivých členských států přispívat do systému vlastních zdrojů a svůj záměr zkoumat prostředky, které umožňují méně prosperujícím členským státům usměrňovat regresivní prvky stávajícího systému vlastních zdrojů,

SOUHLASÍ s připojením tohoto protokolu ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

Protokol (č. 29)
**o poskytování azylu státním příslušníkům členských států
Evropské unie (1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

VZHLEDEM K TOMU, že podle čl. 6 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii Unie uznává základní práva tak, jak jsou zaručena Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou dne 4. listopadu 1950 v Římě,

VZHLEDEM K TOMU, že Soudní dvůr Evropských společenství má pravomoc zajišťovat, aby Evropské společenství při výkladu a používání čl. 6 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii dodržovalo právní předpisy,

VZHLEDEM K TOMU, že podle článku 49 Smlouvy o Evropské unii je každý stát, který žádá o členství v Unii, povinen dodržovat zásady stanovené v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii,

BEROUCE V ÚVAHU, že článek 309 Smlouvy o založení Evropského společenství vytváří mechanismus pro pozastavení určitých práv v případě závažného a dlouhotrvajícího porušování těchto zásad členským státem,

MAJÍCE NA PAMĚTI, že každý státní příslušník členského státu požívá jako občan Unie zvláštního postavení a zvláštní ochrany, které zaručují členské státy v souladu s druhou částí Smlouvy o založení Evropského společenství,

BEROUCE V ÚVAHU, že Smlouva o založení Evropského společenství vytváří prostor bez vnitřních hranic a poskytuje každému občanu Unie právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států,

MAJÍCE NA PAMĚTI, že otázka vydávání státních příslušníků členských států Unie je předmětem Evropské úmluvy o vydávání ze dne 13. prosince 1957 a Úmluvy ze dne 27. září 1996 o vydávání mezi členskými státy Evropské unie, uzavřené na základě článku 31 Smlouvy o Evropské unii,

PŘEJÍCE SI zabránit, aby právo azylu bylo užíváno k jiným než předpokládaným účelům,

VZHLEDEM K TOMU, že tento protokol uznává účel a cíle Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Jediný článek

Se zřetelem na úroveň ochrany základních práv a svobod v členských státech Evropské unie se členské státy navzájem považují pro veškeré právní a praktické účely spojené se záležitostmi azylu za bezpečnou zemi původu. Žádost příslušníka členského státu o azyl může proto jiný členský stát zvažovat nebo přijmout k dalšímu zpracování pouze v následujících případech:

- a) jestliže se členský stát, jehož příslušníkem je žadatel, rozhodne poté, co vstoupí Amsterodamská smlouva v platnost, využívat článku 15 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přijmout opatření, která se na jeho území odchyľují od povinností vyplývajících z úmluvy;
 - b) jestliže bylo zahájeno řízení podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a Rada o něm ještě nerozhodla;
 - c) jestliže Rada na základě čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že se členský stát, jehož příslušníkem je žadatel, dopouští závažného a dlouhotrvajícího porušování zásad uvedených v čl. 6 odst. 1;
 - d) jestliže členský stát s ohledem na žádost státního příslušníka jiného členského státu o azylu rozhodl jednostranně; v takovém případě bude Rada neprodleně informována; při zkoumání žádosti se vychází z domněnky, že žádost je zjevně neodůvodněná, aniž je jakýmkoli způsobem ohrožena rozhodovací pravomoc členského státu.
-

Protokol (č. 30)

o používání zásad subsidiarity a proporcionality (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

ODHODLÁNY stanovit podmínky použití zásad subsidiarity a proporcionality, zakotvených v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství, aby se přesněji vymezila kritéria jejich použití a zajistilo se jejich přísné dodržování a koherentní provádění všemi orgány,

PŘEJÍCE SI zajistit, aby rozhodnutí byla přijímána nejbliže občanům Unie,

BEROUCE V ÚVAHU interinstitucionální dohodu ze dne 25. října 1993 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o postupech při provádění zásady subsidiarity,

POTVRDILY, že činnost orgánů Unie a rozvoj používání zásady subsidiarity se budou nadále řídit závěry zasedání Evropské rady v Birminghamu ze dne 16. října 1992 a obecným přístupem k používání zásady subsidiarity, dohodnutým na zasedání Evropské rady v Edinburghu ve dnech 11. a 12. prosince 1992, a proto

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Každý orgán zajistí při výkonu jemu svěřených pravomocí dodržování zásady subsidiarity. Rovněž zajistí dodržování zásady proporcionality, podle které žádná činnost Společenství nepřekročí míru nezbytnou k dosažení cílů Smlouvy.

2. Používání zásad subsidiarity a proporcionality zohledňuje obecná ustanovení a cíle Smlouvy, zejména pokud jde o důsledné dodržování *acquis communautaire* a rovnováhy mezi orgány; tím nejsou dotčeny zásady formulované Soudním dvorem, které se týkají vztahu mezi vnitrostátním právem a právem Společenství, a zohledňuje se čl. 6 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii, podle něhož „Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosahování svých cílů a provádění svých politik“.

3. Zásada subsidiarity nezpochybňuje pravomoci svěřené Smlouvou Evropskému společenství, jak jsou vykládány Soudním dvorem. Kritéria uvedená v čl. 5 druhém pododstavci Smlouvy se vztahují na oblasti, které nespádají do výlučné působnosti Společenství. Zásada subsidiarity naznačuje směr, jak mají být tyto pravomoci vykonávány na úrovni Společenství. Subsidiarita je dynamická koncepce a měla by být používána s ohledem na cíle stanovené Smlouvou. Umožňuje, vyžadují-li to okolnosti, činnost Společenství v mezích jeho pravomocí rozšířit, a naopak ji omezit nebo zastavit, není-li nadále odůvodněna.

4. Všechny návrhy právních předpisů Společenství musí být odůvodněny, aby bylo prokázáno, že jsou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality; závěr, že cílů Společenství lze lépe dosáhnout na úrovni Společenství, musí být podložen kvalitativními nebo, kdekoli je to možné, kvantitativními údaji.

5. Aby činnost Společenství byla odůvodněná, je třeba splnit obě podmínky zásady subsidiarity: cílů navrhované činnosti nelze dostatečně dosáhnout činností členských států v rámci jejich vnitrostátního ústavního pořádku, a lze jich proto lépe dosáhnout činností Společenství.

Zkoumání, zda je výše uvedená podmínka splněna, by se mělo řídit těmito hledisky:

- posuzovaná záležitost má nadnárodní povahu, kterou nelze uspokojivě vyřešit činností členských států,
- činnost pouze na vnitrostátní úrovni nebo nečinnost Společenství by byla v rozporu s požadavky Smlouvy (jako nezbytnost napravit narušení hospodářské soutěže nebo vyvarovat se zastřenému omezování obchodu nebo posílit hospodářskou a sociální soudržnost) nebo by jinak významně poškodila zájmy členských států,
- činnost na úrovni Společenství by vzhledem ke svému rozsahu nebo účinkům přinesla ve srovnání s činností na úrovni členských států zřejmé výhody.

6. Měla by být zvolena co nejjednodušší forma činnosti Společenství, která umožňuje uspokojivé dosažení cíle opatření a jeho účinné prosazení. Společenství přijímá právní předpisy pouze v nezbytné míře. Za jinak stejných podmínek by se směrnice měla dávat přednost před nařízeními a rámcovým směrnice před podrobnými opatřeními. Směrnice podle článku 249 Smlouvy, přestože jsou závazné pro každý členský stát, kterému jsou určeny, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, ponechávají volbu forem a prostředků vnitrostátním orgánům.

7. Pokud jde o povahu a rozsah činnosti Společenství, měla by opatření Společenství ponechávat co nejvíce prostoru vnitrostátnímu rozhodování slučitelnému se zajištěním cíle opatření a s dodržáním požadavků Smlouvy. Při dodržování práva Společenství by měly být dodržovány zavedené vnitrostátní předpisy a organizace a fungování právních systémů členských států. Ve vhodných případech a s výhradou potřeby náležitého prosazování by opatření Společenství měla členskými státy poskytovat alternativní řešení pro dosažení cílů opatření.

8. Jestliže použití zásady subsidiarity vede k nečinnosti Společenství, řídí se členské státy ve své činnosti obecnými pravidly článku 10 Smlouvy, přijímají veškerá vhodná opatření k zajištění plnění závazků vyplývajících ze Smlouvy a zdrží se jakýchkoli opatření, která by mohla ohrozit dosažení cílů Smlouvy.

9. Komise, aniž je dotčeno její právo podávat návrhy, by měla:

- s výjimkou případů zvláštní naléhavosti nebo důvěrnosti konzultovat široký okruh subjektů, než předpis navrhne, a zveřejňovat podklady pro konzultace, kdykoli je to vhodné,
- odůvodňovat prospěšnost svých návrhů s ohledem na zásadu subsidiarity; v odůvodnění návrhu k tomu uvede podrobnosti, kdykoli je to nezbytné. Úplné nebo částečné financování činnosti Společenství z rozpočtu Společenství vyžaduje vysvětlení,
- náležitě zohledňovat potřebu, aby finanční nebo správní zatížení Společenství, vlád členských států, místních orgánů, podnikatelských subjektů a občanů, bylo co nejnižší a úměrné cíli, kterého má být dosaženo,
- každoročně předkládat Evropské radě, Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o uplatňování článku 5 Smlouvy. Tuto výroční zprávu rovněž předloží Výboru regionů a Hospodářskému a sociálnímu výboru.

10. Evropská rada přihlédně ke zprávě Komise uvedené v bodu 9 čtvrté odrážce ve zprávě o pokroku Unie, kterou v souladu s článkem 4 Smlouvy o Evropské unii předkládá Evropskému parlamentu.

11. Při celkovém přezkoumávání návrhu Komise zkoumá Evropský parlament a Rada slučitelnost návrhu Komise s článkem 5 Smlouvy, přičemž plně dodrží platné postupy. To se týká jak původního návrhu Komise, tak změn, které Evropský parlament a Rada zamýšlejí k návrhu předložit.

12. Evropský parlament je v rámci postupů uvedených v člancích 251 a 252 Smlouvy informován o postoji Rady k použití článku 5 Smlouvy prostřednictvím uvedení důvodů, které Radu vedly k přijetí společného postoje. Rada informuje Evropský parlament o důvodech, pro které návrh Komise považuje za zcela nebo zčásti neslučitelný s článkem 5 Smlouvy.

13. Dodržování zásady subsidiarity se přezkoumává v souladu s pravidly uvedenými ve Smlouvě.

Protokol (č. 31)

**o vnějších vztazích členských států, pokud jde o překračování
vnějších hranic (1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCE V ÚVAHU potřebu členských států zajistit, kde je to potřebné ve spolupráci s třetími zeměmi, účinnou kontrolu na svých vnějších hranicích,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropských společenství,

Ustanovení o opatřeních ohledně překračování vnějších hranic, zahrnutá v čl. 62 bodě 2 písm. a) hlavy IV Smlouvy, se nedotýkají pravomoci členských států sjednávat nebo uzavírat dohody se třetími zeměmi, pokud jsou v souladu s právem Společenství a ostatními příslušnými mezinárodními dohodami.

Protokol (č. 32)

o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCÉ V ÚVAHU, že systém veřejnoprávního vysílání v členských zemích je přímo spjat s demokratickými, společenskými a kulturními potřebami každé společnosti a s potřebou zachovat mediální pluralitu,

SE DOHODLY na následujících výkladových ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství se nedotýkají pravomocí členských států financovat veřejnoprávní vysílání, pokud je takové financování poskytováno organizacím pro veřejnoprávní vysílání k plnění veřejných služeb, jak jsou svěřeny, vymezeny a organizovány v každém členském státě, a pokud takové financování neovlivňuje obchodní podmínky a hospodářskou soutěž ve Společenství v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem, přičemž se přihlíží k plnění veřejné služby.

Protokol (č. 33)
o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI zajistit lepší ochranu a dobré životní podmínky zvířat jako vnímajících bytostí,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Při stanovování a provádění politik Společenství v zemědělství, v dopravě, v oblasti vnitřního trhu a ve výzkumu berou Společenství a členské státy plně v úvahu požadavky na dobré životní podmínky zvířat; přitom zohlední právní nebo správní předpisy a zvyklosti členských států spojené zejména s náboženskými obřady, kulturními tradicemi a regionálním dědictvím.

Protokol (č. 34)

**o finančních důsledcích uplynutí doby platnosti smlouvy
o ESUO a o Výzkumném fondu pro uhlí a ocel (2001)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

HODLAJÍCE upravit některé otázky spojené s uplynutím doby platnosti Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO),

PŘEJÍCE SI převést vlastnictví k prostředkům ESUO na Evropské společenství,

VĚDOMY SI skutečnosti, že je vhodné využít tyto prostředky pro výzkum v odvětvích spojených s uhelným a ocelářským průmyslem a že je proto třeba k tomuto účelu stanovit některá zvláštní pravidla,

PŘIJALY následující ustanovení, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

1. Veškeré položky aktiv a pasiv ESUO, jak existují ke dni 23. července 2002, se převádějí na Evropské společenství ode dne 24. července 2002.

2. S výhradou jakéhokoli zvýšení nebo snížení, k němuž může dojít v průběhu likvidace, se čistá hodnota těchto položek, jak jsou uvedeny v rozvaze ESUO ke dni 23. července 2002, považuje za majetek určený na výzkum v odvětvích spojených s uhelným a ocelářským průmyslem pod názvem „ESUO v likvidaci“. Po ukončení likvidace nese majetek název „Majetek Výzkumného fondu pro uhlí a ocel“.

3. Příjmy plynoucí z tohoto majetku, které se nazývají „Výzkumný fond pro uhlí a ocel“, jsou určeny výhradně na výzkum prováděný v odvětvích spojených s uhelným a ocelářským průmyslem mimo rámcový výzkumný program v souladu s tímto protokolem a akty přijatými na jeho základě.

Článek 2

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijme veškeré předpisy nezbytné k provedení tohoto protokolu, včetně základních zásad a vhodných rozhodovacích postupů, a zejména pro přijímání víceletých finančních základních směrů pro správu majetku Výzkumného fondu pro uhlí a ocel a technických základních směrů pro výzkumný program tohoto fondu.

Článek 3

Nestanoví-li tento protokol a akty přijaté na jeho základě jinak, použijí se ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 4

Tento protokol je použitelný ode dne 24. července 2002.

Protokol (č. 35)
**k článku 67 Smlouvy o založení Evropského společenství
(2001)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Jediný článek

Ode dne 1. května 2004 přijímá Rada opatření uvedená v článku 66 Smlouvy o založení Evropského společenství na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou.

E. PROTOKOL PŘIPOJENÝ KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ
EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ A KE SMLOUVĚ
O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO
ATOMOVOU ENERGII

Protokol (č. 36)

o výsadách a imunitách Evropských společenství (1965)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

berouce v úvahu, že podle článku 28 Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství požívají tato společenství a Evropská investiční banka na území členských států imunit a výsad nezbytných pro plnění svého poslání,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují k této smlouvě:

KAPITOLA I

MOVITÝ A NEMOVITÝ MAJETEK, POHLEDÁVKY A OPERACE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 1

Prostory a budovy Společenství jsou nedotknutelné. Jsou vyloučeny z domovních prohlídek, rekvizic, zabavení či vyvlastnění. Majetek a pohledávky Společenství se nemohou stát předmětem jakéhokoli výkonu správního nebo soudního rozhodnutí bez zmocnění Soudního dvora.

Článek 2

Archivy Společenství jsou nedotknutelné.

Článek 3

Společenství, jejich pohledávky, příjmy a ostatní majetek jsou osvobozeny od veškerých přímých daní.

Vlády členských států přijímají, kdykoli je to možné, vhodná opatření umožňující prominutí nebo navrácení nepřímých daní a poplatků z prodeje, které tvoří součást ceny věcí movitých nebo nemovitostí, jestliže Společenství uskuteční pro své úřední potřeby větší nákupy, jejichž cena zahrnuje daně a poplatky tohoto druhu. Prováděním těchto opatření nesmí být narušena hospodářská soutěž v rámci Společenství.

Osvobození se nevztahuje na daně, dávky a poplatky představující pouze odměnu za veřejně prospěšné služby.

Článek 4

Společenství jsou osvobozena od veškerých cel, zákazů a omezení při dovozu a vývozu, pokud jde o předměty určené pro jejich úřední potřebu; takto dovezené předměty nebudou zcizeny úplatně ani bezúplatně na území země, na něž budou dovezeny, jinak než za podmínek schválených vládou příslušné země.

Společenství jsou rovněž osvobozena od veškerých cel a od zákazu a omezení při dovozu a vývozu svých publikací.

Článek 5

Evropské společenství uhlí a oceli může vlastnit jakékoli devizy a vést své účty v jakékoli měně.

KAPITOLA II

KOMUNIKACE A PRŮKAZY

Článek 6

Orgány Společenství požívají pro svou úřední komunikaci a předávání veškerých dokumentů na území všech členských států stejného zacházení, jaké daný stát přiznává diplomatickým zastoupením.

Úřední korespondence a jiná úřední komunikace orgánů Společenství nepodléhá cenzuře.

Článek 7

1. Předsedové orgánů Společenství mohou vydávat členům a zaměstnancům orgánů Společenství průkazy, jejichž formu stanoví Rada a jež úřady členských států uznávají za platné cestovní doklady. Tyto průkazy jsou vydávány úředníkům a jiným zaměstnancům za podmínek stanovených služebním a pracovním řádem Společenství.

Komise může uzavřít dohody umožňující uznávat tyto průkazy za platné cestovní doklady na území třetích zemí.

2. Na členy a zaměstnance orgánů, kteří jsou ke dni vstupu této smlouvy v platnost držiteli průkazů podle článku 6 Protokolu o výsadách a imunitách Evropského společenství uhlí a oceli, se i nadále uplatňují ustanovení zmíněného článku, a to až do uplatnění odstavce 1.

KAPITOLA III

ČLENOVÉ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Článek 8

Volný pohyb členů Evropského parlamentu, kteří jedou na místo zasedání Evropského parlamentu nebo se z něj vracejí, nepodléhá žádným omezením správní či jiné povahy.

Členům Evropského parlamentu při celním odbavení a při devizové kontrole:

- a) přiznává jejich vlastní vláda stejné výhody, jaké přiznává vyšším úředníkům pohybujícím se v zahraničí při plnění dočasného úředního poslání;
- b) přiznávají vlády ostatních členských států stejné výhody, jaké přiznávají zástupcům zahraničních vlád při plnění dočasného úředního poslání.

Článek 9

Členové Evropského parlamentu nemohou být vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro své názory či hlasování během výkonu své funkce.

Článek 10

V průběhu zasedání Evropského parlamentu jeho členové:

- a) na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu;
- b) na území všech ostatních členských států nemohou být zadrženi ani soudně stíháni.

Jsou chráněni imunitou rovněž během cesty na místo zasedání Evropského parlamentu a při návratu z něj.

Imunity se nelze dovolávat v případě přistižení při činu; Evropský parlament je oprávněn svého člena imunity zbavit.

KAPITOLA IV

ZÁSTUPCI ČLENSKÝCH STÁTŮ ÚČASTNÍCI SE ČINNOSTI ORGÁNŮ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 11

Zástupci členských států, kteří se účastní činnosti orgánů Společenství, jejich poradci a techničtí experti požívají po dobu výkonu své činnosti a během cest na místo zasedání nebo při návratu z něj obvyklých výsad, imunit a výhod.

Tento článek se vztahuje rovněž na členy poradních orgánů Společenství.

KAPITOLA V

ÚŘEDNÍCI A JINÍ ZAMĚSTNANCI EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 12

Na území všech členských států úředníci a jiní zaměstnanci Společenství bez ohledu na svou státní příslušnost:

- a) jsou vyňati z pravomoci soudů pro úkony spojené s výkonem jejich funkce, včetně ústních a písemných projevů, s výhradou použití ustanovení smluv jednak o pravidlech určujících odpovědnost úředníků a jiných zaměstnanců vůči Společenstvím a jednak o příslušnosti Soudního dvora rozhodovat spory mezi Společenstvími a jejich úředníky a jinými zaměstnanci. Této imunity požívají i po ukončení své funkce;
- b) nepodléhají oni ani jejich manželé či manželky a jimi vyživovaní rodinní příslušníci předpisům omezujícím přistěhovalectví a určujícím náležitosti přihlašování cizinců;
- c) požívají v oblasti měnových a devizových předpisů výhod přiznávaných obvykle zaměstnancům mezinárodních organizací;
- d) požívají práva bezcelně dovážet bytové zařízení a jiné věci osobní potřeby v souvislosti s prvním nástupem do funkce v dané zemi a práva bezcelně zpětně vyvézt bytové zařízení a jiné věci osobní potřeby při ukončení výkonu funkce v dané zemi, v obou případech s výhradou podmínek považovaných za nezbytné vládou země, v níž je toto právo uplatňováno;

- e) požívají práva bezcelně dovézt automobil pro svou osobní potřebu, který získali v zemi svého posledního pobytu nebo v zemi, jejímiž jsou státními příslušníky, za podmínek daného vnitřního trhu, a bezcelně zpětně vyvézt automobil, s výhradou podmínek považovaných za nezbytné vládou země, v níž je toto právo uplatňováno.

Článek 13

Platy, mzdy a služební požitky, které poskytují Společenství svým úředníkům a jiným zaměstnancům, podléhají dani ve prospěch Společenství, jejíž podmínky a způsob vybírání stanoví Rada na návrh Komise.

Úředníci a jiní zaměstnanci jsou osvobozeni od vnitrostátních daní z platů, mezd a požitků, které jim poskytují Společenství.

Článek 14

S úředníky a jinými zaměstnanci Společenství, kteří si výlučně z důvodů výkonu svých funkcí ve službách Společenství zřizují bydliště na území členského státu jiného, než jehož jsou daňovými rezidenty, je pro účely vybírání daní z příjmu, z majetku a dědické daně a dodržování smluv o zamezení dvojího zdanění, uzavřených mezi členskými zeměmi Společenství, zacházeno jak ve státě, v němž pobývají, tak ve státě, jehož jsou daňovými rezidenty, tak, jako by si zachovali své původní bydliště v posledně jmenovaném státě, je-li tento stát členem Společenství. Toto ustanovení se vztahuje rovněž na manžela nebo manželku, pokud nevykonává vlastní profesionální činnost, a na děti vyživované osobami uvedenými v tomto článku a v jejich péči.

Movité majetek ve vlastnictví osob uvedených v předchozím pododstavci, který se nachází na území státu pobytu, je osvobozen od dědické daně v tomto státě; pro stanovení této daně je tento majetek posuzován, jako by se nacházel ve státě, jehož jsou tyto osoby daňovými rezidenty, s výhradou práv třetích zemí a případného použití ustanovení mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění.

Při použití ustanovení tohoto článku se nepřihlíží k bydlišti získanému výlučně k výkonu funkcí ve službách jiných mezinárodních organizací.

Článek 15

Rada na návrh Komise jednomyslně rozhoduje o stanovení systému sociálních dávek příslušejících úředníkům a jiným zaměstnancům Společenství.

Článek 16

Rada na návrh Komise a po konzultaci s ostatními zúčastněnými orgány určí kategorie úředníků a jiných zaměstnanců Společenství, na které se použijí všechna nebo některá ustanovení článku 12, čl. 13 druhého pododstavce a článku 14.

Jména, funkce a adresy úředníků a jiných zaměstnanců zařazených do jednotlivých kategorií jsou pravidelně sdělovány vládám členských států.

KAPITOLA VI

VÝSADY A IMUNITY ZASTOUPENÍ TŘETÍCH ZEMÍ POVĚŘENÝCH U EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 17

Členský stát, na jehož území se nachází sídlo Společenství, přiznává zastoupením třetích zemí pověřeným u Společenství obvyklé diplomatické imunity a výsady.

KAPITOLA VII

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 18

Výsady, imunity a výhody jsou přiznávány úředníkům a jiným zaměstnancům Společenství výhradně v zájmu Společenství.

Každý orgán Společenství je povinen zbavit úředníka nebo jiného zaměstnance imunity ve všech případech, kdy podle jeho názoru zrušení této imunity není v rozporu se zájmy Společenství.

Článek 19

Při uplatňování tohoto protokolu jednají orgány Společenství ve vzájemné shodě s odpovědnými úřady příslušných členských států.

Článek 20

Články 12 až 15 a článek 18 se vztahují na členy Komise.

Článek 21

Články 12 až 15 a článek 18 se vztahují na soudce, generální advokáty, tajemníka a pomocné zpravodaje při Soudním dvoru a na členy a tajemníka Soudu prvního stupně, aniž je dotčen článek 3 protokolu o statutu Soudního dvora týkající se vynětí soudců a generálních advokátů z pravomoci soudů.

Článek 22

Tento protokol se vztahuje rovněž na Evropskou investiční banku, na členy jejích orgánů, její zaměstnance a zástupce členských států, kteří se účastní její činnosti; ustanovení protokolu o statutu této banky tím nejsou dotčena.

Evropská investiční banka je rovněž osvobozena od veškerých daní a obdobných poplatků v souvislosti se zvýšením svého základního kapitálu a od různých formalit, které jsou s tím spojeny ve státě, na jehož území se nachází její sídlo. Rovněž její rozpuštění či likvidace nepodléhá poplatkům. Kromě toho činnost banky a jejích orgánů vykonávaná na základě statutu nepodléhá dani z obratu.

Článek 23

Tento protokol se rovněž vztahuje na Evropskou centrální banku, na členy jejích orgánů a na její zaměstnance, aniž jsou dotčena ustanovení Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.

Evropská centrální banka je rovněž osvobozena od veškerých daní a jiných poplatků v souvislosti se zvýšením jejího základního kapitálu a veškerých formalit, které s tím jsou spojeny ve státě, v němž má sídlo. Činnost ECB a jejích orgánů vykonávaná v souladu se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky nepodléhá dani z obratu.

Výše uvedená ustanovení se vztahují rovněž na Evropský měnový institut. Jeho rozpuštění nebo jeho likvidace nepodléhá žádnému poplatku.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k tomuto protokolu své podpisy.

V Bruselu dne osmého dubna tisíc devět set šedesát pět.

Paul-Henri SPAAK

Kurt SCHMÜCKER

Maurice COUVE DE MURVILLE

Amintore FANFANI

Pierre WERNER

J. M. A. H. LUNS
